

БЖ́ЕСТВЕННАА ДІТУРГІА
їже во сватѣхъ Ѡтца нашего
їѡанна Златоустаго.

Božská liturgie svatého Jana
Zlatoústého

S požehnáním Jeho Přeosvícenosti Joakima, biskupa hodonínského

Z předmluvy k plné verzi 1. vydání

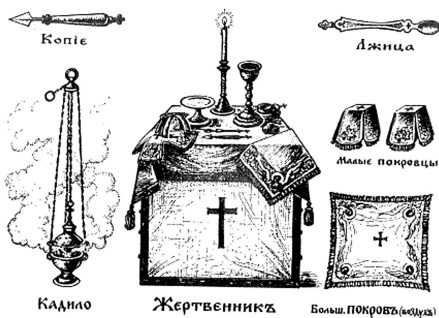
Z pozorování liturgického života naší církve je už od devadesátých let zřejmé, že významná část duchovenstva i věřících si přeje službu Božské liturgie v plném jejím znění. To znamenalo přikročit k tomu, v co kdysi doufal svatý vladyka Gorazd, – rozšířit zkrácenou misijní podobu české liturgie. Při práci na tomto úkolu jsme nevytvářeli úplně nový překlad, ale vycházeli z toho, co je zde zavedeno. Cestou úprav, oprav či doplňků vznikl text liturgie respektující současné potřeby a očekávání naší církve. V názorech na liturgickou podobu češtiny však u nás panuje značná roztrůstěnost; tento překlad se pokouší držet střední cesty.

V dvojjazyčné úpravě s českým a církevně-slovanským zněním vychází svatá liturgie Jana Zlatoústého v našich zemích historicky poprvé. Toto bilingvní vydání odpovídá na aktuální výzvu současné situace Pravoslaví v českých zemích.

Toto je mutace 1. vydání (v. 1.1) upravená pro „kapesní“ formát (A6). Podrobnosti o tomto liturgickém překladu viz v základní verzi 1. vydání (vazba formátu A5).

SVATÁ LITURGIE

Postup služby pro kněze a diákona

ЧИНЪ

свѣщенныа ѿ бжѣственныа лѣтѣргѣи

Хотѣи свѣщенникъ бжѣственное совершати тайнодѣйствиѣ, долженъ ѣсть первѣе оуѣво примирѣнъ быти со всѣми, ѿ не имѣти что на когò, ѿ ердце же, ѣлика сила, ѿ лѣкавыхъ влести помысловъ, воздержѣтисѣ же съ вѣчера, ѿ трезвѣтисѣ даже до времени свѣщеннодѣйствиѣ. Времени же настѣвшѣ, повнегда совершити ѡбычный предстоѣтелю поклонъ, вхòдитъ въ храмъ: ѿ соединивсѣ со дѣакономъ, творѣтъ въѣпѣ къ востòкѣ предъ стѣми двѣрьми поклонѣнїѣ трѣ.

Тѣже глѣтъ дѣаконы: Бл҃гословѣи владыко.

Свѣщенникъ: Бл҃гословѣнъ бг҃ъ нашъ, всегда, нынѣ ѿ прѣсно, ѿ во вѣки вѣкòвъ, ѡмѣнь.

Начинаѣтъ глаголати дѣаконы: Цр҃ю нб҃ный: Трис҃тоѣ. По Ѿче нашъ:

Свѣщенникъ: Г҃и ко твоѣ ѣсть цр҃тво:

Помѣлѣи насъ г҃дн...

Božská liturgie svatého Jana Zlatoústého

Proskomidie

Kněz, který hodlá vykonat službu Božských Tajin, se má dříve smířit se všemi a nemít nic proti komukoliv, má chránit srdce jak možno od zlých myšlenek, být zdrženlivým a střízlivým od předvečera až do času služeb Božích. V ustanovený čas se kněz i diákon postaví před svatými dveřmi oltáře a učiní společně, žehnajíce se, tři poklony k východu. Potom praví:

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův, amen.

Diákon: Králi nebeský... (Následuje Trisagion až po Otče náš.)

Kněz: Neboť tvé jest království...

Smiluj se nad námi...

ТА́ЖЕ ГЛАГО́ЛЮТЪ:

Помѣ́льи́ на́съ Гдѣ́и, помѣ́льи́ на́съ: всѧ́кагѡ
бо ѿвѣ́та недоумѣ́юще, сїю́ ти мѣ́твѸ́ ѣ́акѡ
вѣ́щѣ грѣ́шнїи прино́симъ: помѣ́льи́ на́съ.

Сла́ва:

Гдѣ́и, помѣ́льи́ на́съ, на тѧ́ бо оупова́хомъ, не
прогнѣ́ваемъ на ны́ сѣ́лѡ, ниже́ помани́
беззакѡ́нїи на́шихъ: но при́зри ѿ ны́нѣ́ ѣ́акѡ
бл҃гоутро́бенъ, ѿ́ изба́ви ны́ ѿ врагѡ́въ на́-
шихъ. Ты́ бо ѣ́си́ Бг҃ъ на́шихъ, ѿ́ мы́ лю́дїе
твоѣ́, всѧ́ дѣ́ла рѣ́кѸ́ твоѣ́ю, ѿ́ ѿ́ма твоѣ́
призываетъ.

ѿ ны́нѣ́:

Имло́е́рдїѧ́ двѣ́ри ѿ́вѣ́рзи на́мъ, бл҃гословѣ́н-
наѧ́ Бг҃е, надѣ́ющїи́сѧ́ на тѧ́ да не погнѣ́-
немъ, но да ѿ́зба́вимсѧ́ тобо́ю ѿ́ бѣ́дъ: ты́
бо ѣ́си́ спасѣ́нїе ро́да хрї́стїа́нскагѡ.

**ТА́ЖЕ ѿ́ХОДѧ́ТЪ КО ѿ́Кѡ́нѣ́ хр҃тѡ́вѣ́ ѿ́ целѹ́ютъ ю́,
глаго́люще:**

Пре́чтомѸ́ твоѣ́мѸ́ ѿ́бразѸ́ покланѧ́емсѧ́
благї́и, про́сѧще про́ценїѧ́ прегрѣ́шенїи́ на́-

шихъ, Хр҃тѣ́ Бж҃е...

Potom říkají oba:

Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť žádné omluvy nevědouce, tuto modlitbu tobě, jako Vládci svému, my hříšníci přinášíme: smiluj se nad námi.

Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu.

Pane, smiluj se nad námi, neboť v tebe doufáme; nehněvej se na nás velmi, aniž rozpomínej se na hříchy naše, ale pohleď i nyní jako milosrdný na nás a zbav nás nepřátel našich; neboť tys Bůh náš a my lid tvůj, všichni dílo rukou tvých a jméno tvé vzýváme.

I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Bránu milosrdenství otevři nám, požehnaná Bohorodice, abychom doufajíce v tebe nezahynuli, ale osvobozeni byli tebou od všeliké bíd; ježto jsi spása pokolení křesťanského.

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Bla-
-hý, prosíce za odpuštění...

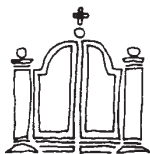
шихъ, Хрѣтѣ Бже: волею бо благоволихъ ѿ
плотѣю възыти на крѣтъ, да ѿзбавиши, ѿже
создалъ ѿсѣ, ѿ рабѣи вѣражѣа. Тѣмже
благодарственнѣи въспоемъ ти: радостнѣи
исполнихъ ѿсѣ всѣхъ, Гпсе нашъ, пришедый
спасити мѣръ.

Тѣже цѣлѣютьъ ѿ иконъ вѣи, глаголюще тропарь:

Милосердїа ѿщн истѣчникъ, милости
сподоби насъ Бже, призри на люди согрѣшив-
шыхъ, ѿбви ѿакѣи приносимыя твою: на тѣ
бо ѡповѣдающе, радѣемъ, въспоемъ ти, ѿакѣи
иногда Гавриилъ безплѣтныхъ архїстратїгъ.

Тѣже приклонше главо, глѣютьъ сїи молище:

Гдн, низпосли рѣкъ твою из
высоты свѣтлѣи жилища
твоегѣи, ѿ ѡкрѣпн мѣ въ
предлежащю славе твоей:
да не ѡсѣжденнѣи предстанѣи
страшномъ прѣдѣломъ твоимъ, ѿ безкровное
свѣщеннодѣйствїе совершѣи. ѿакѣи твою
сїю славу ѿ славы, во вѣки вѣковъ. ѿмїны.

Вниде въ домъ...

hý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítelů ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkájíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíce, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsosti svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekrvavou obět neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Vejdu do domu tvého...

ТѢ́ЖЕ ТВОРА́ТЪ ѿ КЪ ЛНҚ́ОМЪ ПОКЛѠ́НЫ ПО Ѣ́ДИНОМЪ,
ѿ ТА́КѠ Ѡ́ХОДѢТЪ ВЪ ЖЕРТ́ВЕННИКЪ, ГЛАГО́ЮЩЕ:

ВНІ́ДЪ ВЪ ДО́МЪ ТВО́Й, ПОКЛОНІ́СѠ КО ХРА́МЪ
СѢ́ТОМЪ ТВОЕМЪ ВЪ СТРА́СѢ́ ТВОЕ́МЪ. ГД҃И,
НАСТА́ВН МѠ ПРА́ВДОЮ ТВОЕ́Ю, ВРА́ГЪ МО́ИХЪ
РА́ДН НІ́ПРАВН ПРЕ́ДЪ ТОВО́Ю ПЪ́ТЬ МО́Й. Ї́КѠ
НІ́БЕСТЬ ВО О́УСѢ́ХЪ І́ХЪ НІ́СТИНЫ, СЕ́РДЦЕ І́ХЪ
СЪ́ЕДНО, ГРО́БЪ Ѡ́ВЕРЕТЪ ГОРТА́НЬ І́ХЪ, Ѡ́ЗЫКН
СВО́ИМН ЛЫ́ЦАХЪ. СЪ́ДН І́МЪ БЖ́Е, ДА Ѡ́ПАДЪ́ТЪ
Ѡ́ МЫ́СЛЕЙ СВО́ИХЪ, ПО МНО́ЖЕСТВЪ НЕЧЕ́СТІА
І́ХЪ НЗ́РННН Ѡ́, І́АКѠ ПРЕ́ГОРЧІ́ША ТѠ ГД҃И. Н
ДА ВОЗВЕ́СЕЛѠ́ТѠ ВСѠ О́УПОВА́ЮЩІИ НА ТѠ, ВО
ВѢ́КН ВОЗРА́ДЮ́ТѠ, ѿ ВРЕ́ЛИШИСѠ ВЪ НІ́ХЪ, ѿ
ПОХВА́ЛѠТѠ Ѡ́ ТЕБѢ́ ЛЮ́БАЩІИ І́МѠ ТВОЕ́.
Ї́КѠ ТЫ́ БЛАГОСЛОВІ́ШИ ПРА́ВЕДНИКА, ГД҃И.
Ї́КѠ О́РЪЖІ́ЕМЪ БЛАГОВОЛѢ́НІѠ ВѢ́НЧА́ЛЪ Ѣ́Н
НА́СЪ.

ВШЕ́ДШЕ ЖЕ КО СКАТІ́ЛИЩЕ, ТВОРА́ТЪ ПОКЛѠ́НЫ
ТРИ́ ПРЕ́ДЪ СѢ́ТОЮ ТРАПЕ́ЗОЮ, ѿ ЦѢ́ЛЮ́ТЪ СѢ́ТОЕ Ѣ́ВЛІЕ
ѿ СѢ́ШЮ ТРАПЕ́ЗЪ. ТѢ́ЖЕ ПРІ́ЕМЛЮ́ТЪ ВЪ РЪ́КН СВОѠ
КІ́ИЖДО СѢ́ТІХАРЬ СВО́Й, ѿ ТВОРА́ТЪ ПОКЛѠ́НЫ ТРИ́
КЪ ВОСТО́КЪ, ГЛАГО́ЮЩЕ ВЪ СЕБѢ́ КІ́ИЖДО:

БЖ́Е, Ѡ́ЧИ́СТН...

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře,
řkouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu
svatému chrámu tvému v bázni tvé. Hos-
podine, veď mne ve spravedlnosti své; pro
nepřátele mé spravuj před sebou cestou
mou; neboť není v ústech jejich pravdy,
srdce jejich je daremné, hrobem otevře-
ným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou.
Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslů
svých, pro množství nešlechetností jejich
zavrhni je, neboť odporní jsou tobě, Hospo-
dine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají
v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývati
budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni,
kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš
spravedlivému, Hospodine, a štítem
zalíbení korunoval jsi nás.

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě
poklony před svatým prestolem a políbí svaté
evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají
a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých
rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se,
tři poklony k východu, řkouce pro sebe:

Bože, očistiž mne...

Бже, ѡчисти мѧ грѣшнаго и помилуй мѧ.

Таже прихóднѣхъ къ свѣщенникѸ дѣакоу,
держѧ въ десно́й рѹцѣ стѣхѧрь со Ѡра́ремъ, и
подклонѣхъ ѿмѸ главѸ, глаго́летъ:

Бл҃гословѣ, влады́ко, стѣхѧрь со Ѡра́ремъ.

Сщ҃енникъ глаго́летъ:

Бл҃гословѣхъ бг҃ъ на́шъ, всегдѧ, ны́нѣ и
присно, и во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Таже ѡхóднѣхъ къ себѣ дѣакоу, во ѣ́динѸ
странѸ свѣти́лица, и ѡблачи́тсѧ въ стѣхѧрь,
молѧсѧ сн҃це:

Возра́дуетсѧ ду́ша моѧ ѡ Гд҃ѣ, ѡблече́ бо
мѧ въ ризѸ спасе́нїѧ, и ѡде́ждоу весе́лїѧ
ѡде́ѧ мѧ: ꙗ́ко женихѸ возложи́ мнѣ
вѣ́нечъ, и ꙗ́ко невестѸ ѡу́краси́ мѧ красо-
то́ю.

И Ѡра́рь ѡу́бо цѣ́ловѧхъ, налага́етъ на лѣвое
ра́мо. Нарѣ́кабницы же налага́ѧ на рѹки, на
десну́ю ѡу́бо, глаго́летъ:

Десни́ца твоѧ, Гд҃и, прослѧ́вила въ крѣ́по-
сти: десна́ѧ твоѧ рѹка́, Гд҃и, сокрѸши́ врагѣ́,

и мно́жествомъ сла́вы...

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. *(Třikrát)*

Nato přistoupí diákon ke knězi, drží v pravé ruce stichar s orarem a skloniv hlavu, dí:

Požehnej, vladyko, stichar s orarem!

Kněz žehnaje: Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Pak odejde diákon zpět na své místo a oblékaje se do sticharu, modlí se takto:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověnil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Potom diákon políbí orar a položí jej na své levé rameno.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Požehnaný jest Bůh...

и мнѡжествомъ славы твоѣа стѣрлахъ єси
сѡспаса́ти.

На лѣвѣю же, глаголетъ: Ръцѣ твоѣ сотво-
ри́стѣ мѧ и созда́стѣ мѧ. Бразѡмѣ мѧ, и
наѡчи́ла заповѣдемъ твои́мъ.

Та́же ѡше́дъ къ предложѣнїе, ѡ҃глагола́етъ
сѣ́еннаа. Сѣ́тый ѡ҃бѡ дѣ́коу поставлѣетъ ѡ
шѣюю странѣ, потѣрь же, ѣ́же єсть стѣ́ю
ча́шѣ, ѡ де́нѣю, и прѡ́чаа еѧ нѣмн.

Сѣ́енникъ же сѣ́це ѡблачи́тѣа: прѣ́емъ стѣ́харе
къ лѣвѣю рѣ́къ, и поклѡ́ниѣа трѣ́жды къ вос-
то́ку, ѣ́коже рече́а, назна́менѣетъ глаго́ла:

Бл҃гословѣ́нъ бѣ́хъ на́шихъ, всегда́, ны́нѣ и прѣ́с-
но́, и во вѣ́ки вѣ́кѡвъ, а́минь.

Та́же ѡблачи́тѣа, глаго́ла:

Возра́дѣетѣа дѡ́ша моѧ ѡ Гдѣ́: [до конца.]

Та́же прѣ́емъ є́пѣтрахі́ль, и назна́меновахъ,
ѡблача́етѣа є́ю, глаго́ла:

Бл҃гословѣ́нъ бѣ́хъ, и́злива́ай бл҃года́ть своѧ на
сваще́нники своѧ: ѣ́ко мѣ́ро на гл҃авѣ́,
схо́дѣ́щее на брадѣ́, брадѣ́ ѡ́арѡ́ню, схо́дѣ́щее
на ѡме́ты ѡде́жды є́го.

Бл҃гословѣ́нъ бѣ́хъ, преподо́бѣй...

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil příkázáním tvým.

Potom odejde na místo přípravné (k žertveníku) a chystá zde posvátné předměty: diskos, kalich, kopí, pokrovce, hvězdici atd. Svatý diskos postaví na levou, kalich pak na pravou stranu.

Kněz se obléká takto: vezme stichar do levé ruky, požehná se a pokloní třikrát k východu, a pak žehná stichar, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom políbiv stichar, obléká jej se slovy:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověncil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Poté přijme epitrachil, požehná jej, políbí a klade na svou šíji, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodat svou na kněze své jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající až na lem jeho roucha.

Požehnaný jest Bůh...

ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ПОАЕХЪ Ѣ ѠПОМЕЖАЕА, ГЛАГОЛЕТЪ:

БЛГОСЛОВЕНЪ БГЪ, ПРЕПОМЕЖАЙ МѦ ЕНЛОЮ, Ѣ ПОЛОЖИ НЕПОРѠЧЕНЪ ПЖТЬ МОЙ, СОВЕРШААЙ НѠЗѢ МОИ ЁАКѠ ЕЛЕНИ, Ѣ НА ВЫСОКИХЪ ПОСТАВЛААЙ МѦ.

НарѠкавницы же, ёакѠ выше речеа. ТѢЖЕ ПРІЕМЪ НАБЕДРЕННИКЪ, ЁЩЕ ЕСТЬ ПРѠТОЕУГЕАХЪ ВЕЛИКІА ЦЕРКВЕ, ИЛИ ИИХЪ КТО, ИМѢАЙ ДОСТОИНСТВО ИЖКОЕ, Ѣ БЛГОСЛОВИВЪ И, Ѣ ЦѢЛОВАВЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПРЕПОАШИ МЕЧЪ ТВОЙ ПО БЕДРѢ ТВОЕЙ СИЛНЕ, КРАСОТОЮ ТВОЕЮ, Ѣ ДОБРОТОЮ ТВОЕЮ, Ѣ НАМЦЫ, Ѣ ОУСПѢВАЙ Ѣ ЦАРСТВУЙ, ИСТИНЫ РАДИ Ѣ КРОТОСТИ Ѣ ПРАВДЫ, Ѣ НАСТАВИТЪ ТѦ ДНВНѠ ДЕСНИЦА ТВОѦ, ВСЕГДА, НЫНѢ Ѣ ПРИСНѠ, Ѣ ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ, АМИНЬ.

ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ФЕЛѠНЬ Ѣ БЛГОСЛОВИВЪ, ЦѢЛУЕТЪ ГЛА ЕЩЕ:

СЩІЕННИЦЫ ТВОИ, ГДН, ѠБЛЕКЖТСА ВЪ ПРАВДѢ, Ѣ ПРЕПОДОБНИИ ТВОИ РАДОСТІЮ ВОЗРАДЖУТСА, ВСЕГДА, НЫНѢ Ѣ ПРИСНѠ, Ѣ ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ, АМИНЬ.

ОУМЫЮ ВЪ НЕПОКІННЫХЪ...

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím,
praví:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje
mne silou a činí neposkvrněnou cestu
mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech
postavuje mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou
ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se
v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila ne-
přátele a velikou slávou svou potřel jsi ty,
kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten
rozum, abych se naučil přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej,
požehná, políbí, kladě na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých,
reku mocný, přepásej se krásou a dobrotou
svou, do boje vyjeď, a uspěješ. Kraluj pro
pravdu, mírnost a spravedlnost. Pravice
tvá k podivuhodným *skutkům* tě dovede;

vždycky, nyní i příště...

ТѦЖЕ ѠШЕ́ДШЕ КЪ ПРЕДЛОЖЕ́НІЕ, о́умька́ютъ рѣки,
глаго́люще:

О́умью къ непови́нныхъ рѣцѣ́ моѣ, ѡ́быдѣ́ жерѣ́твенникъ твоѣ́, Гдѣ́, ѣ́же о́услы́шатъ мѣ́ гласъ хвалы́ твоѣ́, ѡ́ повѣ́дати вѣ́ чюдеса́ твоѣ́. Гдѣ́, возлюбѣ́хъ бл҃гоу́бо́їе до́мъ твоегѡ́, ѡ́ мѣ́сто селѣ́нїа сла́вы твоѣ́: да не погубѣ́ши съ нече́стны́ми дѣ́шъ мою́, ѡ́ съ мѣ́жи крове́й живото́а моего́, ѡ́же въ рѣка́хъ беззако́нїа, десни́ца ѡ́хъ испо́лнила мзды́. ѡ́же же несло́бїемъ мо́имъ ходи́хъ, ѡ́збави́ мѣ́, Гдѣ́, ѡ́ помѣ́лѣ́ мѣ́: нога́ моѣ́ ста́ на правотѣ́, въ це́рквахъ благо́словлю́ тѣ́, Гдѣ́.

ѡ́ тѣ́къ Ѡхо́дѣтъ къ предложѣ́нїе.

ТѦЖЕ покло́нѣ́нїа трѣ́ предъ́ предложѣ́нїемъ со-
тво́рше, глаго́лютъ кѣ́ждо:

Бже́, ѡ́чи́сти мѣ́ грѣ́шнаго, ѡ́ помѣ́лѣ́ мѣ́.
ѡ́: ѡ́скѣ́пѣ́хъ ны́ ѣ́нѣ́ Ѡ кла́твы зако́ннымъ
чѣ́тною твоѣ́ю кро́вію, на крѣ́тѣ́ пригвозди́вѣ́
ѡ́ ко́пїемъ пробо́дѣ́, безме́ртїе́ исто́чѣ́хъ
ѣ́нѣ́ челове́къмъ: спсе́ на́шихъ, сла́ва тебѣ́.

Бл҃гослове́нъ Бг҃ъ на́шихъ...

vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.
Amen.

Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se
jím s těmito slovy:

Kněží tvoji, Hospodine, oblekou se ve spravedlnost a svatí tvoji radovati se budou radostí velikou; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Poté kněz i diákon odejdou k umyvadlu a umývají
si ruce, řkouce:

Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětní oltář tvůj, Hospodine, abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hospodine, já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. Nezahubíš s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v jejichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak v dobrošrdenství svém chodím, vysvobodiž mne, Hospodine, a smiluj se nade mnou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděních dobrořečiti budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnému a třikráte se

Bože, očistiž mne...

ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ ДІАКОНЪ: БѢГОСЛОВІЕ, ВЛАДЫКО.

И НАЧИНАЕТЪ СЦІЕННИКЪ:

БѢГОСЛОВІЕНЪ БѢЖ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ И
ПРІЕНУ, И КО ВѢКИ ВѢКОВЪ.

ДІАКОНЪ: ѿМІНЬ.

ТѢЖЕ ПРІЕМЛЕТЪ СЦІЕННИКЪ ЛѢВОЮ ОУВУ РЪКОЮ
ПРОЕФОРЪ, ДЕСНОЮ ЖЕ СТОЕ КОПІЕ, И ЗНАМЕНУАИ СЪ
НИМЪ ТРИЖДЫ ВЕРХЪ ПЕЧАТИ ПРОЕФОРЫ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ВЪ ВОСПОМИНАНІЕ ГДА, И БГА, И СПСА НАШЕГУ
ІИСА ХРІТА. [ТРИЖДЫ.]

И ЖБІЕ ВОДРЪЖАЕТЪ КОПІЕ ВЪ ДЕСНУЮ СТРАНЪ ПЕЧАТИ, И
ГЛАГОЛЕТЪ РЪЖА:

ІІКУ ОУВА НА...

před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (*Třikrát*)

Poté kněz: Vykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříž přibíti a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz začíná:

Blahosloven **Bůh náš**, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svaté kopí a činí jím třikráte po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista. (*Třikrát*)

A ihned zanoří svaté kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Jako ovce k zabití...

И́ако ѿвѣѣ на заколѣнїе веде́са.

Въ лѣвѣю же: И́ако ѿгнецъ непороченъ
прѣмѣмъ стрѣгѣщаго ѣго̀ безгласенъ, та́ко не
ѿверзаетъ ѡ́усть свѣихъ.

Въ горнюю же странѣ печати:

Во смиренїи ѣгѡ̀ е́даъ ѣгѡ̀ възвѣща.

Въ дольную же странѣ:

Рѡда же ѣгѡ̀ ктѡ̀ исповѣсть;

Дїаконы же, взираа благоговѣннѡ на сицевѡ
чѣннество, глаголетъ на є́диномъ ко́емждо
рѣзанїи: Гдѣ помѡлимся, держа и́ ѡ́рарь въ
рѣцѣ.

По сїхъ глаголетъ: Возмѣ, владыко.

Сщїенникъ же, вложивъ сѣѡе копїе ѿ ко́свенныхъ
десныхъ страны проефоры, взимаетъ сѣѡй хлѣбъ,
глагола сїце:

И́ако взѣмлетъ ѿ земли живѡтъ ѣгѡ̀.

И́ положивъ и́ взнакъ на сѣѣмъ дїскѡвѣ, рѣкшѡ
дїаконы: Пожри, владыко.

Жретъ ѣго̀ крѣтовїднѡ, сїце глагола:

Жретъ ѿгнецъ Бжїй...

Nařízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Nařízne zleva — A jako beránek neposkvrněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Nařízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Nařízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce:
K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyjmi, vladyko!

Kněz nato vbodne svaté kopí šikmo z pravé strany
do prosfory a vyjme Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křížem dolů na svatý diskos.

Diákon: Obětuj, vladyko!

Kněz obětuje (nařízne Beránka na způsob kříže)
se slovy:

Obětuje se Beránek Boží, jenž snímá hřích světa, za světa život a spásu.

Jeden z vojáků...

**Жрѣтсѧ ѡгнецѧ Бѣжѣи, взѣмлаи горѣхъ міра,
за мѣрскій живѡтъ ѡ спасѣніе.**

**Ѣ ѡбращаѣтѧ дрѹгѹ стѣанѹ горѣ, ѡмѹцѹ
кѣтѧ. Ѣ глаголетѧ діаконѧ: Проводи, владыко.**

**Ѣрѣи же провѣдаѡ ѡ вѣ дѣнѹ стѣанѹ стѣмѧ
копѣмѧ, глаголетѧ:**

**Бдинѧ ѡ вѡннѧ копѣмѧ рѣбра ѣгѡ проводи,
ѡ ѡбѣ ѡзѣде кровѣ ѡ водѣ: ѡ вѣдѣвѣи
свидѣтельствова, ѡ ѡистинно ѣсть
свидѣтельство ѣгѡ.**

**Діаконѧ же вѣвѣтѧ ко стѣи потѣрѣ ѡ вѣна
вѣщѣ ѡ воды, рекѣи прѣжде ко сѣѣнникѹ:
Бл҃гослови, владыко, стѣѡе соединѣніе, ѡ
взѣмѧ наѣ нѣмѣ бл҃гословѣніе. [Сѣѣнник:
Бл҃гословенно соединѣніе стѣхъ тѣвѣхъ,
всѣгда, нынѣ ѡ прѣсѣѡ, ѡ ко вѣкѣи
вѣкѡвѣхъ.]**

**II Сѣѣнникѧ же прѣѣмѧ вѣ рѣцѣ вторѹю просѣорѹ,
глаголетѧ:**

**Вѣ чѣстѣ ѡ пѣмѣтѣ прѣбл҃гословѣннѣѧ вѣлѣцѣ
нѣшеѧ Бѣѣ ѡ прѣсноѣѣѧ Мѣрин, ѣѡже моли-**

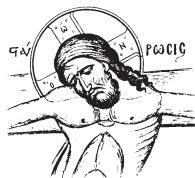
-тѣѧмѣи прѣимѣи, Гдѣи, жѣртѣѹ...

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vladyko!

Kněz vbodne kopí do pravé strany Beránkovy, řka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlévá do kalicha víno spolu s vodou, řka napřed ke knězi:

Požehnej, vladyko, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých *darů*, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme druhou prosforu, vyřízne z prostředka částici, řka: **II**

Ke cti a na památku nejblahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, na jejíž přímlyvy přijmi, Hospodine, tuto oběť na nadnebeský oltář svůj.

I stanula královna...

твами прїимѣ, Гдѣ, жёртвѣ сїю въ пренѣный
твоѣй жёртвенникѣ.

И взѣмъ частицѣ, полагаѣтъ ю ѿдеснѣю сѣгѣ
хлѣба, клѣзъ среды сѣгѣ, глагола:

Предстѣ црѣца ѿдеснѣю тебѣ, въ рѣзы
позлащѣнны ѿдѣла, прѣскрашѣнна.

III Тѣже прїемъ трѣтїю проефорѣ, глаголетъ:

А Честнѣгѣ славногѣ пророка, прѣтѣчѣ и крѣтѣте-
ла Іѡанна.

И взѣмъ пѣрвѣю частицѣ, полагаѣтъ ю ѿ лѣвѣю
странѣ сѣгѣ хлѣба, творѣй начало пѣрвагѣ чїна.

Тѣже глаголетъ:

В Сѣтѣхъ славнохъ прѣрокѣхъ: Мѡѡсѣа и
ѡарѡна, Илїи и Елїсѣа, Дѣда и Исѣа: сѣтѣхъ
трѣхъ ѡтрокѣхъ, и Данїїла пророка, и
всѣхъ сѣтѣхъ пророкѣхъ.

И взѣмъ (вторѣю) частицѣ, полагаѣтъ ю долѣ
пѣрвыѣ благочїннѣ.

Тѣже пакѣ глаголетъ:

Г Сѣтѣхъ славнохъ и всѣхѣальныхъ апѣлѣ Петра и
Павла, и прочїхъ всѣхъ сѣтѣхъ апѣтолѣхъ.

Иже во сѣтѣхъ ѡцѣ...

A klade částěčku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

Potom vzav třetí prosforu
(obsáhlejší verzi viz na str. 234),
vyřízne z ní postupně devět částěček a říká:

III

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částěčku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částěčku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všechvalných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů (a všech apoštolům rovných).

Svatých otců našich světitelů...

И́ ТА́КО ПОЛАГА́ЕТЪ ТРЕ́ТІЮ ЧА́СТИЦУ ДО́ЛѢ ВТО́РЫА,
СКО́НЧАВЪА ПЕР́ВЫЙ ЧИ́НЪ.

ТА́ЖЕ ГЛАГО́ЛЕТЪ:

Г И́ЖЕ ВО С҃ТЫ́ХЪ О́ЦЪ НА́ШИХЪ С҃Н҃ТЕЛЕЙ, ВАСІ́ІА
ВЕЛІ́КАГО, ГРИГО́РІА Б҃ГОСЛОВА, И́ І́ОА́ННА ЗЛА-
ТОУ́СТАГО, А́ДНА́СІА И́ ВУ́РІАЛА, НИ́КОЛАА
МУ́РЛА҃НКІ́ЙСКАГО, МЕ́ЛО́ДІА ОУ́ЧИТЕЛА СЛОВЕ́Н-
СКАГО, МИ́ХАИЛА КІ́ЕВСКАГО, ПЕТРА́, И́ А́ЛЕЖІА, И́
І́О́НЫ, И́ ФІ́ЛІППА МОСКОВСКИ́ХЪ. И́ С҃Н҃ТЕЛА
И́СПОВѢ́ДНИКА А́ЛЕЖІА КАРПАТОРѢ́СКАГО, И́
ВСѢ́ХЪ С҃ТЫ́ХЪ СВАТѢ́ТЕЛЕЙ.

И́ ВЗЕ́МЪ ЧЕТВЕР́ТУЮ ЧА́СТИЦУ, ПОЛАГА́ЕТЪ Ю́ ВЛІ́ЗЪ
ПЕР́ВЫА ЧА́СТИЦЫ, ТВОРА́ ВТО́РОЕ НАЧА́ЛО.

ТА́ЖЕ ПА́КИ ГЛАГО́ЛЕТЪ:

В С҃ТА́ГО А́ПОСТОЛА, ПЕРВОМУ́ЧЕННИКА И́
А́РХІ́ДІАКОНА СТЕ́ФАНА, С҃ТЫ́ХЪ ВЕЛІ́КИХЪ МУ́-
ЧЕНИКОВЪ, ДИМІ́ТРІА, ГЕО́РГІА, ФЕО́ДВРА
ТУ́РВОНА, ФЕО́ДВРА СТРАТИ́ЛАТА, КНА́ЗА ВАЧЕ-
СЛА́ВА, И́ ВСѢ́ХЪ С҃ТЫ́ХЪ М҃ЧНИКЪ: И́ МУ́ЧЕНИЦЪ,
А́ЕКЛЫ, ВАРВА́РЫ, ВУ́РІАКІ́Н, ЕУ́ФІ́МІ́И И́ ПАРАС-
КЕ́ВЫ, ЕКАТЕ́РИНЫ, КНА́ГІ́НИ ЛЮДМИ́ЛЫ, И́
ВСѢ́ХЪ С҃ТЫ́ХЪ М҃ЧНИЦЪ. И́ СВИ́ДНОМ҃ЧНИКА ГОРА́ЗДА.

ПРЕПОДО́БНЫХЪ И́ Б҃ГОНО́СНЫХЪ...

A vzav třetí částčku, klade ji pod druhou
a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Mikuláše Myrlikejského; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta; Michala Kyjevského i svt. vyznavače Alexije Karpatského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částčku klade ji do řady vedle
té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků ruských i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Euthymie a Paraskevvy, Kateřiny, Ludmily i všech svatých mučednic. — Světitele mučedníka Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i všech světitelů mučedníků. (A všech vyznavačů.)

Ctihodných a bohonosných otců...

И взѣмъ пѣтъю частницѹ, полагаѣтъ ѿ доль
первыа, сѣща началомъ втораго чина.

Тѣже глаголетъ:

Г Преподобныхъ и бѣгѣмыхъ ѿцѣ нашихъ,
антѣонѣа, евраѹмѣа, саввы, онѣфрѣа, ала-
насѣа адрѣонскаго, Кѣріала оучителя словен-
скаго, антѣонѣа и теодосѣа печерскихъ, сергіа
радонежскаго, Варлаама хѣтынскаго: ѿан-
на чѣскаго и Прокѣпѣа сѣзавскаго, и
всѣхъ прѣбыхъ ѿтѣцъ: и прѣбыхъ мате-
рей, Пелагін, теодосѣин, Анастасін, евраѣін,
Феврѣонѣин, теодѣлѣин, еврафросѣнѣин, Марін егѣп-
тѣанѣин, и всѣхъ сѣтыхъ прѣбыхъ матерей.

И тѣко взѣмъ шестѹю частницѹ, полагаѣтъ ѿ доль
которыа частницы, ко исполненію втораго чина.

По сѣхъ же глаголетъ:

А сѣтыхъ и чѣдотворцевъ безрѣбенныхъ,
Космы и дамѣана, Кѣра и ѿанна, Панте-
леѣмона и ермолаа, и всѣхъ сѣтыхъ безрѣбе-
нныхъ.

И взѣмъ седмѹю частницѹ, полагаѣтъ ѿ кѣрхъ, творѣ
трѣтѣе начало, по чинѹ.

Сѣтыхъ и праведныхъ бѣоцѣ...

A vzav pátou částčku, klade ji
zbožně pod čtvrtou.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského; Sergije Radoněžského, Varlaama Chutynského i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod
pátou, uzavíraje druhý sloupec.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částčku klade ji do řady vedle
té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

Svatých spravedlivých (boho)rodičů...

ТѢЖЕ ПАКѢ ГЛАГОЛѢТЪ:

В СѢТЫХЪ И ПРѢВЕДНЫХЪ БГОУЩЪ, ІУДАКІМА И
ІННЫ, И СѢАГѢ, **ИМѢХЪ**, (ѢГѢЖЕ ѢСТЬ ХРАМЪ И ѢГѢЖЕ
ѢСТЬ ДѢНЬ) И СѢАГѢ КНѢЗА РАСТИСЛАВА: И ВЕЩЕХЪ
СѢТЫХЪ, ИХЪЖЕ МОЛІТВАМИ ПОСѢТІИ И, БѢЖЕ.

И ПОЛАГАЕТЪ ОБЪЕМЪЮ ЧАСТИЦЪ ДОЛѢ ПЕРВЫА
БЛАГОЧИННѢ. **ВѢЩЕ** ЖЕ КЪ СІИМЪ ГЛАГОЛѢТЪ:

Г ИЖЕ ВО СѢТЫХЪ ОЦѢ НАШЕГѢ ІУАНА, АРХІЕПІСКА
КОНСТАНТИНОПОЛЬСКАГѢ, ЗЛАТОУСТАГѢ.

И ТАКѢ ВЪЕМЪ ДѢЮ ЧАСТИЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КЪ
КОНЕЦЪ ТРѢТІАГѢ ЧІНА ВО ИСПОЛНѢНІЕ.

IV ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ЧЕТВѢРТЮ ПРОФОРЪ, ГЛАГОЛѢТЪ:

ПОМАНІ, ВѢКО ЧЕЛОВѢКОЛЮБЧЕ, СѢЩІЙШЫА
ПРАВОСЛАВНЫА ПАТРІАРХИ И ГОСПОДІНА И ОЦѢ
НАШЕГѢ БЛАЖЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛІТА, **ИМѢХЪ**,
ГОСПОДІНА НАШЕГО (ВЫСОКО-) ПРЕОБЛАЩЕННЕЙ-
ШАГО (ИЛИ АРХІЕПІСКОПА, ИЛИ ЕПІСКОПА, ѢГѢЖЕ ѢСТЬ
ОБЛАСТЬ), **ИМѢХЪ**, И ВСѢКОЕ ЕПІКОПСТВО ПРАВОСЛА-
ВНЫХЪ, ЧЕСТНОЕ ПРЕСВѢТЕРСТВО, ВО ХРІТѢ
ДІАКОНСТВО, И ВСѢ СВАЩЕННИЧЕСКІИ ЧІНЫ: (АЩЕ
ВО ОБІТѢЛИ: АРХІМАНДРИТА, ИЛИ ИГЪМЕНА, **ИМѢХЪ**), БРАТІЮ

И СОСЛЪЖЕБНИКИ НАША...

8 Svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (*jehož jest chrám*) a svatého (jméno) (*jehož je den*), sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přímluvy navštív nás, Bože.

A vzav osmou částčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatoústého, archiepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částčku, klade ji zbožně pod osmou.

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě částčky se slovy: **IV**

1. Rozpomeň se, Vládce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé; na vladyku našeho metropolitu (jméno), na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno) (*vzpomene i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li*), na důstojné presbyterium a diákonstvo v Kristu i veškeré duchovenstvo a mnišstvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spoluslužebníky naše, na kněze (jmenuj), diákoný (jme-

a veškeré bratrstvo naše...

и́ соудѣбники́ на́ша, свѣщенники́,
дѣяконы́, и́ всѣмъ брѣтїю на́шѣ, ѿже призвѣхъ
ѣсѣ во твоѣ ѡбщѣнїе, твоѣмъ благоутрѣ-
бїемъ, велигїи́ вѣко.

и́ взѣмъ чѣстницѣ, полагаѣтъ ѿ долѣ сѣгѡ хлѣба.

Тѣже поминѣтъ странѣ на́шѣ, глагола́ е́ще:

Помани́, Гдѣ, богохрани́мѡю странѣ на́шѣ и́
правосла́вныхъ люде́и ѣа́.

Тѣже поминѣтъ и́ ѿже ѿмать живѣхъ по ѿмени,
и́ на ко́ждо ѿмѣ взимѣтъ чѣстницѣ, приглаго́ла:

Помани́, Гдѣ, ѿмѣ.

и́ тѣмъ взѣмъ чѣстницы, полагаѣтъ ѿ долѣ сѣгѡ
хлѣба.

V

Тѣже взѣмъ пѣтѣю проѣфорѣ, глаголетъ:

Ѡ́ пѣмѣти и́ ѡставлѣнїи грѣхѡвѣ сѣѣи́-
шихъ патрїѣрхѡвѣ, правосла́вныхъ и́ бл҃жен-
ныхъ создѣ́телей сѣгѡ хра́ма сего́ (ѿце во
ѡбѣ́тели: сѣгѡ ѡбѣ́тели сѣа́).

Тѣже поминѣтъ рѣкоположи́вшаго ѣго́ архїере́а, и́

дрѣвїхъ, ѿхже хѡщѣтъ, ѡуѣо́вшихъ...

nuj)] a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k obecenství svému v milosrdenství svém, Vládce nejdobrotivější.

Klade částečku pod Beránka na levou stranu.

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všechen pravoslavný lid této země.

Klade částečku pod Beránka na pravou stranu.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjme částečku, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částečky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav pátou prosforu, vyřízne z ní částečku a dí:

V

Na památku a odpuštění hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blahoslavených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částečku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnu-

Pamatuj, Pane...

дрѹгнѣхъ, ѿхъже хощетъ, оѹропшихъ по ѿмени. На
коѣждо ѿма взимаетъ частицѹ, приглагола:

Помани, Гдѣ, ѿмѣхъ.

И конѣчнѣ глаголетъ енце:

И всѣхъ въ надѣждѣ воскресѣнїа, жїзни
вѣчныа и твоегѡ ѡбщѣнїа оѹропшихъ, пра-
вославныхъ ѡтцѣхъ и братїи нашихъ, члвѣ-
колюбче Гдѣ.

И взимаетъ частицѹ. По сѣмъ глаголетъ:

Помани, Гдѣ, и моѡ недостѡйноство, и прос-
тїи ми всѣкое согрѣшенїе, вольное же и
невольное.

И взимаетъ частицѹ. И прїемъ гл҃бѹ, собираетъ
на двѣкохъ частицы долѣ сѣгѡ хл҃ба, ѿкоже
быти во оѹтверженїи, и не испаднѹти чесомѹ.

Тѣже дїаконы прїемъ кадильницѹ, и дѹмїамъ
вложивъ въ ню, глаголетъ къ ещѣнникѹ:
Бл҃гослови, владыко, кадило.

И ѡбѣ сѣмъ глаголетъ: Гд҃ѹ помѡлимся.

Кадило текѣ приносима...

lých, dle jmen. Při každém jméně vyjme částečku a klade ji mezi ostatní v této řadě, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny, v naději budoucího vzkříšení, života věčného a společenství s tebou zesnulé pravoslavné otce a bratry naše, *pamatuj*, lidumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částčku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehoďného a odpusť mně všechny hříchy úmyslné i neúmyslné.

A položí částečku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částečky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

***Zatím diákon,** vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:*

Požehnej, vladyko, kadidlo!

A ihned též dí:

K Hospodinu modleme se.

Kadidlo tobě přinášíme...

И ѿѿенникъ моли́тъсѧ кади́ла:

Кади́ло тебе́ прино́симъ, Хри́сте Бже́на́шъ, въ коню́ благоу́ха́нїа дѣхове́наго, ѣ́же прїе́мъ въ прене́сый тво́й же́ртвенникъ, возни́спослѧ́ на́мъ блага́ть пресѣ́аго твоегѡ́ дѣла.

Діа́конъ: Гдѣ́ помóлимсѧ.

Ѿѿенникъ покади́въ свѣ́зди́цѣ, полага́етъ въ́рхѣ
сѣ́аго хлѣ́ба, глаго́ла:

И прише́дши свѣ́здѧ́ сѣ́а въ́рхѣ, ѿдѣ́же бѣ́ Ѿтро́ча.

Діа́конъ: Гдѣ́ помóлимсѧ.

Іере́й, покади́въ пе́рвый покрове́цъ, покрыва́етъ
сѣ́тый хлѣ́бъ изъ ді́скагома, глаго́ла:

Гдѣ́ воцѣ́рїсѧ, въ ле́потѣ ѡбле́чєсѧ: ѡбле́чєсѧ
Гдѣ́ въ сї́лѣ, и́ преподѣ́сѧ, ꙗ́ко оутвє́рди
вселє́ннѣю, ꙗ́же не подви́житсѧ. Готѡ́въ прѣ́то́лъ тво́й ѡто́лѣ, ѡ́ вѣ́ка ты́ є́си. Воздви́гоша рѣ́ки, Гдѣ́, воздви́гоша рѣ́ки гла́сы своѧ́. Возмѣ́тъ рѣ́ки сотрѣ́нїа своѧ́, ѡ́ гла́сѡвъ вѡ́дъ мно́гихъ. дѣ́вны вы́соты

море́кѧ, дѣ́вны...

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodať nejsvětějšího Ducha svého.

***Diákon:** K Hospodinu modleme se.*

Kněz okouří svatou hvězdici a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedši hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

***Diákon:** K Hospodinu modleme se.*

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jim svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne. Připraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihují se řeky, Hospodine, pozdvihují řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu

vlň mořských mnohem...

морскѣа, дѣвѣнѣхъ въ вышѣхъ Гдѣ. Свидѣнїа
твоѣа оубѣришаа сѣла. Домѣ твоѣмѣ
подобѣетѣ сѣтина, Гдѣ, въ долготѣ днѣй.

Дїаконъ: Гдѣ помóлимсѣ.

Покрый, владыко.

Іерей же, покладѣвъ вторѣй покровѣцѣ, покрывѣетѣ
сѣтъ потѣрь, глагола:

Покрый нѣсѣа добродѣтель твоѣа, Хрѣте, ѡ
хвалѣ твоѣѣ ѡполнь землѣа.

Дїаконъ: Гдѣ помóлимсѣ.

Покрый, владыко.

Іерей же, покладѣвъ покрóвъ, сѣрѣчь, воздѣхъ,
покрывѣетѣ ѡбоѣ, глагола:

Покрый насѣ кровомѣ крѣпѣ твоѣѣ ѡ ѡженѣ
ѡ насѣ всѣакого врагѣ ѡ сѣпостѣа. Оумири
живóтѣ насѣ, Гдѣ, помѣлѣ насѣ, ѡ мѣрѣ
твоѣѣ, ѡ спасѣ дѣшы насѣ, ѣако бѣгѣ ѡ
человѣколóбѣцѣа.

Тѣже прѣѣмѣ сѣѣнникѣ кадѣльницѣ, кадѣтѣ
предложѣнїѣ, глагола трѣжды:

Блгословѣнѣ Бѣхъ насѣ...

vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se.
Pokryj, vladyko!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jím
svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste,
a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se.
Pokryj, vladyko!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer),
pokrývá jím obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křídel svých a zapuď
od nás každého nepřítele a odpůrce; v po-
koji spravuj život náš, Hospodine, smiluj
se nad námi a nad světem svým, a spasiž
duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okuřuje předložené dary,
řka třikráte:

Požehnaný jest Bůh...

Бл҃гословѣнѣхъ Б҃гѣхъ на́шихъ, си́це бл҃говоли́вый, сла́ва тебѣ.

Діа́конѣ же на ко́емждо глаго́летъ:

Всегдѣ, ны́нѣ и прѣ́сно, и во вѣ́ки вѣ́ковъ, а́минь.

И покланя́ются бл҃гоговѣ́ннѣѡ Ѣва, трѣ́жды.

Та́же діа́конѣ глаго́летъ:

Ѡ́ предложѣ́нныхъ честны́хъ дарѣ́хъ Гд҃ѡ помолнмса.

Ѡ́ценникѣ же, прѣ́емъ кади́льницѡ, глаго́летъ мѣ́твѡ предложѣ́нїа:

Бже, Бже на́шихъ, нѣ́ный хлѣ́бъ, пи́щѡ всемѡ мі́рѡ, Гд҃а на́шего и Бга́ Іиса Хр҃та послáвыи, Ѡ́ца и ѡ́збáвителя и бл҃годѣ́теля, бл҃гословáща и ѡ́свáщяюща насъ, сáмѣхъ бл҃гословѣ́и предложѣ́нїе сѣ́, и прѣ́мнѣ Ѣ́вѣхъ пренѣ́ный тво́й жер́твенникѣ. Помолнѣ́, ѡ́кѡ бл҃гѣхъ и члѣ́вколю́бецѣхъ, принѣ́сшихъ и ѡ́хже рáди принесóша: и насъ неосѡ́ждѣны сохрани́ во сѣ́ннодѣ́ствїи бж́е́ственныхъ тво́ихъ члннѣхъ. ѡ́кѡ сѣ́нса и прослáвнса

прѣ́чтно́е и вели́колю́беѡ ѡ́ма...

Požehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokaždé dí:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.
Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu
modleme se.

Kněz čte modlitbu předložení:

Bože, Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele, vykupitele a dobrodince, žehnajícího nám a posvěcujícího nás, sám požehnejž předložení toto a přijmi je na nadnebeský obětní oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na ty, kdož je přinesli a za kteréž přineseno jest, a nás neodsouzeně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých. Aby se světilo a velebilo přečestné a veli­kol­pé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého

Ducha, nyní i vždycky...

прѣчѣннѡе ѡ великолѣпѡе ѡма твоѡе, Ѡца, ѡ
 ѡна, ѡ ѡтагѡ дѡха, нынѣ ѡ приенѡ, ѡ во
 вѣки вѣкѡвѡ, ѡмнѡ.

Ѣ поемѡ творѣтѡ ѡпѣтѡ тѡмѡ, глаголѡ еѣце:
 Глѡва тебѣ, Хрѣтѣ Бже, ѡповѡнѣ наше, слѡва
 тебѣ.

Дѡконѡ: Глѡва, ѡ нынѣ: Гдѡ, помнѡѡ,
 трѡжды. Бѡгословѡ.

Ѡцѣнникѡ глаголѣтѡ ѡпѣтѡ.

Ѣще ѡѡѡ ѣтѡ недѣла: Воскресѡ ѡз мѣртѡвѡхѡ
 Хрѣтѡсѡ ѡстинный:

Ѣще ли же нѡ:

Хрѣтѡсѡ ѡстинный Бѡ наше, молѣтѡми
 прѣчѣстѡм своѡм Мѣре, ѡже во сѣтѡхѡ Ѡца
 нашегѡ ѡѡнна, ѡрѡѣпѡкопа константѡно-
 польскагѡ, златѡѣтагѡ, ѡ вѣхѡ сѣтѡхѡ,
 помнѡѣтѡ ѡ спасѣтѡ насѡ, ѡѡѡ блѡ ѡ чело-
 вѣколѡбѣцѡ.

Дѡконѡ: ѡмнѡ.

По ѡпѣтѣ же кадѣтѡ дѡконѡ сѣтѡе предложѣнѣ:

Во грѡѣѡ плѡтѣи...

Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.
Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, arciepiskopa cařihradského, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okurkuje diákon svaté předložení, pak odchází ke svatým dveřím, odhrnuje oltářní oponu a poté okurkuje svatý prestol okolo na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, rka pro sebe (při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem...

таже ѿходѣтъ, и кадиѣтъ сѣю трапѣзѣ крѣгомѣхъ
крестоуидишю, глагола въ себѣ:

Бо гробѣ плотики, во ѿдѣ же съ дѣшею
ѿакѡ бѣхъ, въ раи же съ разбойникомъ,
и на прѣтолѣ быхъ съ хрѣтѣ, со оцѣмъ и
дѣхомъ, всѣ исполниши неопи́санный.

Таже ѿаломѣ ѿ.

И покади въ сѣнище же и храмъ всѣхъ, вхо́дѣтъ
пѣки ко сѣи́и о́лтарь, и покади въ сѣю трапѣзѣ
пѣки, и сѣенника, кади́льницѣ о́убо ѿлагаѣтъ на
мѣсто своѣ, самъ же прихо́дѣтъ ко іерѣю. И ставше
къ сѣбѣ предъ сѣю трапѣзою, поклоня́ется
трижды, въ себѣ мола́щесѣ, и глаголюще:

Црю́ нѣный, оутѣшителью, дѣше истины,
иже вездѣ съи и всѣ исполниши, сокровище
благихъ и жи́зни пода́телю: прииди и всели́сѣ
въ ны, и очи́сти ны ѿ всѣхъ кѣхъ, и
спаси, бже, дѣшы на́ша.

Глава въ вышнихъ бѣхъ, и на земли́ мнѣхъ, въ
члѣвѣцѣхъ бжеволеніе. **Дважды.**

Гди, оутѣи моѣ ѿвѣрзеши, и оутѣ моѣ
возвѣстѣтъ хвалѣ твоѣ.

Вре́мѣ сотвори́ти...

Ve hrobě s tělem, v pekle s duší co Bůh,
v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem
a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl
jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říká žalm 50. / 51.: Smiluj se
nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře,
okuřuje svatý prestol a kněze; poté odloží kadidelní-
ci a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před sva-
tým prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se
vztaženýma rukama), říká:

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy,
jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ,
poklade blaha a dárce života, přijď a usíd-
liž se v nás a očistiž nás od všelike skvrny
a spasiž, Blahý, duše naše. *(Jedenkrát)*

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj,
lidem dobrá vůle. *(Dvakrát; kněz se vztaženýma
rukama.) Po ukončení se vždy ukloní a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěs-
tovati budou chválu tvou. *(Bez vztažených ru-
kou; ukloní se a přežehnají.)*

Čas jest sloužiti...

ТѦЖЕ ЦѢЛЮТЪ, СКАЩЕННИКЪ ОУБѢ ОУОЕ ѿВЛІЕ,
ДІАКОНЪ ЖЕ СѢШЮ ТРАПЕЗУ. И ПОЕЕМЪ ПОДКЛОНИВЪ
ДІАКОНЪ СКОЮ ГЛАВУ СКАЩЕННИКУ, ДЕРЖА И ОРАРЬ
ТРЕМИ ПЕРЕСТЫ ДЕСНЫЯ РУКИ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ВРЕМЯ СОТВОРИТИ ГДѢ, ВЛАДЫКО, БЛАГО-
СЛОВИ.

СКАЩЕННИКЪ, ЗНАМЕНУА ѿГО, ГЛАГОЛЕТЪ:

БЛГОСЛОВЕНЪ БГЪ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ И ПРИСЕ-
НУ, И ВО ВѢКИ ВѢКОВЪ.

ТѦЖЕ ДІАКОНЪ: ПОМОЛИСЯ Ѿ МНѢ, ВЛАДЫКО
СЛАТЫЙ.

СЩЕННИКЪ: ДА ИСПРАВИТЪ ГДѢ СТОПЫ ТВОѦ.

И ПАКИ ДІАКОНЪ: ПОМОНИ МЯ, ВЛАДЫКО СТЫЙ.

СЩЕННИКЪ: ДА ПОМОНИТЪ ТѦ ГДѢ БГЪ ВО
ЦРѢВІИ СВОЕМЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ И ПРИСЕ-
НУ, И ВО ВѢКИ ВѢКОВЪ.

ДІАКОНЪ ЖЕ РЕКЪ: АМІНЬ.

И ПОКЛОНИВША, ИСХОДИТЪ СЪВЕРНЫМИ ДВЕРЬМИ,
ПОНЕЖЕ ЦРѢКЪ ДВЕРИ ДО ВХОДА НЕ ѾВЕРЗАЮТСЯ. И
СТАВЪ НА ОБЫЧНОМЪ МѢСТѢ, ПРАМО СТЫХЪ

ГДѢ, ОУСТНИѢ МОИ...

Nato políbí – kněz svaté evangelium (a prestol)
– diákon svatý prestol.

Pak diákon, skloniv hlavu svou ke knězi a drže
orar třemi prsty pravice, dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vladyko!

Kněz (žehnaje mu): Požehnán jest Bůh náš,
vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. Pomodli se za mne, vladyko
svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákon: Pamatuj na mne, vladyko svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin
Bůh v království svém, vždycky, nyní i příš-
tě, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními
dveřmi (poněvadž svaté dveře se otevírají
až před malým vchodem) a postaviv se na
příslušném místě, naproti svatým dveřím,
pokloní se, přežehná se zbožně třikrát,
říkaje pro sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěsto-
vati budou chválu tvou.

ДВЕРЕЙ, ПОКЛАНЯЕТСЯ СО БЛГОВОКЛНІЕМЪ,
ТРИЖДЫ, ГЛАГОЛА ВЪ СЕБѢ:

ГДН, ОУСГНѢ МОИ ѠВЕРЗЕШИ, И ОУСТА МОА
ВОЗВѢСТАЮТЪ ХВАЛѸ ТВОЮ.

И ПОСѢМЪ НАЧИНАЮТЪ ГЛАГОЛАТИ: БЛГОСЛОВИ,
ВЛАДЫКО.

И НАЧИНАЮТЪ СВАЩЕННИКЪ: БЛГОСЛОВЕНО ЦРЬТВО:

ВѢДАТИ ПОДОБАЕТЪ:
ѦЩЕ БЕЗЪ ДІАКОНА СЛЖ-
ЖИТЪ ІЕРЕЙ, ВЪ ПРОС-
КОМІДІИ ДІАКОНЕКНХЪ
СЛОВЪ, И НА ЛІТЪРГІИ
ПРЕДЪ ѢВЛІЕМЪ, И НА
ѠВѢТЪ ѢГѠ: БЛГО-
СЛОВИ ВЛАДЫКО, И
ПРОКОДИ ВЛАДЫКО, И
ВРЕМЯ СОТВОРИТИ,
ДА НЕ ГЛАГОЛЕТЪ,

ТОЧІЮ ѢКТЕСІИИ И ЧИНѠВНОЕ ПРЕДЛОЖЕНІЕ. ѦЩЕ ЖЕ
СОБОРОМЪ СЛЖАТЪ СЦЕННИИ МНОЗИ, ДѢИСТВО
ПРОСКОМІДІИ ѢДИНЪ ІЕРЕЙ ТОКМѠ ДА ТВОРИТЪ, И
ГЛАГОЛЕТЪ ИЗЪОБРАЖЕННАА: ПРОЧІИ ЖЕ СЛЖИТЕЛИ
НИЧТОЖЕ ПРОСКОМІДІИ ѠСѠБНѠ ДА ГЛАГОЛЮТЪ.

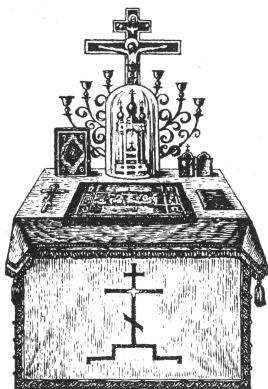
Благословено царство...

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidii bez diákona, vynechávají se slova diákonova i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi knězem a diákonem a různé diákonovy výzvy – např. „Požehnej, vladyko!“ apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgií více kněží, koná proskomidii pouze jeden z nich.

V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas kněze na začátku čtení hodin je místo ohlasu před přípravou Beránka).

Blahosloveno budiž království...

Божественная служба, иже во святыхъ Отца нашего Іоанна Златоустаго.

Діаконы: Благослови, владыко.

Іерей: Благословено царство, Отца, и
Сына, и Святаго Духа, нынѣ и пріснѣ,
и во вѣки вѣковъ.

Діаконы: Аминь.

Діаконы: **М**иромъ Гдѣ помолнмса.

Діаконы: Гдѣ, помилѣй.

Ѡ свѣшнѣмъ мирѣ, и спасеніи душъ на-
шихъ, Гдѣ помолнмса.

Діаконы: Гдѣ, помилѣй.

Ѡ мирѣ всеѡ міра, благоугожденіи святыхъ
Божіихъ церквей, и соединеніи всѣхъ, Гдѣ
помолнмса.

Діаконы: Гдѣ, помилѣй.

Ѡ свѣтѣмъ храмѣ...

Božská služba svatého otce našeho Jana Zlatouústého

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloveno budiž království
Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní
i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hos-
podinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví
Božích a za sjednocení všech k Hospodi-
nu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento...

✠ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ ѿ вѣроу,
 благоговѣніемъ ѿ стрѣхомъ Божіимъ
 вхождѣщихъ вонь, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣй.

✠ господѣнѣ нашемъ Блаженнѣйшемъ ми-
 трополітѣ (ѿма рекъ), ѿ господѣнѣ нашемъ
 [ѿнѣ: Высоко-преосвященнѣйшемъ архієпископѣ, ѿнѣ:
 Преосвященнѣйшемъ єпископѣ] (ѿма рекъ),
 честнѣмъ пресвѣтерствѣ, во Хрѣтѣ діаконс-
 твѣ, ѿ всѣмъ причтѣ ѿ людемъ, Гдѣ
 помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣй.

✠ странѣ нашей, правѣтелехъ ѿ вѣнствѣ
 ѿнѣ, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣй.

✠ градѣ сѣмъ [ѿнѣ: ѿ всѣхъ сѣхъ, ели въ монастыре,
 то: ѿ свѣтѣхъ ѿвѣтелъ сѣхъ], всѣмъ градѣ,
 странѣ ѿ вѣроу живѣщихъ въ нѣхъ, Гдѣ
 помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣй.

✠ благораспорѣніи...

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vladyku našeho metropolitu (jméno) [za vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Za cestující...

Ѡ благоутворѣніи воздѣхавъ, ѡ нѣсѣніи плодѡвъ земныхъ и вѣременѣхъ мірныхъ, Гдѣ помóлимся.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѡ плавающихъ, пѹтешествующихъ, недѣлующихъ, страждующихъ, плѣненныхъ, и ѡ спасеніи ихъ, Гдѣ помóлимся.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Ѡ нѣбавитица нáмъ ѡ всáкъа скорби, гнѣва и нѣжды, Гдѣ помóлимся.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Застѹпнѣ, спаси, помíлѡй и сохрани насъ, Бóже, твоєю благодáтїю.

Діакъ: Гдѣ, помíлѡй.

Пресвѣтѹю, пречíстѹю, преблагословѣннѹю, славноѹ Владычицѹ нáшѹ Богородицѹ и принодѣвѹ Марію, со всѣми свѣтými поманиѡше, сáми себѣ, и дрѹгъа дрѹга, и всѣхъ живѡтѣхъ нáшихъ Хрїстѹ Бóгѹ предадѣмъ.

Діакъ: Тебѣ, Гдѣ.

И́ко подо́ба́етъ тебѣ...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobození byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládce naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Neboť tobě náleží...

Возглашѣніе:

Ико подобаетъ тебѣ всѧкаѧ слава,
честъ и поклонѣніе, ОтцѸ, и СынѸ, и
СвѧтомѸ ДѸхѸ, нынѣ и прѣсно, и во
вѣки вѣкѡвъ.

Діакъ: ѿмѣнь.

И поетъ первый антифѡнъ ѿ пѣвцѣвъ. Свѧ-
щенникъ же глаголетъ тайно молѣтвѸ перваго
антифѡна. Діаконъ же поклонивъ оутѣплетъ
ѿ мѣста своего, и ѿшедъ стѡитъ прѣдъ иконою
Христѡвою, держа и ѡрарь тремѣ прѣреты де-
ныхъ рѹки.

Молѣтва перваго антифѡна:

Гди Бѡже нашъ, егѡже держава
несказанна, и слава непостижѣма,
егѡже мѣлостъ безмѣрна, и человеко-
любіе неизреченно: самъ, Владыко, по
благотрѡбію твоемѸ, призри на ны, и на
свѧтый храмъ сей, и сотвори съ нами, и
молѧщимися съ нами, богѧтыѧ мѣлости
твоѧ и щедрѡты твоѧ.

Пѧки и пѧки...

Kněz: **N**eboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákon, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobrořeč, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovná a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdenství svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojné milosti a slitování svá.

Opět a opět...

По ѿсполнѣніи же ѿтѣфѡна, пришеѣхъ діаконъ,
и стѣвхъ на обычнѣмъ мѣстѣ, и поклонивъсѧ,
глаголетъ:

Пѧки и пѧки мѣромъ Гдѣ помѡлимъсѧ.

Діакъ: Гдѣ, помѡлѣи.

Застѣпѣ, спѧсѣ, помѡлѣи и сохрани насъ,
Бже, твоѣю бгдѡдѣтїю.

Діакъ: Гдѣ, помѡлѣи.

Престѣю, пречестѣю, пребгдѡсловѣннѣю, слав-
нѣю блчщѣ нашѣ Бцѣ и прїснодѣѣ Мрію, со-
вѣмни стѣмни помѡнѣвшѣ, самни себѣ, и
дрѣгъ дрѣга, и вѣсь живѡтъ нашъ Хртѣ Бгѣ
преддѣмъ.

Діакъ: Тѣбѣ, Гдѣ.

Возгласѣніе:

Гко твоѡ держѡва, и твоѡ ѣстъ царс-
тво, и сїла, и слава, Отца, и Сына, и
свѡтѡгѡ Дѣха, нынѣ и прїсно, и во вѣки
вѣкѡвъ.

Діакъ: Ѧмѣнь.

Гдѣ Бже нашъ...

Po dokončení antifony stane diákon znovu před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnáv, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákon činí podobně jako předešle.

Hospodine, Bože náš...

И поётца подобенѣ ѿ пѣвцѣхъ второй
антѣфѡнъ. Дїаконы же подобенѣ творитѣ,
ѣкоже и въ первой молитвѣ.

Молитва второго антѣфѡна:

Гдн Бѡже нашъ, спаси люди твоѧ и
благослови достоѧнїе твоѧ, исполненїе
церкве твоеѧ сохрани, ѡсвяти любящыѧ
благолѣпїе домѸ твоегѡ: ты тѣхъ вос-
прости божественною твоєю силой, и не
ѡстави насъ, ѡуповающихъ на тѧ.

Тѣже дїаконы: **П**ѧки и пѧки мїромъ ГдѸ
помогнѣмъ.

Днѣхъ: Гдн, помилѸй.

ЗастѸпи, спаси, помилѸй и сохрани насъ,
Бже, твоею бгдѡдѧтїю.

Днѣхъ: Гдн, помилѸй.

ПрестѸю, пречестѸю, преблгословеннѸю, слав-
нѸю влчцѸ нашѸ БцѸ и престоубѸ Мрїю, со-
вѣмни стѣмни поманѸвшѣ, самни себѣ, и
дрѸгъ дрѸга, и весь живѡтъ нашъ ХрѣтѸ БгѸ
предадѧмъ.

Ѣко бл҃гъ...

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

Modlitba druhé antifony:

Hospodine, Bože náš, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákon: **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vlád kyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Neboť blahý a lidumilný...

Дѣи: ТѢБѢ, ГДН.

Возглашеніе:

Ико блага и человеколюбецъ Бѡгъ
ѣси, и тебѣ славу возсылаемъ,
Оцѣ, и Сыну, и Свѣтому Дху,
нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

Дѣи: Аминь.

Молѣтва третѣаго антѣфона:

Иже ѡбщымъ сіѧ и согласнымъ даровавый
намъ молѣтвы, иже и двѣмъ, или
трѣмъ, согласующимся ѡ имени твоёмъ,
прошенїа подати ѡбѣщавый: самъ и
нынѣ раба твоѣхъ прошенїа къ полѣз-
номъ исполни, подаи намъ и въ настоѧ-
щемъ вѣцѣ познанїе твоеѧ истинны, и въ
вѣдущемъ живѡтъ вѣчный даръ.

Здѣ ѡтвѣзajúтся двѣри на малыи входы.

Пѣваемъ же третїемъ антѣфонъ ѡ пѣвцѣхъ,
или блаженнахъ, ꙗже ѣсть недѣла. Егда прїидѣ-
тъ на »слава«, священникъ и дїаконъ, ставше
предъ свѣтою трапѣзою, творѧтъ поклѡны трѣ.

Владыко ГДН Бѡже...

Kněz: **N**eboť blahý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifony:

Ty, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva nebo tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užitku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. *Blahoslavenství, je-li neděle či svátek*): V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu.
Kněz s diákonem stojíce před svatým
prestolem, učiní tři poklony a při každé se
pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium,

Vládce, Hospodine...

Та́же пріѣмъ свѣщенникъ свѣтѣе ѿвѣстїе,
даѣтъ дѣакоу, и ѿѣтъ ѿ десныа страны
созади престола, и тако ѿшедше съверною
страною предѣдѣщимъ ѿмъ лампадамъ, тво-
раѣтъ малыи входы, и ставше на ѿвѣстїемъ
мѣстѣ, приклонѣютъ ѿба главы, и дѣакоу
рѣкшъ:

Гдѣ помѡлимся.

Глаголетъ свѣщенникъ мѣтвъ входа тайно.

Моли́тва вхо́да:

Бладыко Гдѣ Бо́же на́шихъ, оустѣавый
на небесѣхъ чины и вѡннества ѿггъахъ и
ѡрхѡггъахъ, въ слаженїе твоеѡ славы: сотво-
ри со входомъ на́шимъ входъ свѣтыхъ ѿг-
гъовъ быти, сослажащихъ на́мъ, и сосла-
вославающихъ твою благагоу. п́ко
подобѣтъ тебѣ всѡаа слава, чѣсть, и
поклонѣнїе, Ѳтцу, и Сыну, и Свѣтѡму
Дху, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвъ.
Ѧмїнь.

Моли́твѣ же скончавшейся, глаголетъ дѣакоу
ко свѣщеннику, показѣаи къ востѡку
десницею, держаа въспѣ и Ѳрарь тремѣ пѣрсты:

Благословѣнъ входъ...

podává je diákonu a obcházejí zprava kolem svatého prestolu. Vyjdou severními dveřmi a krácejí za světloňošem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a stanou naproti svatým dveřím. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

Vládce, Hospodine, Bože náš, jenž jsi ustanovil na nebesích rády a voje andělů a archandělů ke službě slávy své, se vchodem naším spoj i příchod svatých andělů, kteří by tobě s námi spolusloužili a spoluoslavovali dobrotu tvou. Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty (položiv si evangelium na levou stranu prsou či na levé rámě), a praví knězi:

Požehnej, vladyko, svatý vchod!

Požehnaný jest vchod...

Благословѣ владыко, свѣтѣй вхѣдѣ.

И свѣщенникъ благословѣа глаголетъ:

Благословѣнъ вхѣдѣ свѣтѣй твоихъ,
всегда, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковъ.

Посѣмъ дѣаконыхъ подаѣтъ ѣвѣнгеліе свѣщенникѣ,
и цѣлѣтъ цѣенникъ ѣвѣліе.

Исполньшѣа же конѣчномѣ тропарѣ, вхѣдитъ
дѣаконыхъ посредѣ, и стѣвъ прѣдъ іереемъ, возвы-
шаѣтъ малѣ рѣцѣ, и показѣа свѣтѣе ѣвѣліе,
глаголетъ велегласно:

Премѣдрость, прѣснѣ.

Тѣже, поклонѣвѣа самъ и свѣщенникъ созадѣ
ѣгѣ, вхѣдитъ во свѣтѣй ѣлтѣрь. И дѣаконыхъ
ѣѣво полагаѣтъ ѣгѣе на ѣѣѣй трапѣзѣ.

Пѣвцы же поѣтъ:

Прѣидѣте, поклонѣмѣа, и припадѣмъ ко
Хрѣстѣ. Спасѣ ны, сыне Бѣжнѣй, во свѣтѣйхъ
дѣвенъ сыѣ, поѣцна тѣ, ѣлладѣа. (ѣдѣножды)

ѣще же недѣла: Боскресѣй иѣ мѣртѣвѣхъ поѣцна
тѣ, ѣлладѣа. (ѣдѣножды)

Бѣе ѣтѣй...

Kněz tiše žehná vchod:

Požehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu, postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřím, pozdvihuje svaté evangelium, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté evangelium na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světlonoše, a obrátí se k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých podivuhodný, spasiž nás, zpívající tobě: Alleluja. (1x)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přímluvy Bohorodice...

Svatý Bože, jenž...

ТѢЖЕ: ѾБЫЧНЫѦ ТРОПАРНѢ.

СѢДЕННИКЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ МѢТВѢ СНѢ:

МОЛИТВА ТРИСВѢТАГО ПѢНІѦ:

БЖЕ СЪИЙ, ИЖЕ ВО СВѢТЫХЪ ПОЧИВАИ,
ИЖЕ ТРИСВѢТЫМЪ ГЛАСОМЪ ѿ СЕРАФИ-
МОВЪ ВОСПѢВАЕМЫЙ, И ѿ ХЕРУВИМОВЪ
СЛАВОСЛОВИМЫЙ, И ѿ ВСѢКІѦ НЕБЕСНЫХЪ
СИЛЪ ПОКЛИНАЕМЫЙ: ИЖЕ ѿ НЕБЫТІѦ ВО-
СЪЖЕ БЫТИ ПРИВЕДЫЙ ВСѢЧЕСКАѦ, СОЗДАВШЫЙ
ЧЕЛОВѢКА ПО ѾБРАЗУ ТВОЕМУ И ПО ПОДОБИЮ,
И ВСѢКИМЪ ТВОИМЪ ДАРОВАНІЕМЪ
ОУКРАСИВШЫЙ: ДАИ ПРОСИЦЕМУ ПРЕМЪДРОСТЬ
И РАЗУМЪ, И НЕ ПРЕЗНИАИ СОГРѢШАЮЩАГО,
НО ПОЛАГАИ НА СПАСЕНІЕ ПОКАЯНІЕ:
СПОДОБНВЫЙ НАСЪ, СМІРЕННЫХЪ И НЕДОСТОЙ-
НЫХЪ РАБЪ ТВОИХЪ, И ВЪ ЧАСЪ СЕЙ СЪІТИ ПРѢДЪ
СЛАВОЮ СВѢТАГО ТВОЕГО ЖЕРТВЕННИКА, И
ДОЛЖНОЕ ТЕБѢ ПОКЛОНЕНІЕ И СЛАВОСЛОВІЕ
ПРИНОСИТИ: СѦМЪ, ВЛАДЫКО, ПРИМИ И ѿ
ОУСЪ НАСЪ ГРѢШНЫХЪ ТРИСВѢТЮ ПѢСНЬ, И
ПОСѢТИ НЫ БЛАГОСТІЮ ТВОЕЮ. ПРОСТИ НАМЪ

ВѢАКОЕ СОГРѢШЕНІЕ...

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písně:

Svatý Bože, jenž ve svatých spočíváš, jenž jsi trojsvatým hlasem serafínů opěvován, cherubíny oslavován a veškerými mocnostmi nebeskými uctíván; jenž jsi z nejsoucna ve jsoucnost veškerenstvo přivedl, člověka dle obrazu a podoby své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým; jenž prosícímu dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem, ale ukládáš mu pokání ke spasení; jenž jsi nás, ponížené a nehodné služebníky své, učinil hodnými, abychom i v tuto hodinu stáli před slávou svatého obětního stolu tvého a náležité uctívání a slavosloví tobě přinášeli: Ty sám, Vládce, přijmi i z úst nás, hříšných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrotou svou; odpusť nám všechny hříchy naše, úmysl-

-né i neúmyslné...

всѣакоє согрѣшѣніе, вольное же ѡ неволь-
ное. Ѡсвѣтитѣ на́ша дѣши ѡ тѣлесѣ, ѡ
дѣждѣ на́мъ въ преподобіи слѣжнѣти тебѣ
всѣа дни живото́а на́шего: моли́твами сва-
ты́а Богороди́цы, ѡ всѣ́хъ свѣты́хъ, ѡ
всѣ́а тебѣ благоугодни́хъ.

Ѣгда же пѣвцы прїидутъ на послѣдній тропарь,
глаголетъ дїаконъ ко іереею, приклонъ вѣшнѣ
главѣ, ѡ Ѣрарь въ рѣцѣ держа триѣ пѣрсты:

Благословѣ, владыко, время трисвѣтаго.

Іерей же, знаменѣа крѣ, глаголетъ:

Ико всѣа тѣ крѣ, Боже на́шъ, ѡ
тебѣ сла́вѣ возсыла́емъ, Ѡтцѣ, ѡ
Сынѣ, ѡ Свѣтомѣ дѣхѣ, нынѣ ѡ
присно.

Скончавшѣа же тропарю, прихѣдитъ дїаконъ
внѣ стѣхъ двѣрей, ѡ показѣаи Ѣраремъ,
пѣрсты ѡу́кѣ ко ікѣнѣ Хрѣто́вѣ глаголетъ:

Гдѣ, спасѣи благочестны́хъ, ѡ оу́слыши ны.

Та́же навѣдитъ, глагола ко внѣ сто́ящимъ
велегласно:

Ѣ ко вѣкн...

né i neúmyslné. Posvěť duše i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po všechny dny života svého, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv hlavu a drže orar třemi prsty pravice:

Požehnej, vladyko, čas trojsvaté písně!

Kněz pak, požehnáv jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky...

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Hospodine, spasiž zbožné a vyslyš nás.

Diákon se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Požehnaný, jenž se béře...

И во вѣки вѣкѡвъ.

Діакъ: ѿмѣнь.

Пѣваемъ же трисвѣтѡмъ, глаголютъ и сѣмни,
іерей же и діаконъ, трисѣѡе, творѣще вѣщпѣ и
поклѡны трѣ предъ сѣѡю трапѣзю. Таже глаго-
летъ діаконъ ко іерейю:

Повелѣ, владыко.

И ѡходѣтъ къ горнемъ мѣстѣ, и сѣѣнникъ
ѡходѣ глаголетъ:

Благословѣнъ градъ твой во ѿмѣ Господне.

Діаконъ: Благословѣ, владыко, горній прес-
тѡлъ.

Іерей же: Благословѣнъ сѣи на пресѡлѣ славы
цѣрствїѡ твоеѡ, сѣдѣи на херѡвїмѣхъ,
всегда, нынѣ и прїснѡ, и во вѣки вѣкѡвъ.

По исполнѣніи трисѣѡѡ, діаконъ прїшѣдъ предъ
сѣѡтыѡ двѣри, глаголетъ:

Вѡнмемъ.

Іерей же возглаголетъ: **И** ѡръ вѣѣмъ.

И чѣѣтъ глаголетъ: И дѡхови твоемъ.

Премѡдростъ...

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi (*tříkrát*). Sláva... I nyní...

Za zpěvu kněz i diákon říkají také „trisagion“,
společně činíce poklony před svatým prestolem.
Pak praví diákon knězi:

Poveliž, vladyko!

Nato se ubírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně.

Diákon: Požehnej, vladyko, horní trůn!

Kněz: **P**ožehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cherubínech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Po dokončení pěni „trisagia“ praví diákon,
který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnaje lid): **P**okoj všem.

Žalmista: I duchu tvému.

Velemoudrost!

И пакѣ діаконъ: Премѹдрость.

И чтецъ, прокіменъ, Ѳсаломъ давідовъ.

Посѣм діаконъ: Премѹдрость.

И чтецъ надписаніе апостола: Дѣланій сѣѣхъ аплх
чтеніе. Или: Соборнаго посланія Іакова...

Или: ...Петрова чтеніе. Или: Къ римляномъ...

Или: Къ коринѹаномъ... Или: Къ галатомъ
посланія святаго апостола Павла чтеніе.

И пакѣ діаконъ: Бѣнемъ.

Апостолъ же чтѣмъ, аллилуіа же пѣвѣмъ,
діаконъ пріемъ кадільницъ и дѹмѣамъ,
приходитъ ко священникъ, и пріемъ
благословеніе ѿ негѣ, кадитъ свѣтъю трапѣзъ
ѡкрестъ, и ѡлтарь весь, и сщеника.

Аплъ же исполньшѣа,
глаголетъ священникъ:

Миръ ти.

И чтецъ: И дѣхови твоемъ.

діаконъ: Премѹдрость.

И чтецъ: аллилуіа.

Возсіѣи въ сердцахъ...

Diákon: **V**elemoudrost!

Žalmista čte prokimen ze žalmu Davidova.

Diákon *(po ukončení zpěvu prokimeny):* **V**elemoudrost!

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola...
(Čtení ze skutků apoštolských... Apod.)

Diákon: **P**ozor mějme!

Žalmista čte epištolu. *(Kněz se může posadit na své sedátko v oltáři.)*

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okurčuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz *(po ukončení čtení epištoly):*

Pokoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“
(s příslušnými verši).

Diákon: **V**elemoudrost!

(Toto zvolání jen říkají-li se verše na alleluja.)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Rozsviř v srdcích...

СЦѢННИКЪ ЖЕ, СТОѦ ПРѢДЪ СГОЮ ТРАПѢЗОЮ,
ГЛАГОЛЕТЪ МЛТВѢ СЮ.

Молѣтка прѣжде ѿвѣстїи:

ВОЗІІАЙ ВЪ СЕРДЦАХЪ НАШНХЪ, ЧЕЛОВѢ-
КОЛЮБЧЕ ВЛАДЫКО, ТВОЕЮ БОГОРАЗЪ-
МІА НЕГЛѢННЫЙ СВѢТЪ, И МЫСЛЕННЫА
НАШН ѿВѢРЗН ѾЧН, КО ѿВѢСТІИ ТВОИХЪ
ПРОПОВѢДАНІИ РАЗЪМѢНІЕ. ВЛОЖИ
ВЪ НАСЪ И СТРАХЪ БЛАЖЕННЫХЪ ТВОИХЪ ЗА-
ПОВѢДЕЙ, ДА ПЛОТСКІА ПОХОТН ВѢА ПО-
ПРАВШЕ, ДУХОВНОЕ ЖИТЕЛЬСТВО ПРОЙДЕМЪ,
ВѢА ІАЖЕ КО БЛАГОУГОЖДЕНІЮ ТВОЕМУ, И
МУДРЕСТВУЮЩЕ И ДѢЮЩЕ. ТЫ КО СЮ ПРОСВѢ-
ЩЕНІЕ ДАШИ И ТѢЛЕСЪ НАШНХЪ, ХРІСТЕ БОЖЕ:
И ТЕБѢ СЛАВУ ВОЗСЫЛАЕМЪ, СО БЕЗНАЧАЛЬ-
НЫМЪ ТВОИМЪ ѾЦЕМЪ, И ВСЕКАТЫМЪ И
БЛАГИМЪ И ЖИВОТВОРАЩИМЪ ТВОИМЪ ДУ-
ХОМЪ, НЫНѢ И ПРИСНѢ, И ВО ВѢКН
ВѢКѢ. ІМІНЬ.

ДІАКОНЪ ЖЕ, КАДНЬНИЦЪ ѿЛОЖИВЪ НА ѾБЫЧНОЕ
МѢСТО, ПРИХОДИТЪ КО СЦѢННИКУ, И ПОДКЛОНИВЪ

Премудрость, просити...

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsviť v srdcích našich, lidumilný Vládce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň přikázání blahoslavenství tvých, abychom všechny tělesné žádosti přemáhající, duchovní život vedli, myslíme a činíme vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvícení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Diákon, odloživ po okuřování kadidelnici na její místo, přijde ke knězi, skloní hlavu, drže orar třemi prsty pravice, ukazuje jím na svaté evangelium a praví:

Velemoudrost! Povznesme se...

ѢмѸ гла҃въ твою̀, держа̀ ѿра́ръ кра́йниими пе́рсты
и ѡ́казаѸ на стѣ́е ѿ́блає, глаго́летъ:

Благословѣ́и, влады́ко, благовѣ́стителя
свѣта́гѡ апо́стола и ѡ́бавггеліста (ѿма ре́къ).

Ѹще́нникъ, зна́менѸа ѿго̀, глаго́летъ:

Бо́гъ, моли́твами свѣта́гѡ, сла́внагѡ,
всехва́льнагѡ апо́стола и ѡ́бавггеліста (ѿма
ре́къ) да да́стъ тебѣ́ глаго́лы благовѣ́стѸ-
юще́мѸ сло́ю мно́гою, во и́сполне́ніе ѡ́бав-
ггеліа ко́злюбленнагѡ Ѹ́на твоегѡ̀, Го́спода
на́шего І́исуса Хри́ста.

И́и пода́етъ ѢмѸ стѣ́е ѿ́блає.

Діа́конъ же ре́къ: ѿмѣ́нь.

И́и поклонѣ́са свѣто́мѸ ѡ́бавггелію, ко́зметъ ѿ,
и и́зше́дъ свѣты́ми двѣ́рьми, предхо́дѹщымъ
ѢмѸ лампа́дамъ, прихо́дитъ и стои́тъ на
ѡ́мвѡнѣ́, и́ли на ѡ́чинѣ́ннѣмъ мѣ́стѣ́.

Іере́й же, стоѹ́ предъ свѣто́ю трапѣ́зою и зрѹ́ къ
за́падѸ, ко́зглаша́етъ:

Премѹдростьъ, прѡ́сти, ѡ́слы́шимъ
свѣта́гѡ ѡ́бавггеліа.

Мі́ръ всѣ́мъ....

Požehnej, vladyko, zvěstovatele svatého apoštola a evangelisty (jméno)!

Kněz, žehnaje mu, dí: Bůh na přímluvy svatého slavného, všechvalného apoštola a evangelisty (jméno) dejž tobě hlas zvěstovati mocí velikou, aby se naplnilo evangelium nejmilejšího Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista.

A podává mu svaté evangelium.

Diákon: Amen. A pokloniv se svatému evangeliu, vezme je a vychází svatými dveřmi; spolu s ním jde od severních dveří na místo čtení světloňoš. Diákon se postaví na ambonu nebo na místě určeném (na ambonu před svatými dveřmi se čte evangelium čelem k lidu; čte-li se uprostřed chrámu, pak čelem k oltáři).

Kněz (2. diákon) stojí před svatým prestolem, hledí k západu (k lidu) a zvolá:

Velemoudrost! Povznesme se a poslyšme svaté evangelium!

Kněz žehná lid: Pokoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: Od ... svaté evangelní čtení.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Pozor mějme! ...

ТѦЖЕ СВАЩЕ́ННИКЪ: **М**И́РЪ КЪѢМЪ.

ЛЮ́ДІЕ: НѦ ДѢХОУИ ТВОЕМЪ.

ДІАКОНЪ: **Ѡ** (И́МА РЕКЪ) СВАТА́ГѠ Е́ВАНГЕЛІА
ЧТѢ́НІЕ.

ЛІ́КЪ: СЛА́ВА ТЕБѢ, ГОСПОДН, СЛА́ВА ТЕБѢ.

СВАЩЕ́ННИКЪ: **Б**О́НМЕМЪ.

И́ЩЕ ЖЕ СЪТЪ ДВА́ ДІАКОНА, ЧО́ Е́ДИНЪ ДА ГЛАГО́-
ЛЕТЪ:

ПРЕМЪДРОСТЬ, ПРО́СТИ... ТѦЖЕ, НѦ: БО́НМЕМЪ.

И́СПОЛНИВШЕА Е́ВЛІЮ, ГЛАГО́ЛЕТЪ СЩІ́ННИКЪ:
МИ́РЪ ТНѢ, БЛАГОВѢ́СТВЪЮЩЕМЪ.

ЛІ́КЪ: СЛА́ВА ТЕБѢ, ГОСПОДН, СЛА́ВА ТЕБѢ.

И́ ѠШЕ́ДЪ ДІАКОНЪ ДА́ЖЕ ДО СТЬІ́ХЪ ДВѢРЕЙ, ѠДА́ЕТЪ
СТО́Е Е́ВЛІЕ СЩІ́ННИКЪ, И́ ЗАТВО́РАЮТЕА ПА́КИ
СТЬІ́А ДВѢРН. ДІАКОНЪ, СТА́ВЪ НА ѠБЫЧНѢ́МЪ
МѢ́СТѢ, НАЧИ́НАЕТЪ СІ́ЩЕ:

РЦЕМЪ ВЕН...

Kněz (2. diákon): Pozor mějme!

(A předčítá se z evangelia.)

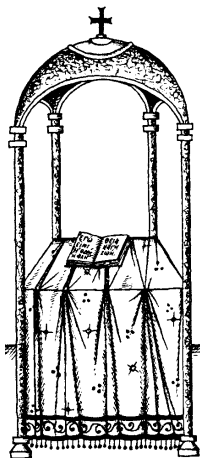
Po ukončení evangelijního čtení dí kněz,
žehnaje diákona:

Pokoj tobě, zvěstujícímu.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Diákon přichází svatými dveřmi do oltáře
a odevzdá svaté evangelium knězi, který je
políbí a postaví na svatý prestol za antimins.
Následuje promluva kněze k věřícím (kázání
též může být až ke konci svaté liturgie po
zaambonové modlitbě).
Káže se na ambonu.

Poté je možno zavřít
svaté dveře.
Diákon vyjde severními
dveřmi (není-li kázání
hned po evangeliu,
podává evangeliář knězi
ve svatých dveřích a sám
zůstává před nimi na
soleji), stane na
obvyklém místě před
svatými dveřmi,
pokloniv se a přežehnáv,
dí, drže orar třemi prsty
pravé ruky:

Rceme všichni...

Рцѣмъ всѣмъ ѿ всѣхъ дѣшнѣ, ѿ ѿ всѣхъ
помышленій нашихъ рцѣмъ.

Дѣкз: Гдѣ, помѣлѣ.

Господи вседержителю, Божѣ ѿтѣцъ на-
шихъ, молимъ ти сѣ, оуслыши ѿ помѣлѣ.

Дѣкз: Гдѣ, помѣлѣ.

Помѣлѣ насъ, Божѣ, по величѣй милости
твоей, молимъ ти сѣ, оуслыши ѿ помѣлѣ.

Дѣкз: Гдѣ, помѣлѣ. (Трѣжды.)

Молѣтва прилѣжнаго молѣнія:

Гдѣ Божѣ нашихъ, прилѣжное еѣ молѣнѣ
прѣмѣ ѿ твоихъ рѣхъ, ѿ помѣлѣ
насъ по множествѣ милости твоеѣ, ѿ
щедроты твоѣ низпослѣ на ны, ѿ на всѣ
люди твоѣ, чѣющыѣ ѿ тебе богатыѣ
милости.

Бже молимъсѣ ѿ великомъ господѣне нашемъ
Блаженнѣйшемъ митрополѣтѣ (имѣ рекъ) [ѿ
господѣне нашемъ (высоко-) Превосвѣщен-

нѣйшемъ...

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé mysli své rceme!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Mezitím čte kněz tiše modlitbu vroucí ektenie:

Hospodine, Bože náš, snažnou tuto prosbu přijmi od služebníků svých a smiluj se nad námi podle množství milosrdenství svého, sešli slitování svá na nás i na všechny lid svůj, očekávající od tebe hojné milosti.

Poté rozprostírá oba boční díly a spodní díl antiminsu.

Ještě modlíme se za vladyku...

и́ѣи́шемъ (и́ли: архієпископѣ, и́ли: єпископѣ) (и́ма рекъ)], и всѣи во Хрѣтѣ брѣтїи на́шей.

Діакъ: Гдѣи, помѣлѣи. (Трѣжды.)

Бже́ мо́лимъ ѡ брѣтїахъ на́шихъ, свѣщен-
ницѣхъ, свѣщенномона́сѣхъ, и всѣмъ во
Хрѣстѣ брѣтствѣ на́шемъ.

Діакъ: Гдѣи, помѣлѣи. (Трѣжды.)

Бже́ мо́лимъ ѡ странѣ на́шей, правѣтелехъ
и во́инствѣ ѣа, да тѣхое и безмо́льное
житїе поживѣмъ во всѣакомъ благочѣстїи и
чистотѣ.

Діакъ: Гдѣи, помѣлѣи. (Трѣжды.)

Бже́ мо́лимъ ѡ блаже́нныхъ и пренепо́-
мѣтныхъ, свѣте́йшихъ патріа́рхѣхъ право-
сла́вныхъ, и созда́телехъ свѣта́го хра́ма сего
[и́ли: стѣа ѡбїтелеи сѣа], и ѡ всѣхъ прежепо-
чи́вшихъ ѡтцѣхъ и брѣтїахъ, зде́ лежа́-
щихъ и повсю́ду, правосла́вныхъ.

Діакъ: Гдѣи, помѣлѣи. (Трѣжды.)

Бже́ мо́лимъ ѡ плодоно́щихъ и добро-

-дѣлющихъ во стѣмъ...

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (**jméno**)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (*Třikrát*)

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (*Třikrát*)

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všelike zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (*Třikrát*)

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za zakladatele svatého chrámu tohoto [**či** svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (*Třikrát*)

Ještě modlíme se za ty, kteří...

дѣющихъ во стѣмъ и всечестнѣмъ храмѣ
сѣмъ, трѣждающихъ, поющихъ и предста-
ющихъ людехъ, ѡжидающихъ ѿ тебе великіа
и богатыа милости.

Діакъ: Гдѣ, помилѡй. (Трѣжды.)

Возгласѣніе:

Гдѣ милостивъ и человеколюбецъ
Богъ сѣи, и тебе славу возсылаемъ,
Ѡтцѣ, и Сыну, и Свѣтому Дху,
нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

Діакъ: ѿмѣнь.

**ѿще ли вѣдетъ ѡ оупошнихъ приношеніе, діаконъ
или сщеникъ глаголетъ ѡтѣню сѣи:**

Помилѡй насъ, Бже, по велицей милости
твоей, молимъ ти сѣ, оупоши и помилѡй.

Діакъ: Гдѣ, помилѡй. (Трѣжды.)

Бже молимъ ѡ оупокоеніи дѣши оупо-
шихъ рабѣхъ божіихъ (имѣ рекъ), и ѡ бже
простѣтисѣ имъ всѣмъ прегрѣшенію,
вѣльномъ же и невѣльномъ.

Гдѣ да Гдѣ Богъ...

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a vedůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj. *(Třikrát)*

Kněz: **N**eboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Koná-li se služba za zesnulé, pak diákon či kněz pronáší ektenii tuto:

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se.

Věřící: Hospodi, pomiluj. *(Třikrát)*

Ještě modleme se za pokoj duší zesnulých služebníků Božích (*jména*), i aby jim prominut byl všeliký hřích úmyslný i neúmyslný.

Aby Hospodin Bůh umístil...

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣй. (Трѣжды.)

Іѡ да Гдѣ Бѡгъ оучини́тъ дѣшѣ ѿхъ,
и́дѣже прѣведнѣи оупокоѡютѣ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣй. (Трѣжды.)

И́лостѣ Бѡжїѡ, цѣрѣва неѣснагѡ, и
ѡставлѣнїѡ грѣхѡвѣ ѿхъ, оу Хрїстѣ без-
смѣртнагѡ Царѣ и Бѡга на́шегѡ про́симъ.

Діакъ: Подѣй, Гдѣ.

Дїаконъ: Гдѣ помѡлимѣ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣй.

Сщ҃енникъ:

Бѣ дѣхѡвѣ и всѣкѣ плѡти, смѣртѣ
попрѣвѣй, и дїѡкола оупразднѣвѣй, и
живѡтъ мїрѣ твоемѣ дарѡвѣвѣй: сѣмъ,
Гдѣ, покѡй дѣшѣ оутопшнхъ рѣвѣ твоѣхъ
(и́мѡ рѣкѣ), вѣ мѣстѣ свѣтлѣ, вѣ мѣстѣ
злѣнѣ, вѣ мѣстѣ покѡйнѣ, ѡнѡдѣже
ѡбѣже болѣзнь, печѣль и воздыхѣнїе.
Всѣкое согрѣшенїе, содѣланѡе ѿмн слѡ-
вомъ, и́лѣ дѣломъ, и́лѣ помышлѣнїемъ,

Іѡ бл҃гїй...

Věřící: Hospodi, pomiluj. *(Třikrát)*

Aby Hospodin Bůh umístil duše jejich tam, kde spravedliví odpočívají.

Věřící: Hospodi, pomiluj. *(Třikrát)*

O milost Boží, království nebeské a odpuštění hříchů jejich u Krista, nesmrtelného Krále a Boha našeho prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane.

Diákon: K Hospodinu modleme se. *(A odstoupí před ikonu Spasitele.)*

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz říká modlitbu za zesnulé:

Bože duchů i všelikého těla, jenž jsi smrt přemohl, ďábla zmařil a světu svému život daroval: Ty sám, Pane, upokoj duše zesnulých služebníků svých *(jména)* v místě světla, v místě hojnosti, v místě pokoje, kdež pominula bolest, zármutek a lkaní. Všeliký hřích, jehož se zesnulí dopustili ať slovem, ať skutkem aneb pomyšlením, odpusť jim, jako dobro-

-tivý a lidumilný Bůh...

Ѣ́кѡ бл҃гїѣ челоѵѣколю́бецѣ БѢ́гъ, про҃стїи.
 Ѣ́кѡ нѣ́стѣ челоѵѣкѣ, ѣ́же жїѵѣ бѣ́детѣ,
 ѣ́ не согрѣ́шїтѣ: тѣ́ бо ѣ́дїнѣ то́кмѡ безъ
 грѣ́хѡ, прѡ́вда твоѡ прѡ́вда во вѣ́кѣ, ѣ́
 сло́во твоѡ ѣ́стїна.

Возгласъ:

Ѣ́кѡ тѣ́ ѣ́и воскресѣ́нїе ѣ́ живѡ́тѣ ѣ́
 по́кѡѣ о́у҃сопшїхѣ рѡ́бѣ твоѣ́хѣ (ѣ́мѡ ре́кѣ),
 Хрї́стѣ БѢ́же нѡ́шѣ, ѣ́ тебѣ́ сла́вѣ возсы-
 ла́емѣ, со безнача́льнымѣ твоѣ́мѣ
 Ѡ́тцѣ́мѣ, ѣ́ пресѡ́чїымѣ ѣ́ бл҃гїмѣ ѣ́
 живѡтѡро́щїмѣ твоѣ́мѣ дѢ́хѡмѣ, ны́нѣ
 ѣ́ прї́сѣмѡ, ѣ́ во вѣ́кѣ вѣ́кѡѵѣ.

Дї́кѣ: Ѣ́мїнѣ.

Тѡ́же дї́акѡнѣ: Пѡмолї́тесѡ, ѡ́глашѣ́ннїи,
 Гдѣ́вѣ.

Дї́кѣ: Гдѣ́, помї́лѡѣ.

Вѣ́рнїи, ѡ́ ѡ́глашѣ́нныхѣ помѡ́лимесѡ, да Гдѣ́
 помї́лѡѣтѣ ѣ́хѣ.

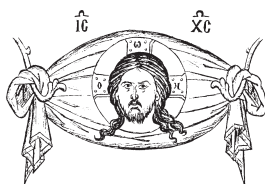
Дї́кѣ: Гдѣ́, помї́лѡѣ.

Ѡ́гласї́тѣ ѣ́хѣ...

tivý a lidumilný Bůh. Neboť není člověka, jenž by živ byl a nehřešil, ty jediný jsi bez hříchu, spravedlnost tvá jest spravedlnost na věky a slovo tvé jest pravda.

Nahlas: **N**eboť ty jsi vzkříšení i život a pokoj zesnulých služebníků svých (jména), Kriste Bože náš, a tobě chválu vzdáváme s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím tvým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Ektenie za katechumeny:

Diákon: **K**atechumeni, modlete se k Hospodinu!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Věrní, modleme se za ...

Ѡглаші́тъ ѿ́хъ сло́вомъ и́стины.

Ді́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Ѡкры́етъ ѿ́мъ ѡ́уа́ггеліе пра́вды.

Ді́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Соедині́тъ ѿ́хъ свѣ́тъ ѿ́ своѣй собо́рънѣй ѿ́
а́посто́льствѣй це́ркви.

Ді́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Спасѣ́, помѣ́ли, застѣ́пи ѿ́ сохрани́ ѿ́хъ,
Бо́же, твоѣ́ю благода́тію.

Ді́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Ѡглаше́нній, главо́ вѣ́ша Гдѣ́и приклоні́те.

Ді́къ: Тебѣ́, Гдѣ́.

**Моли́тва ѿ́ ѡ́глаше́нныхъ пре́жде свѣ́таго
возноше́нія:**

Гдѣ́ Бо́же на́шъ, ѿ́же на вы́сокихъ
живы́й ѿ́ на смире́нныхъ призира́и,
ѿ́же спасе́нїе ро́дъ челове́ческомъ низпосла́-
вый, ѡ́днноро́днаго Сы́на твоѣ́го ѿ́ Бо́га,
Гдѣ́ на́шего І́исѣ́а Хрї́ста: прї́зри на рабы́

твоѣ́ ѡ́глаше́нныхъ...

Věrní, modleme se za katechumeny, aby Hospodin smiloval se nad nimi.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby je naučil slovu pravdy.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby zjevil jim evangelium spravedlnosti.

Při tom kněz rozprostře vrchní díl antiminsu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby sjednotil je se svatou svou obecnou a poštolskou církví.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Spasiž je, smiluj se nad nimi, zastaň se jich a ochraňuj je, Bože, blahodátí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Katechumeni, skloňte hlavy své před Hospodinem! *(Diákon odstoupí před ikonou Spasitele.)*

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Modlitba za katechumeny, kterou čte kněz tiše při ektenii nebo při sklánění hlav katechumenů:

Hospodine, Bože náš...

твоѡ ѡглашѣнныѡ, подклѡньшыѡ тебѣ
 своѡ выѡ, ѡ сподѡбен ѡ во врѣма
 благополѣчное бѡни пакнебытїѡ, ѡста-
 лѣнїѡ грѣхѡвъ ѡ ѡдѣжди нетлѣнїѡ: соеди-
 нѣ ѡхъ свѣтлѣѡ твоѣѡ, собѡрнѣѡ ѡ апѡс-
 тольствѣѡ цѣркви, ѡ сопричтѣ ѡхъ ѡзбран-
 номѣ твоѣмѣ стѡдѣ.

Возглашенїе:

Да ѡ тѣмъ сѡ намъ славаѣтъ пречестнѡе
 ѡ великолѣпое ѡма твоѡ, ѡтца ѡ
 сына ѡ свѣтагѡ дѣха, нынѣ ѡ
 прїснѡ, ѡ во вѣки вѣкѡвъ.

Дїѡк: ѡмїнь.

ѡ прѡстїраѣѣтъ ѡнтїмїнскѡ свѡщенникѡ.

Дїѡконѡ глагѡлетѣ: ѡлицы ѡглашенїнѡ, ѡзыдї-
 те.

**ѡце ли ѣѣтъ вѣторѡѡ дїѡконѡ, возглашаѣѣтъ ѡ
 тѡѡ:** ѡглашенїнѡ, ѡзыдїте.

Тѡже пѡки пѣрвыѡ: ѡлицы ѡглашенїнѡ, ѡзыдїте.
 Да нїкто ѡ ѡглашенныхъ: ѡлицы вѣрнѡ, пѡки ѡ
 пѡки мїромѡ Гдѣ помѡлимѡ.

ѡлицы ѡглашенїнѡ...

Hospodine, Bože náš, jenž na výsostech přebýváš a k poníženým shlížíš, jenž jsi ke spáse pokolení lidského seslal jednorozeného Syna svého a Boha, Pána našeho Ježíše Krista: Shlédni na služebníky své, katechumeny, kteří před tebou sklánějí šíje své, a učiň je v pravý čas hodnými koupele znovuzrození, prominutí hříchů a roucha neporušitelnosti, sjednoť je se svatou, obecnou a apoštolskou církví svou a připočti je k vyvolenému stádcí svému.

Kněz nahlas: **A**by i oni s námi velebili nejctěnější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Při slovech ohlasu je u nás zvykem činit svatou hubkou nad antiminsem kříž, pak ji políbit a odložit na kraj antiminsu.

První diákon: Katechumeni, odejděte!

Katechumeni, odejděte...

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣй.

**Ѹще ли же ѣдѣнъ ѣсть чѣю діаконъ, илѣ Ѹще
іерей слѣжитъ безъ діакона, тогда глаголетъ
сѣце:**

**Ѹлицы ѡглашеннѣи, ѣзыдѣте: ѡглашеннѣи,
ѣзыдѣте: ѣлицы ѡглашеннѣи, ѣзыдѣте: да
никѣѡ ѡ ѡглашенныхъ, ѣлицы вѣрнѣи,
пѣки и пѣки мѣромъ Гдѣ помѣлимѣ.**

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣй.

Моли́тка вѣрныхъ пѣрва:

Благодарѣмъ тебѣ, Гдѣ Бжѣ сѣлѣ,
сподобившаго насъ предста́ти и
ны́нѣ сѣѡмѣ твоемѣ жѣртвенникѣ и при-
пѣсти ко щедрѡтамъ твоѣмъ ѡ насѣхъ
грѣсѣхъ и ѡ людскѣхъ невѣдѣннѣхъ.
Прѣимѣ, Бжѣ, моленѣе насѣе, сотвори ны
достѡйны бы́ти, ѣже приносѣти тебѣ
моленѣѣ и мольбы и жѣртвы
безкрѡвныѣ ѡ всѣхъ людѣхъ твоѣхъ: и
ѡудовлѣ насѣ, иже положѣлѣ сѣи въ слѣ-
жеѣ твоѣ сѣю, сѣлою дѣха твоегѡ свѣта-

-гѡ, неѡсѣжденно...

Druhý diákon: Katechumeni, vyjděte ven!

První diákon: Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde! Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se. **Věřící:** Hospodi, pomiluj.

Slouží-li jen jeden diákon, či slouží-li kněz bez diákona, pak se volá takto:

Katechumeni, odejděte! Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Katechumeni, odejděte! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde! Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné, první po rozprostření
antiminsu:

Děkujeme tobě, Hospodine, Bože
mocností, jenž jsi nás uznal hodnými
stanout před svatým obětním oltářem
tvým a hluboce se klaněti slitovnosti
tvé nad hříchy našimi a nevědomostí
lidskou. Přijmi, Bože, modlitbu
naši a učin nás za hodny přináseti tobě
modlitby, prosby a nekrvavé oběti za

všechn lid tvůj...

гѡ, неосѣжденнѡ ѿ непреткновенѣннѡ, въ
чѣстѣмъ свидѣтельствѣ совѣсти нашеѡ,
призывати тѣ на всѧкое врѣмѧ ѿ мѣсто:
да послѣшаѡ насѧ, мѡлостнѣмъ намъ бѣ-
дѣши во мнѡжествѣ твоѣмъ благагоути.

Застѣпѣ, спасѣнѣ, помѡлѣѣ ѿ сохрани насѧ,
Бѡже, твоѣю благодѣтїю.

Дѣкѣ: Гдѣ, помѡлѣѣ.

Дѣаконѣ: Премѣдростѣ.

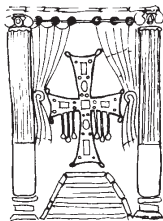
Возгласѣніе:

Гдѣ подобѣетѣ тебѣ всѧкаѧ сла-
ва, чѣстѣ ѿ поклонѣніе, Оцѣ ѿ Сынѣ
ѿ Свѣтомѣ дѣхѣ, нынѣ ѿ прѣсенѡ, ѿ
во вѣки вѣкѡмъ.

Дѣкѣ: ѡмѣнѣ.

Дѣаконѣ: Пѣки ѿ пѣки
мѡромъ Гдѣ помѡлимсѧ.

Дѣкѣ: Гдѣ, помѡлѣѣ.

Пѣки, ѿ мнѡгажды...

všechn lid tvůj. Mocí Svatého Ducha svého uzpůsob nás, kteréž jsi pro službu tuto ustanovil, abychom bez odsouzení a pochybení a s čistým svědectvím svědomí svého vzývali tebe v každém čase a na každém místě. Nechť nás vyslyšíš a milostiv nám budeš v hojné dobrotě své.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost!

(A odstoupí před ikonu Spasitele.)

Kněz: **N**eboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Diákon (kněz): **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Opět a mnohokráte...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Slouží-li kněz sám, bez diákona, pak následující čtyři prosby vynechává.

Diákon (kněz nikoliv): Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Abychom vysvobození byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné – druhá:

Opět a mnohokrát se před tebou hluboce klaníme a prosíme tebe, Blahý a Lidumile, abys shlédl na modlitby naše, očistil duše naše i těla od

všeliké poskurny...

наше, ѡчистиши наша дѣшны ѡ чѣла ѡ
 всѣхъ скверны плоти ѡ дѣха, ѡ даши намъ
 неповинное ѡ неосужденное предстоѡнїе
 свѣтѣ твоѣмъ жертовника. дарѣ же,
 Бѣже, ѡ молящимъ ехъ нами преспѣванїе
 житїа ѡ вѣры ѡ разума дѣхѣмъ: даждь
 ѡмъ всегда со страхомъ ѡ любовїю слѣжа-
 щимъ тебѣ, неповинны ѡ неосужденны
 причастїи свѣтыхъ твоихъ чинъ, ѡ
 небыти твоѣмъ царствїю подобити.

**Застѣпи, спаси, помилѣ, ѡ сохрани насъ,
 Бѣже, твоѣю благодѣтїю.**

Дикъ: Гдѣ, помилѣ.

Дїаконъ: Премѣдрость.

**Входитъ дїаконъ свѣрными дѣрми.
 Возглашенїе:**

Гдѣ да подъ державѣю твоѣю всегда
 храними, тебѣ слава возсылаемъ,
 Ѡтцѣ ѡ сынѣ ѡ свѣтомѣ дѣхѣ, нынѣ
 ѡ прїсно, ѡ во вѣки вѣковъ.

všeliké poskvrny tělesné i duchovní, a dovolil nám bez viny a odsouzení sloužit svatému obětnímu oltáři tvému. Dejž pak, Bože, aby i modlíci se s námi prospívali v životě i ve víře a v duchovním poznání. Dejž těm, kteří ti slouží vždy s bázní a láskou, aby bez provinění a odsouzení přijali účast na svatých Tajinách tvých a stali se hodnými nebeského tvého království.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost!

Diákon vchází severními dveřmi do oltáře.

Kněz: **A**bychom pod vládou tvou povždy chráněni, tobě slávu vzdávali, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Діа́кз: ѿмѣнь.

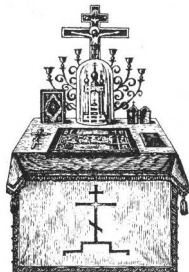
И ѿверзѡутьсѧ стѣна двѣри.

Та́же, херѡбіметѣи пѣснн пѣва́емѣи, діа́конз,
пріѣмз кади́льницѣ, и фѣмїа́мз вложїивз, прихó-
дитз ко сщї́енникѣ, и пріѣмз бл҃гоелокѣніе ѿ негѡ,
кади́тъ стѣю трапѣзѣ ѿкрестз, и ѿлта́рь вѣсь, и
и́кѡностѣсз, та́же сщї́енника, ли́ки и лю́ди, глаго́-
летз же и ѿ ѿпсѡ́мз, и тропарѣ оуми́ли́тельныа,
ѡ́ли́ко и́звѡ́литз. Сщї́енник же глаго́летз та́инѡ
мѣтѣѣ.

ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦА

СВЯТОЙ ПРЕСТОЛ

СЕМИСВЕЧНИК

ЛІТЪРГІА ВЪРНЫХЪ

ДАРОНОСИЦА

НАПРЕСТОЛЬНЫЙ
КРЕСТЗАПРЕСТОЛЬНЫЙ
КРЕСТ

АНТИМИНС

НАПРЕСТОЛЬНОЕ
ЕВАНГЕЛИЕ

Моли́тва, ѿже творѣтъ свяще́нникъ въ себѣ,
херѣ́мской пѣснѣ пѣва́емъ:

Никто́же досто́ннъ ѿ сказа́вшихъ
плотскѣ́ми похотѣ́ми и сла́стѣми
прихо́дити, и́ли прибли́жити́ся, и́ли
слѣ́жити тебѣ́, Царю́ сла́вы: ѿ́же бо слѣ́жи-
ти тебѣ́, вели́ко и стра́шно и самѣ́мъ
небе́снымъ си́ламъ. Но о́баче, неизрече́н-
наго ра́ди и безмѣ́рнаго твоего́ чело́вѣ-
колю́біа, непрело́жнаго и неизмѣ́ннаго бы́лъ
ѣси́ чело́вѣкъ, и архі́ерей на́мъ бы́лъ ѣси́, и
слѣ́жебнаго се́а и безкро́внаго же́ртвы
священнодѣ́йствіе́ преда́лъ ѣси́ на́мъ, ꙗ́ко
влады́ка всѣ́хъ: ты́ бо е́динъ, Гдѣ́ Бже́
на́шъ, влады́чествѣши́ небе́сными и зем-
ны́ми, ѿ́же на престѣ́лѣ херѣ́мствѣ́ носи́-
мый, ѿ́же серафѣ́мъ Гдѣ́ и Царь
І́сраїлевъ, ѿ́же е́динъ свѣ́тъ и во свѣ́-
ты́хъ почи́аѣи. Та́ оубо́ молю́ е́динаго
благѣ́го и благопосла́ннаго: при́зри на
мѧ́ грѣ́шнаго и непотрѣ́бнаго раба́ твоего́,
и ѡчи́сти мою́ дѣ́шю́ и се́рдце ѿ́ совѣ́сти

а́зкая, и ѡ́удова́ мѧ́...

Řád liturgie věrných

Otevírají se svaté dveře. Poté je zpívána Cherubínská píseň, při níž diákon vezme kadidelnici a vloživ kadidlo, obdržev od kněze požehnání, okuřuje svatý prestol kolem i celý oltář, ikonostas, kněze a lid, říká tiše žalm 50. / 51. a kající tropary podle svého přání. Mezitím čte kněz tichou modlitbu.

Modlitba kněze za zpěvu Cherubínské písně:

N ikdo z těch, kdož jsou spoutáni tělesnými žádostmi a slastmi, není hoden přistupovati nebo přibližovati se k tobě či sloužiti tobě, Králi slávy. Vždyť tobě sloužiti jest veliké a strašné i samým mocnostem nebeským. Avšak ty z nevýslovné a nezměrné lidumilnosti své stal ses bez proměny a beze změny člověkem, stal ses naším veleknězem a jakožto Vládce všech, odevzdal jsi nám posvátnou službu této liturgické a nekrvavé oběti, neboť ty sám jediný, Pane, Bože náš, vládneš nade vším nebeským i pozem-

-ským; jenž jsi nesen ...

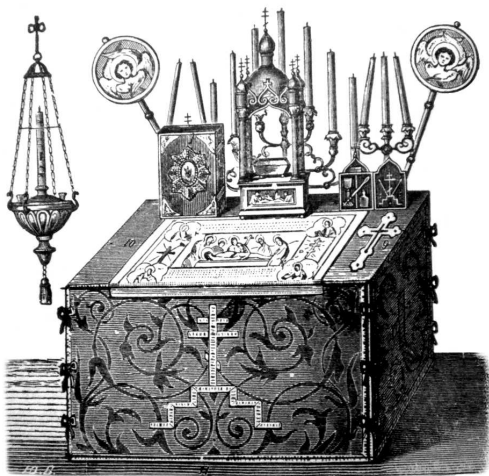
ЛѢКАВѢА, ѿ ѿДОВЛѢ МА СІЛОЮ СВАТАГО
ТВОЕГО ДѢХА, ѿБЛЕЧЕННА БЛАГОДАТІЮ СВА-
ЩЕНОСТВА, ПРЕСТАТИ СВАТѢЙ ТВОЕЙ СЕИ
ТРАПЕЗѢ ѿ СВАЩЕННОДѢЙСТВОВАТИ СВАТОЕ
ѿ ПРЕЧИСТОЕ ТВОЕ ТѢЛО ѿ ЧЕСТИЮ КРОВЬ:
КЪ ТЕБѢ БО ПРИХОЖДѢ, ПРИКЛОНЬ МОЮ ВѢЮ,
ѿ МОЛЮ ТИ СЯ, ДА НЕ ѾТВРАТИШИ ЛИЦА
ТВОЕГО Ѿ МЕНЕ, НИЖЕ ѾРІНЕШИ МЕНЕ Ѿ
ѾТРОКЪ ТВОИХЪ: НО СПОДОБИ ПРИНЕСЕ-
НЫМЪ ТЕБѢ БЫТИ, МНОЮ ГРѢШНЫМЪ ѿ
НЕДОСТОЙНЫМЪ РАБОМЪ ТВОИМЪ, ДАРѠМЪ
СИМЪ: ТЫ БО СЕИ ПРИНОСИ ѿ ПРИНОСИМЫЙ,
ѿ ПРИЕМАИ ѿ РАЗДАКАЕМЫЙ, ХРІТЕ БЖЕ
НАШЪ, ѿ ТЕБѢ СЛѢДЪ ВОЗСЫЛАЕМЪ, СО БЕЗНА-
ЧАЛЬНЫМЪ ТВОИМЪ ѾТЦЕМЪ, ѿ ПРЕСЛА-
ВНЫМЪ ѿ БЛАГНЫМЪ ѿ ЖИВОТВОРАЮЩИМЪ
ТВОИМЪ ДѢХОМЪ, НЫНѢ ѿ ПРИСНУ, ѿ ВО
ВѢКИ ВѢКѠВЪ. АМІНЬ.

Исполнѣшымъ же молѣтѣ ѿ каждаго, ѿ
щеника ѿ дѣакона, стѣаще предъ сѣою трапезою,
глаголютъ херѣвѣкѣ пѣень, трижды: по
коемъ же кончаніи, покланѣются по сѣиноци.

Иже херѣвѣмы...

ským; jenž jsi nesen na trůně cherubíny, jsi Pán serafínů a Král Israelský, jako jediný Svatý ve svatých spočíváš. Tebe, jediného dobrého a ochotně naslouchajícího, tedy prosím: Shlédni na mne, hříšného a neužitečného služebníka svého, a očisť duši mou i srdce mé od svědomí zlého a učiň mne způsobilým mocí Svatého Ducha svého, abych oděn jsa v blahodať kněžství, stál před tímto svatým stolem tvým a vykonal posvátný řád *Tajiny* tvého svatého a přecistého Těla i drahocenné Krve, neboť k tobě přicházím se skloněnou šíjí svou a modlím se k tobě: Neodvracej tváře své ode mne, aniž vylučuj mne z *počtu* služebníků svých, ale učiň mne hodným, aby přineseny tobě byly mnou, hříšným a nehodným služebníkem tvým, dary tyto, neboť ty sám jsi ten, který obětuje a obětován jest, přijímá *dary* a sám je rozdáván, Kriste,

Bože náš, a tobě ...

Сщ҃енникъ: Ѣже херувѣмы тайно ѡбразѹюще,
и животворащей Трѡницѣ трисвѣтѹ пѣснь
припѣвающе, всѧкое нынѣ житѣйское
ѡложимъ попеченїе.

дїаконъ: ꙗко да царѣ всѣхъ подїмемъ,
аггльскимъ невѣдимо дорѹносіма чїнми.
ѡлннѣѣа, ѡлннѣѣа, ѡлннѣѣа.

Таже ѡхѡдѣтъ въ предложенїе, предходѣщѹ
дїаконѹ, и кадитъ іерей свѣтѣа, въ себѣ молѣса:

Бѡже, ѡчїстѣ мѧ...

Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, s bezpečatečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Věřící lid zpívá Cherubínskou píseň:
Cherubíny tajemně představujete...

Po okuřování a modlitbě kněz i diákon, stojíce pak před svatým prestolem, říkají třikrát „Cherubínskou píseň“ a pokaždé se jednou pokloní:

Kněz (se vztaženýma rukama): Cherubíny tajemně představujete a oživující Trojici trojsvatou píseň pějíte, všechny nyní svět-ské odložme péče!

Diákon: Abychom přijali Krále všech, an-
dělskými řády neviditelně se slávou prová-
zeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Poté se znovu společně klanějí, přičemž kněz políbí
svatý antimins a svatý prestol, diákon svatý prestol,
uklání se lidu a odcházejí oba k žertveníku, kde
kněz okuřuje předložené dary, říká tiše:

Bože, očistiž mne hříšného. (Třikrát)

Vztáhněte ruce své ke svatyni...

Бóже, ѡчи́сти мѧ грѣшнаго. (Трижды)

Діа́конъ глаго́летъ ко ѿце́нникъ:

Возми, влады́ко.

**И ѿце́нникъ, взѣмъ воздѣхъ, возлагаетъ на
лѣвое ра́мо ѿгѡ, глаго́ла:**

**Возми́те рѣки ва́ша во свѣта́а, и благосло-
ви́те Гда.**

**Та́же свѣтъи́й ді́акоу пріе́мъ, поста́вляетъ на главо́
діа́кона, со всѧ́кимъ вни́маніемъ и благого-
вѣ́ніемъ, имѣетъ же вѣ́щѣ діа́конъ и кади́льницѣ
на ѡди́нѣмъ ѡ́ перстѡвъ де́еніа рѣ́ки. Са́мъ же
свѣтъи́й по́тирѣ въ рѣ́цѣ пріе́млетъ, и и́сходѣтъ
ѡ́ба свѣ́рною стѣ́ною, предхо́дящимъ ѿмъ лампа-
да́мъ (и ѡ́бхо́дѣтъ хра́мъ, мола́щеа).**

Діа́конъ глаго́летъ:

**Господи́на и ѿ́тца на́шего Блаже́ннѣйшаго
митрополи́та (и́ма рекъ), [господи́на на́шего
(высо́ко-) Преосвѣ́щеннейшаго (архі́-) ѿ́пис-
ко́па (и́ма рекъ) (ѿгѡ́же ѿ́тъ ѡ́благѣтъ)] и всѧ́кое
ѿ́писко́пство правосла́вныхъ, и всѧ́ свѣ́щен-
ни́ческіи и мона́шескіи чі́ны, и прі́четъ
церковны́й, да помяне́тъ Гдѣ́ Бгъ во ца́рст-**

—тѣи́ своѣ́мъ, всегда́...

Diákon nato říká knězi: Vezmi, vladyko!

Kněz, sňav z darů velkou pokrývku (aer), položí ji diákonu na levé rameno, řka:

Vztáhněte ruce své ke svatyni a dobrořečte Hospodinu.

Nato vzav svatý diskos, položí jej s veškerou pozorností a zbožností na hlavu diákona (nebo mu jej podá do rukou, aby držel diskos ve výši čela); diákon má zároveň zavěšenu na jednom z prstů pravé ruky i kadidelnici. Kněz sám pak vezme svatý kalich, načež oba vycházejí severními dveřmi, kráčejí za světlonosem (procházejíce chrámem s modlitbou). Nakonec stanou před svatými dveřmi a obrátí se čelem k lidu.

Cestou a poté stojíce na soleji, říkají:

Diákon: **N**a vladyku našeho metropolitu (jméno) [na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)], na veškeré pravoslavné archijerejstvo, všechno důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, mnišstvo i služebnictvo církevní nechť rozpomene se Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i přiště, až na věky věkův.

(Diákon hned poté odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Na zakladatele...

твѣи своѣмъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и во
вѣки вѣкѡвъ.

Тажѣ свѣщенникъ:

Братію сѣгѡ храма сего, всѣх и всѣхъ
православныхъ христіанъ да поманѣтъ Гдѣ
Бгъ во царствѣи своѣмъ, всегда, нынѣ и
прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

**Вшѣдъ же діаконъ внѣтъ свѣтѣхъ дверей,
стоитъ ѡдеишю: и хотѣши свѣщенникъ вни-
ти, глаголетъ къ немѹ діаконъ:**

**Да поманѣтъ Гдѣ Бгъ свѣщенство твоѡ во
царствѣи своѣмъ.**

И сѣенникъ къ немѹ:

**Да поманѣтъ Гдѣ Бгъ священнодіаконство
твоѡ во царствѣи своѣмъ, вѣгда, нынѣ и
прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ.**

**И сѣенникъ ѡбѡ представлетъ свѣтѣй потѣръ на
свѣтѣю трапѣзѹ. Свѣтѣй же діаконъ взѣмъ со
главы діакона, представлетъ и тѡй на свѣтѣю
трапѣзѹ, глагола:**

Благообразный ѱѡнфъ...

Kněz: **N**a zakladatele, dobrodince a obce svatého chrámu tohoto (na naše nemocné i na zesnulé bratry naše), na vás i na všechny pravoslavné křesťany nechť rozpomeneme se Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

(Žehná kalichem a odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá druhou část Cherubínské písně:

Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně se slávou provázeného. Alleluja...

Diákon, přišed do oltáře, stojí po pravé straně prestolu a drží diskos ve výši hlavy; když přichází kněz, praví k němu diákon:

Nechť rozpomeneme se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

Kněz odvěti diákonu: Nechť rozpomeneme se Hospodin Bůh na diákonství tvé v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Pak postaví svatý kalich na svatý prestol, požehná světloňši (zavře svaté dveře a zatáhne oponu). Bere svatý diskos s hlavy diákona, postaví jej na svatý prestol, říká:

Šlechtný Josef...

БлагоФерáзный ѿФсифъ, съ дрéва снéмъ
пречíстое тѣло твоё, плащани́цею
чíстою ѡбвѣвъ, ѿ конáми во грóбѣ нóвѣ
покрýвъ положи.

Во грóбѣ плóтски, во ѡдѣ же съ дýшею ѡ́къ
Бѣъ, въ ра́й же съ разбóйникомъ, ѿ на прес-
тóлѣ былъ сѣи, Хрїстè, со О́тцемъ ѿ дý-
хомъ, всѣ ѿполнѣи неопісаннѣй.

О́къ живонóецъ, ѡ́къ ра́дъ краснѣ́йшій,
воістиннѣ ѿ чертóга всѣ́кагѡ цáрскагѡ
показáеа свѣтлѣ́йшій, Хрїстè, грóбъ тво́й,
истóчникъ нáшегѡ воскресѣ́нїа.

Тáже покрóвцы о́у́къ взéмъ ѿ цѣ́ннагѡ дѣ́скаа, ѿ
сѣ́агѡ поті́ра, полага́етъ на є́динѣ́й странѣ́ сѣ́аа
трапéзы. Воздýхъ же ѿ дѣ́акона рáма взéмъ, ѿ
покаднѣ́къ покрывáетъ ѿ́мъ сѣ́аа, глагóла:

БлагоФерáзный ѿФсифъ, съ дрéва снéмъ
пречíстое тѣло твоё, плащани́цею чíстою
ѡбвѣвъ, ѿ конáми во грóбѣ нóвѣ покрýвъ
положи.

ѿ прі́емъ кадн́льницѣ ѿ дѣ́аконовъ рѣ́кн, кадн́тъ
сѣ́аа трн́жды, глагóла:

О́ублажнè, Гд́н...

Šlechetný Josef, s dřeva sňav přečisté tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

Ve hrobě tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem i Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste.

Jako životonosec, krásnější než ráj, vpravdě skvělejší než každá královská komnata, ukázal se, Kriste, hrob tvůj, pramen našeho vzkříšení.

Potom vezme pokrývku se svatého diskosu, položí ji na levou stranu svatého prestolu, pak sejme pokrývku se svatého kalicha a položí ji na pravou stranu svatého prestolu. Nato vezme velkou pokrývku (aer) s ramene diákona, okouří ji a pokrývá jí svatý diskos i kalich, řka:

Šlechetný Josef, s dřeva sňav přečisté tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

I vzav kadidelnici z ruky diákona, okuřuje svaté dary třikrát, řka:

Prokaž dobrodiní Sionu...

Оублажи, Гдѣ, благоволеніємъ твоимъ
сїѡна, и да вознѣждѣтъ стѣны іерусалим-
скїа: тогда благоволиши жерть прѣвды,
возношеніе и всесожегашама, тогда
возложатъ на олтарь твой тельцы.

И ѿдавъ кадильницѣ (и ѿпущивъ фелѡны),
приклонивъ главу, глаголетъ дїаконъ:

Помани мѧ, брѣче и сослѣжителю.

И дїаконъ къ немѹ:

да поманѣтъ Гдѣ Бгъ свѣщенство твоє во
цѣрствїи своемъ.

Тѣже и дїаконъ, поклонивъ и самъ главу, держа
вѣщѣ и сѣрарь тремѣ прѣреты десницы, глаго-
летъ ко священникѹ:

Помоли сѧ ѡ мнѣ, владыко свѣтѣй.

И священникъ: Дѹхъ свѣтѣй найдетъ на тѧ,
и сила вышнѧго ѡсѣнитъ тѧ.

И дїаконъ: Тѣмъже дѹхъ содѣйствуетъ намъ
всѧ дни живота нашего.

И пакѣ тѣмъже: Помани мѧ, владыко свѣ-
тѣй.

Исполнимъ молитвъ нашихъ...

Prokaž dobrodiní Sionu, Hospodine, v zalíbení svém; nechť zbudovány jsou zdi jerusalemské. Tehdy zalíbíš sobě oběť spravedlnosti, žertvu a celopaly; tehdáž beránky na oltář tvůj klásti budou.

A odloživ kadidelnici (a spustiv felon), nakloní hlavu k diákonovi, řka:

Rozpomeň se na mne, bratře spolusloužící!

Diákon: Rozpomeň se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

A skloniv i on hlavu, drže orar třemi prsty, dí knězi:

Pomodli se za mne, vladyko svatý!

Kněz: Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího zastíní tě.

Diákon: Tentýž Duch nechť spolupůsobí s námi po všechny dny života našeho.

A ihned: Rozpomeň se na mne, vladyko svatý!

Kněz: Rozpomeň se na tě Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Doplňme modlitbu naši...

И свѣщенникъ: да поманѣтъ тѣ Гдѣ Бгъ во
цѣрствѣи своѣмъ, вѣгда, нынѣ и прѣсно, и
во вѣки вѣковъ.

И дѣяконъ, рѣкъ: ѿминь, и цѣловѣкъ дееніѣ
свѣщенника, и сходитъ свѣверными двѣрьми, и
стаѣтъ на ѿбѣчнѣмъ мѣстѣ, глаголетъ:

Исполнимъ моли́твъ на́шѣ Гдѣ.

Діакъ: Гдѣ, помѣли.

Ѹ предложенныхъ честныхъ дарѣхъ, Гдѣ
помолимся.

Діакъ: Гдѣ, помѣли.

Ѹ стѣмъ храмѣ сѣмъ, и съ вѣрою,
блгоговѣніемъ и стѣрахомъ бжѣимъ вхожда-
щихъ вонь, Гдѣ помолимся.

Діакъ: Гдѣ, помѣли.

Ѹ извабимъ насъ ѿ вѣкѣи скорби,
гнѣва и нѣжды, Гдѣ помолимся.

Діакъ: Гдѣ, помѣли.

**Застѣпи, спаси, помѣли и сохрани насъ бжѣ
твоѣю блгодѣтїю.**

Діакъ: Гдѣ, помѣли.

Днѣ вѣгѣ совершена...

Diákon: Amen. Políbiv pravici kněze, vychází z oltáře severními dveřmi a postaviv se před svaté dveře, dí:

Doplňme modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodátí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den...

Днè вѣгѡ̀ совершѣнна, свѣ́та, мѣ́рна ѿ
бѣзгрѣ́шна, оу́ Гда́ про́симъ.

Дѣ́къ: Пода́й, Гдн.

Иггѣла мѣ́рна, вѣ́рна наставника, храні́теля
дѣшъ ѿ члѣ́съ на́шихъ, оу́ Гда́ про́симъ.

Дѣ́къ: Пода́й, Гдн.

Про́ценіѣ ѿ ѡ́ставленіѣ грѣхѡ́въ ѿ прегрѣ́-
шеніѣ на́шихъ, оу́ Гда́ про́симъ.

Дѣ́къ: Пода́й, Гдн.

Добрыхъ ѿ полѣ́зныхъ дѣшамъ на́шимъ, ѿ
мѣ́ра мі́рови, оу́ Гда́ про́симъ.

Дѣ́къ: Пода́й, Гдн.

Проче́е вѣ́мѣ живѡ́тѣ на́шегѡ въ мѣ́рѣ ѿ
пока́ніѣ сконча́ти, оу́ Гда́ про́симъ.

Дѣ́къ: Пода́й, Гдн.

Хрѣ́тіанскіѣ кончі́ны живѡ́тѣ на́шегѡ,
бѣзбо́лѣзненны, непосы́дны, мѣ́рны ѿ
добрагѡ ѡ́бѣ́та на стра́шнѣмъ сѣдні́ци Хрѣ́то-
вѣ́ про́симъ.

Пресѣ́ю, пресѣ́ю...

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchu strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Nejsvětější, nejčistší...

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládce naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

(Diákon, pokloniv se a přežehnáv, odstupuje před ikonu Spasitele.)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Modlitba přinášení důstojných darů Bohu, po jejich uložení na svatý prestol:

Hospodine, Bože, Vševládce, jediný svatý, jenž přijímáš oběť chvály od vzývajících tebe celým srdcem, přijmiž i modlitbu nás hříšných, přinesiž ji na svatý oltář svůj a učiň nás způsobilými, abychom přinášeli tobě dary a oběti duchovní za hříchy své a nevědomost lidskou. Učiň nás hodnými, abychom našli blahodať před tebou, aby byla tobě příjemnou oběť naše, a dobrý Duch blahodati

tvé aby usídlil se...

НА ПРЕДЛЕЖАЩИХЪ ДАРѢХЪ СІХЪ, Ѣ НА ВСѢХЪ
ЛЮДЕХЪ ТВОИХЪ.

Возглашеніе:

ЩЕДРОТАМИ ЕДИННОРОДНАГО СЫНА
ТВОЕГО, ЕЗ НИМЖЕ БЛГОСЛОВЕНЪ ЕСИ, СО
ПРЕСЪТЪИМЪ Ѣ БЛГІМЪ Ѣ ЖИВОТВОРАЩИМЪ
ТВОИМЪ ДХОМЪ, НЫНѢ Ѣ ПРИСНУ, Ѣ ВО
ВѢКИ ВѢКОВОУ.

Діакъ: ѢМИНЬ.

Іерей: **М**ІРЪ ВСѢМЪ.

Діакъ: Ѣ ДХОВИ ТВОЕМЪ.

Діаконъ: **В**ОЗЛЮБИМЪ ДРУГА ДРУГА, ДА
ЕДИННОМЫСЛИЕМЪ ѢСЛОВѢМЪ.

Діакъ: ОЦА, Ѣ СНА, Ѣ СЪАГО ДХА, ТРЦУ ЕДИННОСЦ-
НЮ, Ѣ НЕРАЗДѢЛЬНЮ.

Ѣ СЦЕННИКЪ ПОКЛАНЯЕТСЯ ТРИЖДЫ, ГЛА ТАЙНУ:

ВОЗЛЮБЛЮ ТЕА, ГДН, КРѢПОСТЕ МОА, ГДЬ
ОУТВЕРЖДЕНІЕ МОЕ, Ѣ ПРИБѢЖИЩЕ МОЕ.
[Трижды.]

ДВЕРИ, ДВЕРИ, ПРЕМЪДРОСТІЮ...

tvé aby usídlil se v nás, sestoupiv na tyto předložené dary a na veškeren lid tvůj.

Kněz: **S**litovností jednorozeného Syna tvého, s nímž veleben jsi s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **M**ilujme druh druhá, abychom jednomyslně vyznávali.

Věřící: Otce i Syna i Svatého Ducha, Trojici jednotnou a nerozdílnou.

Kněz se klaní třikrát a říká tiše:

Milovati budu tebe, Hospodine, sílo má; Hospodin jest hradba má a útočiště mé. *(Třikrát)*

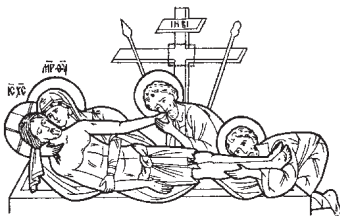
Dvěře, dvěře! Pozor mějme...

A políbí pokryté posvěcované dary: nejprve aer nad svatým diskosem, pak nad kalichem a nakonec okraj svatého prestolu. Jsou-li kněží dva neb více, tedy i oni všichni takto líbají důstojné dary, jeden po druhém, a poté i jeden druhého na ramenou. Svěcením starší vždy řekne: „Kristus uprostřed nás,“ a mladší odvěti: „Jest a bude.“

Stejně tak diákon, jsou-li dva neb tři, políbí jeden každý svůj orar tam, kde je znamení kříže, a pak jeden druhého na ramenou, říkajíce totéž, co kněží. Podobně i diákon, který stojí před svatými dveřmi, políbí svůj orar tam, kde je znamení kříže, a provolává:

Diákon: **D**věře, dvěře! Pozor mějme k velemoudrosti!

Kněz sejme z posvěcovaných darů aer, pozdvihne jej a drží nad důstojnými dary. Slouží-li více kněží, spolupozdvihují aer a drží společně nad přinášenými dary, chvějíce (potřásajíce) jím a říkajíce potichu
Vyznání víry.

Věřím v jednoho...

Вѣрѣю во єдинаго Б҃га Ѡца вседержителя,
 творца нб҃ъ и землѣ, видимыхъ же вѣмъ и
 невидимыхъ. **И** во єдинаго Г҃да Іиса Хр҃та, с҃на
 Б҃жїа, єдинороднаго, ѣже ѿ Ѡца рождѣннаго
 прѣжде вѣхъ вѣкхъ: свѣта ѿ свѣта, Б҃га
 истинна ѿ Б҃га истинна, рождѣнна, не сотво-
 рѣнна, єдиноєщїна Ѡцѣ, ѣмже всѣ быша.
Насъ ради чловѣкхъ, и нашегѡ ради спасѣнїа,
 сшѣдшаго съ нб҃съ, и воплотившагосѧ ѿ Д҃ха
 с҃та и Мрїи дѣвы, и човѣчшасѧ. **Р**аспятаго
 же за ны при понтиїстѣмъ Пїлатѣ, и стра-
 давша, и погребѣнна. **И** воскресшаго въ третїй
 день по писанїемъ. **И** возшѣдшаго на нб҃са, и
 сѣдѣщаго ѡдеснѣхъ Ѡца. **И** пакы грядѣщаго со
 славою, судити живымъ и мѣртвымъ, єгѡже
 цр҃квѣю не бѣдетъ конца. **И** въ Д҃ха с҃таго, Г҃да,
 животворѣщаго, ѣже ѿ Ѡца исходѣщаго,
 ѣже со Ѡцѣмъ и с҃номъ спокланѧема и слави-
 ма, глаголавшаго прѣрокн. **В**о єдинѣ стѣю
 соборнѣю и апльскѣю цр҃ковѣ. **И** сповѣдаю
 єдино кр҃щенїе, во ѡставлѣнїе грѣхѡвъ. **Ч**аю
 воскреснѣа мѣртвыхъ: **И** жїзни бѣдѣщагѡ вѣка.
 аминь.

с҃танемъ дѡврѣк...

Žalmista: **V**ěřím v jednoho Boha, Otce, Vševládcе, Stvořitele nebe a země, všeho viditelného i neviditelného. **I** v jednoho Pána, Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného a z Otce zrozeného přede všemi věky. Světlo ze Světla, Boha pravého z Boha pravého, rozeného, nestvořeného, jednobytného s Otcem, skrze něhož vše učiněno bylo. Jenž pro nás lidi a pro naše spasení sestoupil s nebe, vtělil se z Ducha Svatého a Marie Panny a člověkem se stal. Jenž za nás ukřižován byl pod Pontským Pilátem, trpěl a pohřben byl. A třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. Vystoupil na nebesa a sedí po pravici Otce. A znovu přijde se slávou soudit živé i mrtvé; jeho království nebude *mít* konce. **I** v Ducha Svatého, Pána, oživujícího, jenž z Otce vychází a s Otcem i Synem spoluctěn a spoluoslovován jest a mluvil skrze proroky. **I** v jednu svatou, obecnou a apoštolskou církev. **V**yznávám jeden křest na odpuštění hříchů. **O**čekávám vzkříšení mrtvých a život věku budoucího. Amen.

Stůjmež pevně...

Діако́нъ: **С**та́немъ до́брѣ, ста́немъ со
стра́хомъ, во́нмемъ, сѣ́бе возноше́-
ніе въ мѣ́рѣ прино́сити.

Діа́къ: Мѣ́лость мѣ́ра, же́ртвѣ хвалѣ́нію.

И́ сщѣ́нникъ о́убо взѣ́мъ воздѣ́хъ ѿ сѣ́рыхъ, и́
цѣ́ловѣхъ ѿ, полага́етъ на є́дино мѣ́сто,
глаго́ла: Бл́годѣ́тъ гд́а: Діа́ко́нъ же покло́нѣсѧ,
вхо́дитъ ко сѣ́йи ѿста́рь. И́ прѣ́ймъ рѣ́пидѣ́,
вѣ́етъ сѣ́а бл́гоговѣ́нію.

Возглаше́ніе:

Бл́годѣ́тъ гд́а на́шегѡ і́иса Хр́ста, и́
любы́ бѓа и́ ѿца́, и́ прича́стїе сѣ́агѡ
дх́а, вѣ́ди со всѣ́ми ва́ми.

Діа́къ: И́ со дх́омъ тво́имъ.

Сщѣ́нникъ: **Г**орѣ́ и́мѣ́нимъ се́рдца́.

Діа́къ: И́мамы ко гд́у.

Сщѣ́нникъ: **Б**л́гודה́римъ гд́а.

Діа́къ: Досто́йно и́ прѣ́кдно ѣ́сть, покланѣ́тисѧ
ѿца́, и́ сн́у, и́ сѣ́омѣ́ дх́у, Трѣ́цѣ́ є́диносу́щнѣ́и и́
неразды́льнѣ́и.

Досто́йно и́ прѣ́кдно тѣ́...

Diákon: **S**tůjmež pevně, stůjmež s bázní, pozor mějme a v pokoji přinesme svatou oběť!

Věřící: Milost pokoje, oběť chvály.

Kněz políbí aer a pokládá jej složený na jeho místo na prestole. Diákon při zvolání kněze: „Blahodať Pána našeho...“ se pokloní a vchází do svatého oltáře. Vezme ripidu a ovívá jí zbožně posvěcované dary (není-li ripidy, činí tak jedním z pokrovců).

Kněz, žehnaje lid: **B**lahodať Pána našeho Ježíše Krista a láska Boha Otce a účastenství Svatého Ducha budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Kněz se vztaženýma rukama: **V**zhůru srdce!

Věřící: Máme k Pánu.

Kněz se vztaženýma rukama: **V**zdávejme díky Hospodinu!

Věřící: Důstojno a spravedlivo jest klaněti se

Důstojno a spravedlivo...

СЦѢННИКЪ ЖЕ МОЛИТЕА:

Досто́йно ѿ правѣ́дно тѣ́ пѣ́ти, тѣ́
бл҃гословѣ́ти, тѣ́ хвалѣ́ти, тѣ́ бл҃го-
дарѣ́ти, тебѣ́ покланѣ́тися на всѣ́хъ
мѣ́стѣ́хъ вл҃чествѣ́хъ твоегѡ́: ты́ бо ѿ́ сѣ́хъ б҃гъ
нензрече́ненъ, недовѣ́домъ, невидѣ́нъ,
непости́жимъ, прѣ́сно сѣ́й, та́кожде сѣ́й,
ты́ ѿ́ ѣ́диноро́дный твоѣ́хъ б҃гъ, ѿ́ дѣ́хъ твоѣ́хъ
б҃гѣ́й. Ты́ ѿ́ небы́тіа въ бы́тіе́ насъ
привѣ́лъ сѣ́хъ, ѿ́ ѿ́падшыа возста́вилъ сѣ́хъ
па́ки, ѿ́ не ѿ́стѣ́пѣ́лъ сѣ́хъ всѣ́хъ тво́рѣхъ,
до́ндеже насъ на нѣ́бо возвѣ́лъ сѣ́хъ, ѿ́ цр҃тво
твоѣ́ дарова́лъ сѣ́хъ вѣ́дѣ́ще. Ѿ́ сѣ́хъ всѣ́хъ
благодарѣ́мъ тѣ́, ѿ́ ѣ́диноро́днаго твоегѡ́
б҃га, ѿ́ дѣ́хъ твоегѡ́ б҃гаго, ѿ́ всѣ́хъ, ѿ́хже
вѣ́мы, ѿ́ ѿ́хже не вѣ́мы, я́вленны́хъ ѿ́
нея́вленны́хъ бл҃годѣ́ланіи́хъ бы́вшихъ на
насъ. Благодарѣ́мъ тѣ́ ѿ́ ѿ́сѣ́же те́бѣ́ сѣ́й, ѿ́же
ѿ́ рѣ́къ на́шихъ прѣ́ати ѿ́звѣ́лъ сѣ́хъ, ѿ́ще
ѿ́ предстаѡ́тъ тебѣ́ ты́сѣ́цы а́рхѣ́ггловъ,
ѿ́ тмы́ а́ггловъ, херѣ́вѣ́мъ, ѿ́ се́рафѣ́мъ

ше́стокрыла́тъ, мно́гочы́тъ...

Otci i Synu i Svatému Duchu, Trojici
jednobytné a nerozdílné.

Kněz pronáší modlitbu svaté anafory:

Důstojno a spravedlivo jest tebe
opěvovati, tobě dobrořečiti,
tebe chváliti, tobě děkovati,
tobě se klaněti na každém místě pano-
vání tvého; neboť ty jsi Bůh nevýslov-
ný, nevyzpytatelný, neviditelný, nevy-
stižitelný, věčně jsoucí, věčně týž, ty
a jednorozený Syn tvůj a Duch tvůj
Svatý; ty z nejsoucna v jsoucnost přive-
dl jsi nás a padnuvší pozvedl jsi nás
opět a neopustiv nás, činil jsi vše, až jsi
nás do nebe povznesl a království své
budoucí nám daroval. Za to vše děkuje-
me tobě i jednorozenému Synu tvému
i Duchu tvému Svatému, za všechno,
známé i neznámé, zjevené i nezjevené
dobrodiní prokázané nám. Děkujeme
tobě i za službu tuto, již jsi z rukou na-
šich ráčil přijmouti, ačkoliv tě obsluhu-

-jí tisíce archandělů...

шестокрнлѣтн, многочнѣтн възвыша-
щїица пернѣтн.

Возглашенїе:

Побѣднѹ пѣснь поюще, копѣю-
ще, взывающе ѿ глаголюще.

Дѣи: Сѣхъ, сѣхъ, сѣхъ Гдѣ саваѡдхъ, исполнь нѣо ѿ
землѣ славы твоеѣ, ѡгнѣна въ вѣшнихъ,
блгословенъ градъ ѿ ко нма Гдѣ, ѡгнѣна въ
вѣшнихъ.

И заѣ пакн дѣконъ, прїимъ сѣхъ свѣдѣнцѣ ѡ
сѣгѡ дѣкоа, творѣтъ крѣта ѡбразъ верхѣ
сѣгѡ, ѿ цѣловѣхъ ю полагаѣтъ. Тѣже прхѡдѣтъ,
ѿ стѣнетъ на деснѣй стѣнѣ: ѿ вѣмъ рѣпѣ въ
рѣцѣ, ѡмѣхнѣетъ тнхѡ со вѣлѣннмъ
внмѣнїемъ ѿ стѣхѡмъ, верхѣ сѣгѣхъ дарѡвъ,
ѣко не сѣетъ мѣхѣмъ, ни ннѡмѣ чѣомѣ
чѣковѡмѣ. Ище же нѣетъ рѣпѣ, творѣтъ сѣ со
сѣднѣмъ покрѡвцемъ.

Сщѣнникъ молнтѣа:

Сх сїмн ѿ мы блаженными сїлами,
блго челоѣколюбче, копѣмъ ѿ глаголемъ:
сѣхъ сѣхъ ѿ прѣсѣтъ, ты ѿ сѣдннорѡднѣй тѣоѣ

Снхъ, ѿ дѣхъ тѣоѣ...

jí tisíce archandělů, zástupové andělů, cherubínové a serafínové, šestikřídlí i mnohoocí, *ve výsostech* na křídlech se vznášející.

Kněz:

Vítěznou píseň zpívajíce, volajíce, hlásajíce a pravíce:

Věřící lid zpívá: Svatý, svatý, svatý jest Hospodin zástupů (Savaof). Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

V této chvíli diákon, odloživ ripidu a přešed předtím kolem prestolu na levou stranu, vezme svatou hvězdicí se svatého diskosu a činí jí znamení kříže nad ním. Poté políbiv ji, složí ji a položí na svatý prestol. Pak přejde opět na pravou stranu svatého prestolu, vezme ripidu a věje jí tiše a s plnou pozorností a bázní nad posvěcovanými dary.

Kněz se modlí:

S těmito blaženými mocnostmi i my, Vládce lidumilný, voláme a pravíme: Svatý jsi a přesvatý, ty i jednoroz-

-ný Syn tvůj i Duch...

бѣхъ, ѿ дѣхъ твоѣхъ бѣхъ. Бѣхъ ѿ нѣ преемѣхъ,
 ѿ великолѣпна слава твоѡ, ѿже міръ твоѣхъ
 такъ возлюбилъ ѿ нѣ, ѿкоже бѣ твоѣхъ
 единокровнаго дѣти: да всѣхъ вѣрѣхъ въ
 негѡ не погнѣхъ, но ѿмѣхъ живѡтъхъ
 вѣчны: ѿже пришедъ, ѿ всѣхъ ѿже ѡ насъ
 смѡтрѣнїе ѿспѡхъ, въ нѡщъ въ нѡже
 предадѣхъ, пѣче же самъ себѣ предадѣхъ,
 за мѣхъ живѡтъхъ, прїемъ хлѣбъ во сѣхъ
 своѡ ѿ пречѣхъ ѿ непорѡчныа рѣхъ,
 бѣгодарѣхъ ѿ бѣгословѣхъ, ѡсѣхъ,
 преломѣхъ, дадѣ сѣхъ своѣхъ ѡчѣхъ
 ѿ апѡхъ, рѣхъ:

Возглашенїе:

Прїемѣхъ, ѿдѣхъ, сѣхъ сѣхъ тѣло
 моѡ, ѿже за вѣхъ ломѣхъ во ѡсѣхъ
 лѣнїе грѣхѡхъ.

Дѣхъ: ѿмѣхъ.

Семъ же глаголемомъ, показѣхъ свѣщенникъ
 дѣхъ сѣхъ дѣхъ, держѣхъ ѿ сѣхъ трѣхъ
 перѣхъ деснѣхъ. Подѡбѣхъ, ѿ сѣхъ глаголетъхъ

Подѡбѣхъ ѿ чѣхъ...

ný Syn tvůj i Duch tvůj svatý; svatý jsi a přesvatý, a velikolepá jest sláva tvá, jenž jsi sobě tak zamiloval svět svůj, že jsi Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. Jenž přišed a naplniv veškeré záměry *tvé* s námi, v noci, v níž vydán byl aneb spíše sám sebe vydal za život světa, vzal chléb do svatých, přechistých a neposkvrněných rukou svých, a díky vzdav, požehnal, posvětil, rozlomil a dal svatým svým učedníkům a apoštolům, řka:

Kněz nahlas pronáší ustanovující věty tajemné večeře:

Vezměte, jezte, to jest Tělo mé, kteréž za vás lámáno jest na odpuštění hříchů.

Věřící: Amen.

Při těchto slovech kněz i diákon, který drží orar třemi prsty pravice, ukazují na svatý diskos. Po

Podobně i kalich...

сѡщѣнникъ: Пійте ѿ неѧ вси: покажуть и
самъ стѣй потірь.

сѡщѣнникъ тайно: Подобѣтъ и чашѣ по вечерѣ,
глагола:

Возгласіеніе:

Пійте ѿ неѧ вси, сѧ ѣсть кровь моѧ
ноѡбѡгѡ заѡбѣта, ѡже за ны и за многѧ
нѡзлѡчаемаѧ, во ѡставленіе грѣхѡвѡхъ.

Лікъ: Ѥмѣнь.

сѡщѣнникъ молитеѧ:

Помниающе оубѡ спасітельнѡю сѧ за-
повѣдь, и всѧ ѡже ѡ насъ бѣвшѡѧ:
крѣтъ, гробѡхъ, триднѣвное воскресѣніе, на
нѣсѧ восхожденіе, ѡдеснѡю сѣдѣніе,
второе и славное пакѣ пришествіе.

Возгласіеніе:

Твоѧ ѿ твоихъ тебѣ приносѧще, ѡ
всѣхъ и за всѧ.

Семъ же глаголемъ, діаконъ ѡлагаетъ рїпідъ, и
преложъ рѣцѣ крѣтѡбразнѣ, и подѣмъ стѣй

ѡцѣ приносимъ тѣ...

nich se s úklonou přežehnají. (Stejně tak i při větě: „Pijte z něho všichni,“ nad kalichem.)

Kněz tiše: Podobně i kalich po večeři, řka:

Kněz nahlas: **P**ijte z něho všichni, to jest Krev má Nového zákona, která se za vás a za mnohé vylévá na odpuštění hříchů.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Pamatujíce tedy na toto spasitelné přikázání a na všechno, co se pro nás stalo: kříž, hrob, třetího dne zmrtvýchvstání, na nebe vystoupení, po pravici usednutí, druhý a slavný příchod opětný, –

Kněz nahlas:

Tvoje z tvého tobě přinášíme pro vše a za vše.

Při těchto slovech diákon, odloživ ripidu, přeloží ruce ve způsob kříže, uchopí levou rukou svatý kalich, pravou pak rukou svatý

Ještě přinášíme tobě...

дѣкоєхъ, ѿ сѣгѣи потѣрь, ѿ поклонѣнїа
оумилѣннѣ.

Дѣкхъ: Тебѣ поѣмъ, тебѣ вѣгословѣмъ, тебѣ
вѣгодарѣмъ, Гдѣ, ѿ молимъ ти еси, Бже нашъ.

Свѣщѣнникъ же моли:

Бже принѣсимъ ти словеснѣю сѣю ѿ без-
крѣвнѣю вѣжбѣ, ѿ просимъ, ѿ
молимъ, ѿ мѣли еси дѣемъ, низпослѣ дѣхъ
твоегѣ Сѣго на ны, ѿ на предлежѣщѣмъ
дѣры сѣ.

ѿ дѣаконъ оубѣ вѣлагѣтъ рѣпѣдѣ, ѿ прихѣдитъ
вѣнъ ко вѣрѣю, ѿ поклонѣются Сѣ трижды
предѣ сѣою трапѣзою, молящѣмъ вѣ себѣ ѿ
глаголющѣ:

Гдѣ, ѿже прѣсѣго твоегѣ дѣхъ вѣ трѣтѣи чѣсѣ
вѣломъ твоѣмъ низпослѣвѣи, того вѣлѣи
не вѣмѣи вѣ насѣ: но вѣновѣ насѣ молящѣхъ
ти еси.

Сѣгѣхъ: Сѣрдѣе чѣсто созѣжди ко мнѣ Бже, ѿ
дѣхъ вѣвѣ вѣновѣ ко оутрѣбѣ моѣи.

Пѣки: Гдѣ, ѿже прѣсѣго твоегѣ дѣхъ:

Не вѣвѣржи менѣ...

diskos a pozdvihuje je do výše (činí s nimi nad antiminsem znamení kříže), skloniv hlavu.

Věřící lid zpívá: Tebe opěváme, tobě dobrořečíme, tobě děkujeme, ó Pane, a modlíme se k tobě, Bože náš.

Kněz se tiše modlí:

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto a nekrvavou službu, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Sešli Ducha svého Svatého na nás a na předložené dary tyto.

Diákon odkládá ripidu a přistupuje blíže ke knězi. Oba se třikrát pokloní před svatým stolem a potichu při tom říkají:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou.

Kněz se vztaženýma rukama: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha v třetí hodině apoštolům svým seslal, téhož Ducha, Blahý, neodejmi od nás, ale obnov nás, modlíci se k tobě. (*Ruce vztahuje pak i podruhé a potřetí.*)

Diákon první verš: Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, a ducha pravého obnov v nitru mém.

Nato se oba pokloní a přežehnají.

Pane, jenž jsi přesvatého...

С҃ТІХ: Не ѿвѣржи мене ѿ лица твоегѡ, ѡ ѡбѣ
твоегѡ С҃ТАГѡ не ѿнимѣ ѿ мене.

И ꙗ́ко: Гд҃и, ѡже прегрѣго твоегѡ дѣла:

Та́же главоу подклони́хъ дѣако́хъ, ѡ показѣ со
ѡра́емъ с҃тѣи хлѣ́хъ, глаго́летъ та́инно:

Бл҃гослови́ вѣко, с҃тѣи хлѣ́хъ.

С҃щѣ́нникъ же воста́хъ, зна́менуетъ трѣ́жды с҃тѣи
да́ры, глаго́ла:

И сотвори́ оубо хлѣ́хъ с҃ей честно́е
тѣ́ло Хр҃та твоегѡ.

Дѣако́хъ: ѡмни́хъ.

И ꙗ́ко дѣако́хъ:

Бл҃гослови́ вѣко, с҃тѣи ча́шѣ.

И с҃щѣ́нникъ благослови́а глаго́летъ:

И ѡже въ ча́ши с҃ей, чѣ́тнѣю кро́вь Хр҃та
твоегѡ.

Дѣако́хъ: ѡмни́хъ.

И ꙗ́ко дѣако́хъ, показѣ ѡ ѡбоѣ с҃тѣи, гл҃етъ:

Бл҃гослови́ вѣко, ѡбоѣ.

Преложѣхъ дѣхомъ...

Kněz: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...

Diákon verš: Nezamítej mne od tváře své
a Ducha svého Svatého neodnímej ode mne.

Kněz: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...

Poté diákon, skloniv hlavu, ukazuje orarem na
svatý chléb a praví tiše:

Požehnej, vladyko, svatý chléb!

Kněz skloněn, činí postupně třikrát
znamení kříže nad posvěcovanými dary.

Nejprve žehná svatý chléb, řka:

**A učiň chléb tento drahocenným
Tělem Krista tvého.**

Diákon: Amen.

Načež diákon se skloněnou hlavou ukazuje
orarem na svatý kalich a praví tiše:

Požehnej, vladyko, svatý kalich!

Kněz pak skloněn, žehná svatý kalich, řka:

**A co v kalichu tomto, učiň draho-
cennou Krví Krista tvého.**

Diákon: Amen.

Proměňiv je...

СВЩЕ́ННИКЪ ЖЕ, БЛГОСЛОВЛѦА ѾБѦА СѢА, ГЛѢТЪ:

ПРЕЛОЖИ́ВЪ ДѢОМЪ ТВОИ́МЪ СѢ́ЫМЪ.

ДІАКОНЪ: ѿМИ́НЬ, ѿМИ́НЬ, ѿМИ́НЬ.

И́ ГЛАВѸ ПОДКЛОНИ́ВЪ ДІАКОНЪ СВЩЕ́ННИКѸ, И́ РЕ́КЪ:

ПОМАНИ́ МА, СѢ́ЫЙ ВЛКО, ГРѢШНАГО.

СВЩЕ́ННИКЪ ЖЕ ГЛАГО́ЛЕТЪ: ДА ПОМАНЕ́ТЪ ЧЛ҃
ГДЬ БГ҃Ъ ВО ЦР҃КВІИ СВОЕ́МЪ, ВСЕГДА́, НЫ́НѢ И́
ПРІ́СНУ, И́ ВО ВѢ́КН ВѢ́КѠВЪ.

ДІАКОНЪ ЖЕ РЕ́КЪ: ѿМИ́НЬ, ПРЕХО́ДИТЪ, НА НЕ́МЖЕ
ПЕРВѢ́Е СТО́АШЕ МѢ́СТѢ.

И́АКОЖЕ БЫ́ТИ ПРИЧА́ЩАЮЩИМЪ...

Poté diákon se skloněnou hlavou ukazuje orarem na obojí a praví tiše:

Požehnej, vladyko, obojí!

Kněz, žehnaje oboje svaté předložení, dí:

Proměňiv je Duchem svým Svatým.

Diákon: Amen. Amen. Amen.

A ihned se oba přežehnají a hluboce se klanějí.
Diákon, skláněje hlavu, dí knězi:

Rozpomeň se na mne hříšného, vladyko svatý!

Kněz: Nechť rozpomene se na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. (*Odstoupí na původní místo.*)

Kněz se pak tiše modlí:

A by toto bylo přijímajícím ke střízlivosti duše, k odpuštění hříchů, k účastenství Svatého Ducha tvého, k naplnění království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud aneb k odsouzení.

Ještě přinášíme...

СВЯЩЕННИКЪ ЖЕ МОЛИТЪСЯ:

И КОЖЕ БЫТИ ПРИЧАЩАЮЩИМЪСЯ ВО ТРЕЗВѢНІЕ ДЪШНЪ, ВО УСТАВЛЕНІЕ ГРѢХѠВЪ, ВЪ ПРѠВѢЩЕНІЕ СѢАГѠ ТВОЕГѠ ДѢА, ВО ИСПОЛНЕНІЕ ЦРѢВІА НѢНАГѠ, ВЪ ДЕРЗНОВЕНІЕ СѢЖЕ КЪ ТЕБѢ, НЕ ВЪ СДЪА, НЛН ВО УСДЪАЖЕНІЕ.

БЩЕ ПРИНОСИМЪ ТН СЛОВЕСНДЮ СІЮ СЛЪЖЕЪ, Ѡ НЖЕ ВЪ ВѢРѢ ПОЧНВШНХЪ, ПРАОЦѢХЪ, ѠЦѢХЪ, ПАТРІАРСЕХЪ, ПРРѠЦѢХЪ, АПЛѢХЪ, ПРОПОВѢДНИЦѢХЪ, СѢВЛІСТѢХЪ, МЪЧЕНИЦѢХЪ, ИСПОВѢДНИЦѢХЪ, ВОЗДѢРЖНИЦѢХЪ, И Ѡ ВСАКОМЪ ДЪРѢ ПРЪВЕДНѢМЪ ВЪ ВѢРѢ СКОНЧАВШЕМЪСЯ.

И ПРИЕМЪ КАДІЛО, СЩЕННИКЪ ВОЗГЛАШАЕТЪ:

ИЗРАДНѠ Ѡ ПРЕСВѢТѢЙ, ПРЕЧІСТѢЙ, ПРЕКЛАГОСЛОВЕННѢЙ, СЛАВНѢЙ ВЛАДЫЧНЦѢ НАШЕЙ, БОГОРОДИЦѢ И ПРИСНОДѢВѢ МАРІН.

И КАДНТЪ ПРЕДЪ СТОЮ ТРАПЕЗОЮ ТРНІАДЫ.
ДІАКОНЪ ЖЕ КАДНТЪ СѢЮ ТРАПЕЗѠ ѠКРЕСТЪ, И ПОМИНАЕТЪ ІАЖЕ ХОЦЕТЪ ЖИВЫА И МЕРТВЫА.

СѢАГѠ ІѠАННА...

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto službu za ty, kteří u víře zesnuli, za praotce, otce, patriarchy, proroky, apoštoly, kazatele, evangelisty, mučedníky, vyznavače, zdrženlivce i za každou duši spravedlivou, u víře skončivší.

Kněz přijav kadidelnici, praví hlasitě:

Zvláště za nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavnou Vládkyni naši, Bohorodici a vždycky Pannu Marii.

*A kněz okuřuje třikrát před svatým prestolem.
Poté diákon okuřuje svatý prestol ze všech stran, vzpomínaje všech, jichž chce, živých i mrtvých.*

Věřící lid zpívá (není-li předeepsáno jinak):

Jest vpravdě důstojno blahoslaviti tebe, Bohorodici, vždy blahoslavenou a přečistou Matku Boha našeho. Tebe nad cherubíny ctěnější a nad serafíny bez přirovnání slavnější, bez porušení Boha Slovo porodivší, pravou Bohorodici velebíme.

Za svatého proroka...

ДѢЯХЪ ПОУЧЪ: Достойно ѣсть ѿакъ конестиннѣ,
блажити тѣхъ Бѣхъ, приноблженнѣю, и пренепороч-
нѣю, и Мѣрь Бѣа нашегѣ. Чтнѣишѣю херѣвѣмъ, и
славнѣишѣю бѣзъ славнѣнїа серафѣмъ, бѣзъ истрѣнїа
Бѣа слова рѣждашѣю, сѣщѣю Бѣхъ тѣхъ величѣемъ.

**Дѣяконъ поминѣетъ дѣптѣхъ, сѣрѣчь помѣнникъ
оуѣопшнѣхъ. Свѣщенникъ же молѣтъ:**

Сѣагѣ ѿаанна пророка, предтѣчи и
креститѣла, сѣтѣхъ славныхъ и все-
хвалныхъ апѣлъ, сѣагѣ **иѣмъ**, сѣгѣже и па-
мѣть совершѣемъ, и всѣхъ сѣтѣхъ твоѣхъ,
иѣже молѣтвѣми погѣти наѣхъ, Бѣе.

И помѣни всѣхъ оуѣопшнѣхъ ѿ надежди
воскрѣнїа животѣ вѣчнагѣ. **И поминѣетъ,**
иѣже хѣщѣтъ, оуѣопшнѣхъ по именѣмъ.
И оупокѣи иѣхъ, иѣдѣже присѣщѣетъ свѣтъ
лицѣ твоегѣ.

Сѣмѣ молѣмъ тѣхъ, помѣни, Гѣи, всѣакоѣ
сѣпкпѣтѣко православныхъ, прѣкѣ прѣва-
щнѣхъ слово твоеѣ истинны, всѣакоѣ
пресвѣтерѣтѣко, во Хрѣтѣ дѣяконѣтѣко, и
всѣакоѣй свѣщенникѣскѣй чѣнѣхъ.

Сѣмѣ приносѣмъ тѣхъ...

Diákon čte z diptychu (což je zápis jmen pro modlitební vzpomínání) jména zesnulých.

Kněz se modlí:

Za svatého proroka, předchůdce a křtitele Jana, svaté, slavné a všechvalné apoštoly, svatého (jméno), jehož památku slavíme, i za všechny svaté tvé, na jejichž přímluvy navštiv nás, Bože.

A pamatuj na všechny zesnulé v naději vzkříšení k životu věčnému. (*Vzpomíná jmen zesnulých, jichž chce.*) A upokoj je tam, kde svítí světlo tváře tvé. (Bože náš.)

Ještě prosíme tebe, rozpomeň se, Hospodine, na všechny pravoslavné biskupy, řádně hlásající slovo pravdy tvé, všechno kněžstvo, diákonstvo v Kristu a veškeré duchovenstvo (i mnišstvo).

Ještě přinášíme tobě liturgickou službu tuto za celý svět, za svatou,

obecnou a apoštolskou...

Ѣще приносимъ тѣ словеснѹ сѣю слѣжѹ
 ѿ вселѣннѣй, ѿ стѣй соборнѣй ѿ апль-
 тѣй цркви, ѿ ѿже въ чистотѣ ѿ чист-
 нѣмъ житѣльствѣ пребывающихъ.

Ѧ благовѣрномъ ѿ христолюбивомъ
 православномъ родѣ нашемъ. Дажь ѿмѹ,
 Гдн, мѣрное цртво, да ѿ мы въ тишинѣ
 ѿгѹ тѣхое ѿ безмѹльное житѣе пожи-
 вѣмъ, во всѹкомъ блгочѣстїи ѿ чистотѣ.

ѿ по пѣнїи стїхѹ, екаціенникъ возглашаетъ:

Въ пѣрвыхъ поманїи, Гдн, госпо-
 дїна ѿ ѿца нашего Блаженнѣйшаго ми-
 трополіта (ѿмѹ рекъ) [ѿ (высоко-) Преосвя-
 щеннѣйшаго (архї-) епископа (ѿмѹ рекъ)],
 ѿгѹже [ѿхже] дѣрѹн стѣмъ твоимъ
 црквамъ, въ мѣрѣ, цѣла [цѣлыхъ], чѣстна
 [чтнѣхъ], здѣла [здѣвѣхъ], долгодѣнствѹю-
 щѹ [долгодѣнствѹющихъ], прѣво прѣвѣща [прѣвѣ-
 щихъ] слѹво твоеѹ ѿстїнны.

ѿ пѣвцы поютъ: ѿ всѣхъ, ѿ всѹ.

Поманїи, Гдн, гдѣх...

obecnou a apoštolskou církev, za ty, kteří v čistotě a počestném životě přebývají.

Za věřící a Krista milující pravoslavný rod náš. Daruj mu, Hospodine, pokojnou vládu, abychom mohli žít v klidu, tichým a pokojným životem, ve všelike zbožnosti a čistotě.

Po dokončení zpěvu věřících následuje ohlas:

Kněz: **Především pamatuj, Hospodine,** na vladyku našeho metropolitu (jméno) [i na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a zachovej ho [je] svaté církvi své v pokoji, neporušeného [neporušené], počestného [počestné], zdravého [zdravé], dlouho žijícího [žijící] a řádně hlásajícího [hlásající] slovo pravdy tvé.

Věřící: I na všechny. (I na všechny a na vše.)

Diákon čte jména vzpomínaných živých.

Pamatuj, Pane na město...

ДѢАКОНЪ ПОМИНАЕТЪ ПОМѢНИИКИ ЖИВЫХЪ.

СВѢЩЕННИКЪ ЖЕ МОЛИТВА:

ПОМѢНИ, ГДН, ГРАДЪ СЕЙ [вѣсь сѣю], ВЪ
НЕМЪЖЕ ЖИВЕМЪ, И ВСАКІЙ ГРАДЪ И
СТРАНѢ, И ВѢРОЮ ЖИВУЩИХЪ ВЪ НИХЪ. ПО-
МѢНИ, ГДН, ПЛАВЮЩИХЪ, ПУТЕШЕСТВУ-
ЮЩИХЪ, НЕДѢЛУЮЩИХЪ, СТРАЖДУЩИХЪ, ПЛѢ-
НЕННЫХЪ, И СПАСЕНІЕ ИХЪ. ПОМѢНИ, ГДН,
ПЛОДОНОСИЩИХЪ, И ДОБРОТВОРАЩИХЪ ВО
СВѢТѢ ТВОЕМЪ ЦРКВАХЪ, И ПОМИНАЮЩИХЪ
ОУБѢВѢЮЩИХЪ, И НА ВСѢ НЫ МІЛОВАТИ ТВОѢ
НИЗПОСЛА.

И ПОМИНАЕТЪ ПО ИМЕНОВАМЪ, ИХЪЖЕ ХОЦЕТЪ, ЖИВЫХЪ.

ВОЗГЛАШЕНІЕ:

И ДАЖДА НАМЪ СЪДѢНІЕМЪ ОУСТЫ И
СЪДѢНІЕМЪ СЕРДЦЕМЪ СЛАВНТИ И ВОСПѢВАТИ
ПРЕЧІТОЕ И ВЕЛИКОЛѢПОЕ ИМѢ ТВОЕ, ОЦА, И
СНА, И СВЯГО ДХА, НЫНѢ И ПРИСНУ, И ВО
ВѢКЪ ВѢКОВЪ.

ДІАКЪ: АМІНЬ.

И ДА ВЪЗДУТЪ МІЛОВАТИ...

Kněz se modlí za ostatní živé:

Pamatuj, Pane, na město toto [ves tuto; svatý monastýr tento], kde žijeme, a na každé město i zemi a s vírou žijící v nich. Pamatuj, Pane, na plavící se i cestující, na nemocné, trpící, zajaté a na záchranu jejich. Pamatuj, Pane, na ty, kteří přinášejí dary, a na všechny dobrodince ve svatých chrámech tvých i na pamětlivé chudých, a sešli na nás všechny milost svou.

A vzpomíná jmen živých, jichž chce.

Kněz nahlas: **A** dej nám jedněmi ústy a jedním srdcem slaviti a opěvovati nejuctívanější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se obrací k lidu a žehnaje mu, dí hlasitě:

A milost velikého Boha...

СЦѢННИКЪ, ѠБРАЩЕНА КО ДВЕРЕМЪ И БЛАГОСЛОВЛА, ГЛАГОЛЕЧЪ:

И да БЪДЪТЪ МНЛШЕТИ ВЕЛІКАГО БѢ И СѢ НАШЕГО ИИСА ХРІТА СО ВСѢМИ ВАМИ.

ДІАКЪ: И СО ДѢОМЪ ТВОИМЪ.

ДІАКОНЪ, ПРІЕМЪ ВРЕМЯ Ѡ СВАЩЕННИКА, И ИЗШЕДЪ, СТАВЪ НА ѠБЫЧНОМЪ МѢСТѢ, ГЛАГОЛЕЧЪ:

БѢ СѢЫА ПОМНИШЕ, ПАКИ И ПАКИ МНРОМЪ ГДѢ ПОМОЛИМЪ.

ДІАКЪ: ГДН, ПОМИЛН.

Ѡ ПРИНЕСЕННЫХЪ И ѠСВАЩЕННЫХЪ ЧЕСТНЫХЪ ДАРѢХЪ, ГДѢ ПОМОЛИМЪ.

ДІАКЪ: ГДН ПОМИЛН.

ИКО ДА ЧЛВЧКОЛЮБЕЦЪ БѢ НАШЪ ПРІЕМЪ А ВО СѢЫИ И ПРЕБЫИ И МЫСЛЕННЫЙ СВОИ ЖЕРТВЕННИКЪ, ВЪ ВОИЮ БЛГОУХАНІА ДХОВНАГО, ВОЗНИПОСЛЕЧЪ НАМЪ БЖЕСТВЕННЮ БЛГОДАТЬ И ДАРЪ СѢАГО ДХА, ПОМОЛИМЪ.

ДІАКЪ: ГДН, ПОМИЛН.

Ѡ ИЗБАВИТИСЯ НАМЪ...

A milost velkého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Ektenie prosebná

Diákon vychází severními dveřmi z oltáře
a postaviv se před svaté dveře, praví:

Vzpomenuvše na všechny svaté, opět
a opět v pokoji k Hospodinu modleme
se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za přinesené a posvěcené drahocenné
Dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby lidumilný Bůh náš, přijav je na svatý
nadnebeský a duchovní oltář svůj jako pří-
jemnou vůni duchovní, seslal nám
Božskou blahodať a dar Svatého Ducha,
modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého
soužení, hněvu...

Ѡ ѿзбáвнтисѧ нáмъ Ѡ влáкѣа скóрби,
гнѣва ѿ нѣжды, Гдѣ помóлимсѧ.

Анѣкз: Гдѣ, помíлѡй.

Застѣпѣ, спасѣ, помíлѡй ѿ сохрани нáсъ,
Бже, твоёю благодáтїю.

Анѣкз: Гдѣ, помíлѡй.

Днѣ всегѡ совершѣнна, свáта, мíрна ѿ
безгрѣшна, оу Гдѣ прóсимъ.

Анѣкз: Подáй, Гдѣ.

Аггѣла мíрна, вѣрна настáвника, храни́телеа
дѡшъ ѿ тѣлесъ нáшихъ, оу Гдѣ прóсимъ.

Анѣкз: Подáй, Гдѣ.

Процѣнїѧ ѿ ѡстáвлѣнїѧ грѣхѡвъ ѿ прегрѣ-
шѣнїй нáшихъ, оу Гдѣ прóсимъ.

Анѣкз: Подáй, Гдѣ.

Дóбрыхъ ѿ полéзныхъ дѡшáмъ нáшымъ, ѿ
мíра мíрови, оу Гдѣ прóсимъ.

Анѣкз: Подáй, Гдѣ.

Прóчее врѣмѧ жнвотà...

soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodátí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchů strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchův a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas...

Проче́е вре́мя живо́тѧ на́шегѡ въ мѣ́рѣ ѿ
пока́нїи сконча́ти, ѡ́у́ Гда́ про́симъ.

Ди́къ: Пода́й, Гдѣ.

Хрѣ́ті́анскѣ́а кончи́ны живо́тѧ на́шегѡ,
безбо́лѣзненны, непо́сты́дны, мѣ́рны ѿ
до́брагѡ ѡ́бѣ́та на стра́шнѣмъ сѣ́дѣнїи
Хрѣ́то́вѣ про́симъ.

Ди́къ: Пода́й, Гдѣ.

Соеди́ненїе вѣ́ры, ѿ прича́стїе Сѣ́агѡ Дѣ́а
ѿпросѣ́вше, са́ми себѣ́, ѿ дрѹ́гъ дрѹ́га, ѿ вѣ́сь
живо́тъѧ на́шъ Хрѣ́стѹ́ Бг҃ѹ́ преда́димъ.

Ди́къ: Тебѣ́, Гдѣ.

Сѡ́щени́къ же мо́литсѧ:

Тебѣ́ предлага́емъ живо́тъѧ на́шъ вѣ́сь ѿ
наде́ждѹ́, влѣ́ко чело́вѣ́колю́бче, ѿ
про́симъ, ѿ мо́лимъ, ѿ мѣ́ли сѧ дѣ́емъ,
сподо́би на́съ причастѣ́тисѧ нѣ́сныхъ
твои́хъ ѿ стра́шныхъ та́инъ, се́ѧ сѡ́щени́-
ныѧ ѿ дѹ́ховныѧ трапѣ́зы, сѧ чѣ́стою
сѡ́вѣстїю, во ѡ́ставленїе грѣ́хѡвъ, въ

про́щенїе согрѣ́шенїй...

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Sjednocenost ve víře a účastenství Ducha Svatého vyprosivše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz se modlí:

Tobě poroučíme veškerý život náš i naději, Vládce lidumilný, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Učiň nás hodnými účastniti se s čistým svědomím nebeských tvých a strašných Tajin, tohoto posvátného a duchovního stolování, na odpuštění

hříchů a prominutí...

про́щєніе согрѣшєній, во ѿбщєніе дѣла
 бг҃аго, въ наслѣдіе цр҃ствїа нѣнагѡ, въ
 дерзновєніе ѣже къ тебѣ, не въ сѣдѣхъ нли
 во ѡсѣжденїе.

СВѢЩЕННИКЪ ВОЗГЛАШАЕТЪ:

И сподобн насѣ, вѣко, со дерзновєніємъ,
 неосѣжденнѡ смѣти призывати тебѣ,
 нѣнаго бг҃а ѿца, и глаголати.

Діа́кѣ: Ѽче нашѣ, ѣже єси на нб҃сѣхъ, да стѣи́тъ
 сла́ва ѣма твоеѡ, да прїидетъ цр҃ствїе твоеѡ: да
 вѣдетъ во́ла твоеѡ, ѣкѡ на нб҃сѣхъ, и на землѣхъ.
 Хлѣбъ нашѣ насѣщный даждь намъ днѣсь, и
 ѡста́ви намъ долги нашѡ, ѣкоже и мы ѡста-
 вля́емъ должникѡмъ нашимъ: и не введи́
 насѣ во искушєніе, но изба́ви насѣ ѿ лѣка-
 вагѡ.

СВѢЩЕННИКЪ:

Икѡ твоеѡ єсть цр҃ство, и сла́ва, и
 сла́ва, ѿца, и бг҃а, и бг҃аго дѣла,
 нынѣ и прїснѡ, и во вѣки вѣкѡвъ.

Діа́кѣ: ѿмѣнь.

Діа́кѣ всѣмъ...

hříchů a prominutí poklesků, ke společenství Ducha Svatého, k dědictví království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud nebo v odsouzení.

Kněz hlasitě se vzhůru vztaženýma rukama:

A učiň nás hodny, Vládce, abychom s důvěrou neodsouzeně směli vzývati tebe, nebeského Boha Otce a říkati:

Lid: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme viníkům našim, a neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Kněz: **N**eboť tvé jest království, moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Pokoj všem...

Сщ҃енникъ: **М**іръ всѣмъ.

Діакъ: Ѣ́дѣхъ твоѣмъ.

Діаконъ: **Г**лавы́ ва́ша
Гдѣ́и приклоні́те.

Діакъ: Тебѣ́, Гдѣ́и.

Сщ҃енникъ мо́литъ:

Благодарѣ́мъ тѣ́, Црю́ невидимый, ѣ́же
неисчѣ́тною твоѣ́ю си́лою всѣ́
содѣ́тельствовалъ є́си, ѣ́ мно́жествомъ
ми́лости твоеѣ́ ѿ небытїѣ́ въ бытїѣ́ всѣ́
привѣ́лъ є́си: сѣ́мъ вѣ́ко, съ нѣ́се при́зри на
подклони́шыа тебѣ́ главы́ своѣ́, не бо
подклони́ша плóти ѣ́ кро́ви, но тебѣ́
стра́шномъ Бг҃у. Ты оубо́, вѣ́ко, пред-
лежа́щаа всѣ́мъ на́мъ во благо́е ѣ́зравнѣ́й,
по коегѡ́же своѣ́й потре́бѣ́: пла́вающимъ
сплѣ́вай, пѹ́тешествующимъ спѹ́тешествуй,
недѣ́лующымъ ѣ́сцѣ́ли, врачѹ́ дѹ́ши ѣ́
тѣ́лѣ́съ.

Благодѣ́тїю, ѣ́ щедрóтами...

Kněz žehnaje lidu: **P**okoj všem!

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **S**kloňte hlavy své před Hospodinem!

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Kněz se modlí:

Děkujeme tobě, Králi neviditelný, jenž jsi nepředstavitelnou mocí svou vše vytvořil a podle hojné milosti své z ničeho k jsoucnosti přivedl. Sám, Vládce, shlédni s nebes na ty, kteří sklonili hlavy své před tebou, neboť nesklonili se před člověkem, ale před tebou, Bohem strašným. Ty, Vládce, cokoli nás očekává, tedy k dobrému všem spravuj, jak je komu zapotřebí: plav se s plavícími, spolucestuj s cestujícími a nemocné zhoj, lékaři duší i těl.

Blahodatí a slitovností...

Возглашѣніе:

Благодѣтїю, ѡ щедрѣтѣхъ, ѡ челоуѣколюбіемъ єдинороднаго Сына твоего, ѡ немже бггслоуєнъ єси, со пресвѣтымъ ѡ блгымъ ѡ животворящимъ твоимъ дхмъ, нынѣ ѡ прїснѣ, ѡ во вѣки вѣковъ.

Діакъ: ѡмннь.

Сщєнникъ же молїтѣа:

Бо мнѣ, Гдїи Іисе Хрїтѣ бжє нашъ, ѡ стѣгнѣхъ жилища твоего, ѡ ѡ престѣла славы царствїа твоего, ѡ прїиди ко ѣже ѡсвѣтити насъ, ѡже горѣ со оцѣмъ сѣдѣи, ѡ здѣ намъ невидимѣхъ спребываѣи: ѡ сподѣи державною твоєю рѣкою преподади намъ пречїстѣе тѣло твоє ѡ честнѣю кровь, ѡ нами вѣемъ людемъ.

Сѣи молїтѣѣхъ глаголемѣи, діаконъ стоѣи предъ стѣми двѣрьми, ѡпомѣжетѣа ѡраремъ крѣтѣвнѣмъ. Тѣже покланѣетѣа свщєнникъ, подѣбнѣ ѡ діаконъ, на немже стоїтъ мѣстѣ, глѣща тайно, трїжды:

Бжє, ѡчїстї мѣ...

Kněz: **B**lahodatí a slitovností i lidu-
milností jednorozeného Syna své-
ho, s nímž blahosloven jsi, spolu
s přesvatým, blahým a oživujícím
Duchem svým, nyní i vždycky, až
na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Slyš nás, Pane Ježíši Kriste, Bože
náš, ve svatém sídle svém a na
prestole slávy království svého.
Přiď posvětit nás, jenž nahoře s Ot-
cem na trůně sedíš a zde s námi nevidi-
telně spolupřebýváš. Rač milostivě vla-
dařskou rukou svou podat přečisté
Tělo své a drahocennou Krev nám,
a skrze nás lidu všemu.

*Zatímco se kněz takto modlí, diákon, stojící
před svatými dveřmi, se opasuje orarem křížem
přes prsa. Pak oba třikrát říkají tiše na svém
místě (přitom se pokaždé pokřizuji a ukloní):*

Bože, očistiž mne...

Бже, ѡчисти мѧ грѣшнаго, ѡ помилуй мѧ.

Ѹгда же видѣтъ дѣаконъ цѣнника простирающа
рѣцѣ, ѡ прикасающаго еѣмѣ хлѣбѣ, ко ѣже со-
творити еѣтоѣ возношенїе, возглаголетъ:

ΕΛΘΜΕΝ.

СЦЕННИКЪ ЖЕ, ВОЗНОСЯ СЪТЪЙ ХЛѢБЪ, ВОЗГЛАШАЕТЪ:

Ἐπὶ τῶν ἐπιμνηστικῶν.

Дѣица: ѢДИНЪ СЪТЪ, ѢДИНЪ ГДЬ, ІИСУСЪ ХРІТОСЪ, ВО
СЛАВѢ БГА ОЦА, АМИНЬ.

И поўтх ліцы кѣнѡнікх днѣ, илѣ сѣгѡ.

Діако́нъ же вхо́дитъ во сѣ́ый Ѡлта́рь, ѿ ста́въ
ѡдесѣю́ свѣщенника держа́щаго сѣ́ый хлѣ́бъ,
глаго́летъ:

Раздѣленіе, вѣко, стѣй хлѣбъ.

ВѢЩЕННИКЪ ЖЕ РАЗДРОБАЛЪ ѿ НА ЧЕТЫРЕ ЧАСТИ СО
ВНІМАНІЕМЪ ѿ БЛАГОГОВѢНІЕМЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

РАЗДРОБЛЯЕТСЯ И РАЗДѢЛЯЕТСЯ ЯГНЕЦЪ
БЖІЙ, РАЗДРОБЛЯЕМЫЙ И НЕРАЗДѢЛЪ-
МЫЙ, ВСЕГДА ІАДОМЫЙ И НИКОГДАЖЕ
ИЖДИВЛЯЕМЫЙ, НО ПРИЧАЩАЮЩЫЯСЯ ѠСВА-
ЩАЯИ.

Исполнѣніе дѣла...

Bože, očistiž mne, hříšného, a smiluj se nade mnou.

Když kněz vztahuje ruce ke svatému chlebu a dotýká se jej, aby učinil svaté pozdvihování, zvolá diakon:

Pozor mějme!

Kněz pak zbožně pozdvihne svatý chléb, volaje:

Svaté svatým.

Věřící: Jeden Svatý, jeden Pán, Ježíš Kristus, k slávě Boha Otce. Amen.

Věřící lid dále zpívá zpěv ke svatému přijímání (kinonikon), jak se to náleží dle dne v týdnu, svátku či památky slaveného svatého.

Diákon vchází jižními dveřmi do oltáře a postaviv se po pravici kněze, držícího svatý chléb, praví: Rozdrob, vladyko, svatý chléb!

Kněz rozlamuje svatý chléb opatrně a zbožně na čtyři části a dí:

Drobí a rozděluje se Beránek Boží, jenž se drobí a nedělí, povždy se požívá a nikdy neubývá, ale přijímající posvěcuje.

Plnost Ducha...

Діако́нх же, показѣ ѿра́рэмх є́тъи́и поті́рь,
глаго́летх:

Испо́лни, вѣ́ко, є́тъи́и поті́рь.

Є́ѿіенни́кх же взѣ́мх горѣ́ лежа́щю ча́стницѣ, ѿ́же,
И́сѹс, тѣво́ри́тх сѧ не́ю крѣ́тх ве́рхѣ є́тъа́гѡ поти́рѧ,
глаго́ла:

Исполне́ніе дѣ́ха є́тъа́гѡ.

И́ та́коѡ глаго́летх ко є́тъи́и поті́рь.

Діа́ко́нх: ѿ́мни̑.

И́ прі́емла̑ тепло́тѣ, глаго́летх къ є́ѿіенни́кѣ:
Бл҃гословѣ́, вѣ́ко, тепло́тѣ.

Є́ѿіенни́кх же бл҃гослова́етх, глаго́ла:

Бл҃гослове́нна тепло́та є́тъи́хъ твое́ихъ,
всегда́, ны́нѣ и́ прі́сно, и́ во вѣ́ки
вѣ́кѡвъ, ѿ́мни̑.

И́ діа́ко́нх влива́етх, ѣ́лико̀ дово́льно, крѣ́то-
сѣра́зѣно̀ вѣ́трь є́тъа́гѡ поти́рѧ, глаго́ла:

Тепло́та вѣ́ры испо́лнь дѣ́ха є́тъа́гѡ, ѿ́мни̑.

И́ ѡста́вкѣх тепло́тѣ, стои́тх ма́ло̀ пода́ѣ.

Є́ѿіенни́кх же глаго́летх: Діа́коне, прі́стѣпѣ.

Препода́ждь ми́ѣ...

(O drobení svatého Beránka viz obr. na str. 174
a pojednání v příloze na str. 231 této knihy.)

***Diákon pak ukazuje orarem na svatý kalich
a praví:*** Naplň, vladyko, svatý kalich!

Kněz, vzav svrchu ležící část »IS«,
činí s ní kříž nad svatým kalichem, řka:

Plnost Ducha Svatého.

A vkládá ji do svatého kalicha.

Diákon: Amen.

A vzav horkou vodu, praví knězi:

Požehnej, vladyko, vroucnost.

Kněz, žehnaje vřelou vodu, dí:

Požehnána budiž vroucnost svatých
tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky
věkův. Amen.

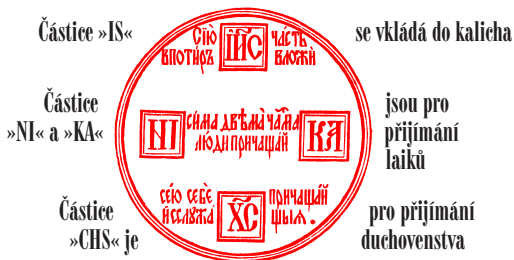
Diákon pak vlévá, kolik je potřeba, na způsob
kříže do svatého kalicha, řka:

Vroucnost víry plna Ducha Svatého.
Amen.

Odloživ zbylou horkou vodu, stojí poblíž.

Kněz pak říká: Diákone, přistup!

Hle, přistupuji...

И прїшѣдѣ дїаконѣ творѣтъ поклонѣ
 благоговѣннѣ, просѣ прощѣнїа. Сщїенникѣ же
 держѣ сѣтъ хлѣбѣ, даѣтъ дїаконѣ: и цѣловѣкъ
 дїаконѣ подающю ѣмѣ рѣкъ, прїемлетѣ сѣтъ
 хлѣбѣ, глагола:

Преподѣждѣ мнѣ, вѣко, ѣтноѣ и сѣѣ тѣло
 Гда и Бга и Сща нашегѣ Ииса Хрѣта.

Сщїенникѣ же глаголетѣ:

Имѣ, свѣщеннодїаконѣ преподѣтъ ѣтноѣ
 и сѣѣ и прѣѣтѣ тѣло Гда и Бга и Сща на-
 шегѣ Ииса Хрѣта, во ѡставлѣнїе грѣхѣвъ
 ѣмѣ, и въ жїзнь вѣчнѣю.

И ѡходѣтъ созадѣ сѣтъ трапѣзы, приклонѣвъ
 главъ, и молитъ ѣкъ и свѣщенникѣ.

Подобѣ възмѣ и свѣщенникѣ ѣднѣ частнѣ
 сѣтъ хлѣба, глаголетѣ:

ѣтноѣ и прѣѣтѣ тѣло...

Diákon přistoupiv, pokloní se zbožně, prosí za odpuštění a pokládá pravou ruku dlaní vzhůru na levou dlaň se slovy:

(Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.) Podej mi, vладыko, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak (rozpůliv opatrně částici »CHS«) vezme svatý chléb, dává jej diákonovi na dlaň a praví:

Diákonu (*jméno*) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů jeho a k životu věčnému.

Diákon, políbiv podávající ruku, přijímá svatý chléb (na složené dlaně) a odchází zpět, stane ze severní strany svatého prestolu; tam, skloniv hlavu, modlí se spolu s knězem: Věřím, Pane, a vyznávám...

Kněz: **H**le, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.

Kněz podobně jako diákon vezme jeden díl z částice »CHS« svatého chleba, vloží si jej na pravou dlaň, řka:

Drahocenné a přesvaté Tělo...

Щтнѡе ѿ пречѣстѡе тѣло Гда ѿ Бга ѿ Спса
нашегѡ Іиса Хрѣта преподаете мнѣ,
и́мѡмъ, свѣщенникѹ, во ѡбѣщаніе грѣхѡмъ
мои́хъ, ѿ вѣки вѣчнѹю.

И приклонѣвъ главо́ моли́теа, глаго́ла:

Вѣрѹю, Гдн, ѿ исповѣдѹю, ѡ́уачу ты ѣси
воистиннѹ Хрѣтѡмъ, Снъ Бга живѡгѡ,
пришедый въ міръ грѣшныа спасти, ѡ
ни́же первыи ѣсмь азъ: ѣще вѣрѹю, ѡ́уачу
се́е са́мое ѣсть пречѣстѡе тѣло твоѡ, ѿ се́а
ѣсть са́маа чистѡаа кро́вь твоа́. Молю́а
ѡ́убо тебе́: помѡли́ мѧ, ѿ прости́ ми
прегрѣшенїа моѧ вѡ́льнаа ѿ нево́льнаа,
ѡ́же сло́вомъ, ѡ́же дѣломъ, ѡ́же
вѣдѣнїемъ ѿ нево́дѣнїемъ: ѿ сподо́би мѧ
неосѣжденнѡ причастїи́теа пречѣстѹхъ
твои́хъ та́инствъ, во ѡбѣщаніе грѣхѡмъ
ѿ вѣки вѣчнѹю.

Та́же: Вѣчерн твоѡа та́инныа, днѣсь Снѣ
Бжїи, причастника мѧ прїимѡ: не бо
врагѡмъ твои́мъ та́инѹ повѣмъ, ни

лобзѡнїа тѣ дѡмъ...

Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, knězi (jméno), na odpuštění hříchů mých a k životu věčnému.

A skloniv hlavu, modlí se (společně s diákonem či ostatními duchovními):

Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vpravdě Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na svět spasit hříšníky, z nichž první jsem já. Věřím také, že toto jest samo přecisté Tělo tvé a toto jest sama drahocenná Krev tvá; i modlím se proto k tobě: Smiluj se nade mnou a odpusť mně hříchy mé úmyslné i neúmyslné, jichž slovem či skutkem, vědomě i nevědomě jsem se dopustil, a učiň mne hodným neodsouzeně přijmouti přecisté tvé Tajiny na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

A dále: Za účastníka večere své tajemné, Synu Boží, přijmiž mne dnes; neboť nezjevím tajemství nepřátelům tvým, aniž políbení tobě dám jako Jidáš, ale jako onen lotr

vyznávám tebe...

ЛОБЗА́НІА ТИ́ ДА́МЪ І́АКѠ І́ЗДА, но І́АКѠ
 РАЗБО́ЙНИКЪ І́СПОВѢ́ДЮ ТѢ́: ПОМА́НІ МА,
 ГДН, во ЦРѢ́ВІИ ТВОЕ́МЪ.

ДА НЕ ВЪ СЪДЪ І́ЛНІ ВО ѠСЪЖДЕ́НІЕ БЪДЕ́ТЪ
 МНѢ́ ПРИЧА́СІЕ ТѢ́ХЪ ТВОИ́ХЪ ТА́ИНЪ, ГДН,
 но во І́СЦѢ́ЛЕНІЕ ДЪШІ́ І́ ТѢ́ЛА.

І́ ТА́КѠ ПРИЧА́СІЮ́ЕА ВЪ РЪКА́ХЪ ДЕРЖИ́МАГѠ СО
 СТРА́ХОМЪ І́ ВСА́ЦѢ́МЪ ѠТВЕРЖЕ́НІЕМЪ. ТА́ЖЕ ВОСТА́ВЪ,
 ПРИЕ́МАЕ́ТЪ ѠБѢ́МА РЪКА́МА СЪ ПОКРѢ́ЦЕМЪ СѢ́МЪ
 ПОТІ́РЬ, І́ ПРИЧА́СІЕ́А ТРИ́ЖДЫ І́З НЕГѠ́,

ГЛАГО́ЛА:

ЦѢ́НЫА І́ СѢ́МЪА КРѢ́ВЕ ГДА́ БГА́ І́ СѢ́А НА́
 ШЕГѠ І́И́СА ХРІ́ТА, ПРИЧА́СІЮ́ЕА І́ЗЪ РА́БЪ
 БЖІ́Й, СЦѢ́ННИКЪ І́МѢ́, ВО ѠСТАВЛЕ́НІЕ
 ГРЕ́ХѠВЪ МОИ́ХЪ, І́ ВЪ ЖІ́ЗНЬ ВѢ́ЧНЮ,
 А́МИНЬ.

І́ ТА́КѠ СВОИ́ ѠУСТНѢ́, І́ СЦѢ́ННАГѠ ПОТІ́РѢ́ ВЪ РЪКѢ́
 ДЕРЖИ́МЫМЪ ПОКРѢ́ЦЕМЪ (ПЛА́ТОМЪ) ѠТѢ́РЪ, І́
 ГЛАГО́ЛЕ́ТЪ:

Е́ ПРИКОСНѢ́А ѠУСТНА́МЪ МОИ́МЪ, І́
 ѠНІ́МЕ́ТЪ БЕЗЗАКѠ́НІА МОА́, І́ ГРЕ́ХИ́
 МОА́ ѠЧІ́СТИ́ТЪ.

ДІ́АКОНЕ́, ПРИСТѢ́ПНІ́...

vyznávám tebe: Rozpomeň se na mne, Pane, v království svém.

Aby nebylo mně v soud nebo zatracení přijímání svatých tvých Tajin, ó Pane, ale k uzdravení duše i těla.

A tak přijímají kněz i diákon Tělo Páně, jež drží na rukou, s bázní a pevnou vírou. Pak se kněz napřímí, vezme iliton (liturgický ubrousek), oběma rukama uchopí svatý kalich a přijímá z něj třikrát se slovy:

Drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista přijímám já, služebník Boží, kněz (jméno), na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému. Amen.

Nato osuší svá ústa a okraj svatého kalicha ilitonem, který drží v ruce, políbí svatý kalich a dí:

Hle, dotekl se úst mých, snímá nepravosti mé a očisťuje od hříchů mých.

Pak vyzve diákona slovy:

Diákone, přistup!

Hle, znovu přistupuji...

Тѣ́же призыва́етъ дѣ́акона, глаго́ла:

Дѣ́аконе, прѣстѹ́пѣ.

И дѣ́аконъ прихóдитъ и покланя́ется ѣ́ди́ноу, глаго́ла:

Гѣ́ прихожда́ѹ къ безме́ртномѹ Црѣ́ю. И: Препода́ждь ми, влады́ко, честнѹ́ю и сѣ́ѹ кро́вь Гдѣ́а и Бгѣ́а и Спѣ́са на́шегѡ І́иса Хрѣ́та.

И глаго́летъ сщѣ́нникъ:

Причаща́етсѧ ра́бъ бжѣ́йн дѣ́аконъ, ѿ́мкъ, чѣ́стныѧ и сѣ́тыѧ кро́ве Гдѣ́а и Бгѣ́а и Спѣ́са на́шегѡ І́иса Хрѣ́та, во ѡ́бста́вленіе грѣ́шнѡвъ сво́ихъ, и въ жи́знь вѣ́чнѹю.

Прича́стнѡшесѧ же дѣ́аконѹ, глѣ́тъ сщѣ́нникъ:

Гѣ́ прикоснѣ́сѧ о́устнѡ́мъ твои́мъ, и ѡ́иметъ беззако́нїѧ твоѧ́, и грѣ́хѣ́ твоѧ́ ѡ́чи́ститъ.

[Зрѣ́] Подоба́етъ вѣ́дати, ꙗ́кѡ ѡ́це сѹ́тъ хотѣ́щїи причаща́тисѧ сѣ́ты́хъ тѣ́лнъ, раздробля́етъ сщѣ́нникъ двѣ́ ча́сти сѣ́агѡ ѡ́гнца ѡ́бста́вшыѧ, ѣ́же, И́, и ѣ́же Вѣ́, на ма́лыѧ ча́стнѣ́цы, ꙗ́кѡ бы́ти всѣ́мъ прича́стникѡмъ дово́льно, и та́кѡ вла́гаетъ ѿ́хъ во сѣ́ѹ ча́шѹ. И покрыва́етъ сѣ́тѣ́ потѣ́ръ покрóвцемъ, (подóбенѣ́ и на сѣ́тѣ́ днѣ́скѡвъ возлагаетъ свѣ́дѣ́нцѹ́ и покрóвцы).

Бла́годарѣ́мъ тѣ́, Бл҃го...

Diákon přistoupí a jednou se pokloní, řka:

Hle, znovu přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. **A hned:** Podej mi, vladýko, drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak dáváje diákonu píti ze svatého kalicha, praví:

Přijímá služebník Boží, diákon (**jméno**), drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému.

Přijímajícímu diákonu kněz říká: Hle, dotekl se úst tvých, snímá nepravosti tvé a očišťuje od hříchů tvých.

Je potřeba vědět, že jsou-li přítomni věřící, kteří budou přijímat svaté Tajiny, rozdrobí kněz dvě zbylé části svatého Beránka («NI» a «KA») na malé částčky, aby stačily pro všechny přijímající, a vloží je do svatého kalicha. Z nich se podává přijímání. Svatý kalich pokrývá pokrovcem (ilitonem).

Děkujeme tobě...

ТАЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ МОЛИТЪЪ:

Бл҃годарѣмъ тѣ, бл҃го чл҃вѣколюбче, бл҃годѣтелю дѣшъ на́шихъ: ꙗ́ко ѿ вѣ настоѣщѣи дѣнь сподобилъ єси насъ нѣ-
ныхъ твоихъ и безсмѣртныхъ тѣниствъ. Исправѣ на́шихъ пѣть, оутверди ны во стѣ-
стѣ твоѣмъ вѣѣ, соблюди на́шихъ живѣтъ, оутверди на́ша стѣпы, моли́твами и мо́леньми сла́вными Бѣ́гы и престо́выи Мѣ́ри, и всѣхъ стѣихъ твоихъ.

И ꙗ́ко ѿверзѣютъ двѣри стѣгъ олтарѣ. И дѣаконъ, поклонѣвъ єди́ною, прѣмлетъ потѣръ со благоговѣнїемъ, и прихѣдитъ ко двѣри, и возноса стѣи потѣръ, показѣтъ и людемъ, глагола:

Со стѣрахомъ вѣѣмъ и вѣрою при-
стѣпнѣте.

Дѣкъ: Бл҃гословѣнъ градъи во ѿмѣ Гд҃не, Бѣъ Гд҃ь, и ꙗ́виша на́мъ.

Та́же пристѣпѣютъ хотѣщѣи причащѣтисѣ: и ꙗ́ко ѿдѣтъ єдинъ по єди́номъ, и поклонѣтисѣ со всѣцѣмъ оумилѣнїемъ и стѣрахомъ,

Причащѣтисѣ рабъ вѣѣи...

Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich, že jsi i dnes uznal nás hodnými nebeských a nesmrtelných Tajin. Spravuj cestu naši, upevni nás všechny v bázni své, zachovej život náš a upevni kroky naše na přímluvy a prosby slavné Bohorodice a vždycky Panny Marie i všech svatých tvých.

Před svatým přijímáním věřících se otevírají svaté dveře, diákon, pokloniv se jednou, vezme zbožně kalich od kněze, stane ve svatých dveřích, pozdvihuje kalich se svatými Tajinami před lidem a zvolá:

S bázní Boží (s láskou) a u víře přistupte!

Věřící: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám.

Věřící, kteří jsou náležitě připraveni ke svatému přijímání, se shromažďují před svatým ambonem, pod kalichem, a modlí se jedněmi ústy poslední modlitbu před svatým přijímáním:

Přijímá služebník Boží...

согбѣннѣ рѣцѣ кѣ персѣмѣ ѿмѣще: тѣже
пріѣмлетѣ бжѣствѣнныѣ тайны.

Сщїенникѣ же причащаѣ ѿго (по ѿбѣчаю ѿ тѣла
и крѣве гдѣни, со всѣмѣмѣ ѿпачеткомѣ)
глаголетѣ:

Причащаѣтсѣ рѣбѣ бжѣїи, ѿмѣкѣ,
ѣтнѣгѣ и сѣтѣгѣ тѣла и крѣве гдѣа и
бгѣа и спѣа нашегѣ ѿнѣа Хрѣта, во
ѿставлѣнїѣ грѣхѣвѣ и въ жїзнь
вѣчнѣю.

И діаконѣ ѿтирѣтѣ ѿмѣ ѿрѣтнѣ плѣтомѣ: и
цѣлѣетѣ причастїиѣмѣ сѣѣю чашѣ, и
поклонївѣа ѿхѣдитѣ.

И тѣкѣмѣ причащающеѣ вѣи.

По причащенїи же, вхѣдитѣ іерѣй во сѣтїи ѿл-
тарѣ, и поставлѣетѣ сѣа на сѣтѣмѣмѣ престѣлѣ.
Тогда прїѣмѣ діаконѣ сѣи діакѣмѣ вѣрхѣ сѣагѣ
потїрѣ, и глаголаѣ воскресѣнныѣ пѣсѣнї сїѣ:

Воскресѣнїѣ Хрѣтоѣво вѣдѣвѣше...

Věřím, Pane, a vyznávám, že jsi ty vpravdě Kristus, Syn Boha živého...

K přijímání přistupují jeden po druhém, klanějí se a s veškerým vnitřním pohnutím i bázní skládají ruce na prsou do podoby kříže, a tak přijímají Božské Tajiny. — Kněz podává svaté přijímání (Těla a Krve Páně, jak je obvyklé, s veškerou opatrností), řka:

Přijímá služebník Boží (jméno) drahocenné a svaté Tělo a Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

Diákon (nebo přísluhující) přidrží mezi kalichem a ústy přijímajícího rozprostřený iliton, jímž pak každému ihned po přijímání osuší ústa. Přijímající poté políbí svatý kalich dole, a poodstoupiv, pokloní se a pokřížuje; pak odchází. Podobně i ostatní přijímající.

Po ukončení přijímání odchází kněz do oltáře a postaví svatý kalich na svatý prestol. Není-li přijímajících, diákon ihned po slovech: „S bázní Boží...“ odevzdá svatý kalich knězi, který jej postaví na svatý prestol.

Diákon rovněž odejde do oltáře a vzav svatý diskos a drže jej nad svatým kalichem, říká následující paschální písně:

Vzkříšení Kristovo spatřivše...

Воскресе́нїе Хрѣ́тово вѣ́дѣвше, поклони́мса
 е́тому ꙗ́ко ѿ́нъ, е́диномъ безгрѣ́шномъ.
 Врѣ́тъ твоѣмъ покланя́емса Хрѣ́те, ѿ́ е́тоѣ
 воскрѣ́нїе твоѣ поѣмъ ѿ́ сла́вимъ: ты́ бо е́си
 бѣ́зъ на́шихъ, рѣ́звѣ́ тебѣ́ и́ного не зна́емъ, и́ма
 твоѣ́ и́менѣмъ. Прїи́дите всѣ́ вѣ́рніи,
 поклони́мса е́тому Хрѣ́тову́ воскрѣ́нїю: е́́ бо
 прїи́де крѣ́томъ ра́дость все́мъ мі́ру. Вегда́
 благосло́вѣще ꙗ́ко, поѣмъ воскрѣ́нїе е́гоу́:
 распѣ́тїе бо претерпѣ́въ, сме́ртїю сме́рть
 разрѣ́ши.

Свѣ́тїи́са, свѣ́тїи́са, но́вый іе́рѣ́и́и́ме, сла́ва
 бо ꙗ́ко на тебѣ́ возсѣ́а. Днѣ́шн ны́нѣ, ѿ́
 весели́са сї́о́не: ты́ же чѣ́та красѣ́и́са бѣ́е, ѿ́
 корѣ́нии рѣ́чкѣ́ твоѣ́у.

Ѧ па́сха вѣ́и́а, ѿ́ свѣ́щеннѣ́и́ша, Хрѣ́те! Ѧ́
 мѣ́дросте, ѿ́ сло́ве бѣ́жїи́ ѿ́ сї́ло! Подава́и
 на́мъ и́стѣ́ тебѣ́ при́чаща́ти́са, въ
 не́вече́рнїѣ́мъ днѣ́ ца́рствїа́ твоѣ́у.

Ѧти́ра́етъ е́тою́ гѣ́кою́ сѣ́ла́ до́брѣ́, со́ вниманї́емъ
 ѿ́ бл҃гоговѣ́нїемъ, глаго́ла́ словеса́ сї́а:

Ѧ́мыи́, ꙗ́ко, грѣ́хѣ́...

Vzkříšení Kristovo spatřivše, pokloňme se svatému Pánu Ježíši, jedinému bezhříšnému. Kříži tvému klaníme se, Kriste, a svaté vzkříšení tvé opěváme a slavíme, neboť ty jsi Bůh náš, kromě tebe jiného neznáme a jméno tvé vzýváme. Pojdte, všichni věrní, pokloňme se svatému Kristovu vzkříšení, neboť hle, skrze kříž přišla radost celému světu. Vždycky blahoslovíce Pána, opěváme vzkříšení jeho, neboť ukřižování přetrpěv, smrtí smrt zničil.

Skvěj se, skvěj se, nový Jerusaleme, neboť září na tobě sláva Hospodinova. Plesej nyní a vesel se, Sione! Ty pak, přecistá Bohorodice, ozdob se slávou ze vzkříšení toho, jehož jsi porodila!

Ó, Pascho veliká a nejposvátnější, Kriste! Ó, Moudrosti a Slovo Boží a Sílo! Daruj nám opravdověji tebe přijímat v bezvečerném dni království tvého.

Stírá svatou hubkou důkladně, pozorně a se zbožností, co je na diskose (částěčky za svaté a za živé i zesnulé), do kalicha, řka tiše:

Smyj, Pane, hříchy...

Ѡмыи, Гдѣ, грѣхѣ поминѣвшихъ
здѣ кровію твоєю честною, мѣтва-
ми стѣхъ твоихъ.

И покрывѣтъ стѣи потірь покрѣщемъ, подѣнѣ
и на стѣи діаконъ возлагѣтъ свѣздѣицѣ и
покрѣцы. (Тѣже глаголетъ мѣтвѣ: Бѣгодарѣмъ тѣ,
Бѣко члѣвѣколюбче, бѣгодѣтелю дѣши нашіхъ:)

Сщѣнникъ же благословѣтъ люди, приглагола
возглаголю:

Спасѣ, Бѣже, люди твоѣ, и благосло-
ви достоѣніе твоѣ.

И ѡбращѣютъ діаконъ же и сщѣнникъ къ стѣи
трапѣзѣ, и кадиѣтъ сщѣнникъ трижды, глагола въ
свѣѣ:

Вознесѣ на нѣбѣ, Бѣже, и по всѣй землѣ
слава твоѣ.

Діакъ же поѣтъ:

Видѣхомъ свѣтъ истинный, прѣѣхомъ дѣха нѣ-
наго, ѡбрѣтохомъ вѣрѣ истиннѣю, нераз-
дѣльнѣи Трѣѣ поклонѣемъ: тѣ бо наѣхъ спасаѣ
ѣтъ.

Благословѣнъ Бѣхъ...

Smyj, Pane, hříchy zde vzpomenu-
tých svou drahocennou Krví na
přímluvy svatých svých.

Pokrývá svatý kalich pokrovcem, uloží na svatý dis-
kos svatou hvězdici, svatou lžičku a ostatní pokrov-
ce. Pokud ji ještě neříkal, tedy nyní kněz říká děkov-
nou modlitbu: „Děkujeme tobě, lidumilný Vládce,
dobrodinče duší našich...“

Kněz, postaviv se do svatých dveří a žehnaje lid, dí
přitom hlasitě:

**Spasiž, Bože, lid svůj a požehnej
dědictví svému.**

Kněz se obrací ke svatému prestolu, třikrát okuřuje
svaté Dary na oltáři, řka potichu:

Povznesl ses na nebesa, Bože, a po
celé zemi se *rozšířila* sláva tvá.

Věřící zpívají: Viděli jsme světlo pravé, přijali
jsme Ducha nebeského, našli jsme víru
pravou, nerozdílné Trojici klaníme se, neboť ta
spasila nás.

Požehnaný jest Bůh...

ТѢЖЕ ВЗѢМЪ СЦѢННИКЪ СЪГЫЙ ДѢСКОУ, ВОЗЛАГАЕТЪ НА
 ГЛАВѸ ДІАКОНА, Ѣ ДІАКОНЪ ПРИЕМЪ Ѣ СО БЛАГОГО-
 ВѢНІЕМЪ, ЗРА ВѢ КЪ ДВѢРЕМЪ, НИЧТОЖЕ ГЛАГОЛА,
 ШХОДИТЪ ВЪ ПРЕДЛОЖЕНІЕ, Ѣ ПОСТАВЛЯЕТЪ Ѣ.
 СЦѢННИКЪ ЖЕ ПОКЛОНИВША, Ѣ ПРИЕМЪ СЪГЫЙ ПОТІРЬ,
 Ѣ ШБРАЩАЕТЪ КЪ ДВѢРЕМЪ, ЗРА НА ЛЮДИ, ГЛАГОЛЕТЪ
 ТАЙНУ:

БЛАГОСЛОВЕНЪ БГЪ НАШЪ:

Ѣ ВОЗГЛАСУ:

ВСЕГДА, НЫНѢ Ѣ ПРИСНУ, Ѣ ВО ВѢКИ
 ВѢКѸВЪ.

ДѢКЪ: ѢМІНЬ.

ДА ѢСПОЛНАТЪСѢ ОУСТА НАША ХВАЛЕНІѢ ТВОЕѸ,
 ГДН, ѢКѸ ДА ПОЕМЪ СЛАВѸ ТВОЕѸ, ѢКѸ
 СПОДОБИЛЪ БѢ НАСЪ ПРИЧАСТИТИСѢ СЪГЫМЪ
 ТВОИМЪ, БЖЕСТВЕННЫМЪ, БЕЗСМѢРТНЫМЪ Ѣ
 ЖИВОТВОРАЩЫМЪ ТАЙНАМЪ, СОБЛЮДИ НАСЪ ВО
 ТВОЕЙ СЪГЫНИ ВЕСЬ ДЕНЬ ПОБѢДИТИСѢ ПРАВДѢ
 ТВОЕЙ. ѢЛНЛѢІѢ, ѢЛНЛѢІѢ, ѢЛНЛѢІѢ.

Ѣ ѢЗШЕДЪ ДІАКОНЪ СЪКВЕРНОЮ ДВѢРІЮ, Ѣ СТАВЪ НА
 ОБЫЧНОМЪ МѢСТѢ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПРОСТИ ПРИИМШЕ...

Potom kněz vezme svatý diskos, postaví jej na hlavu diákona a diákon uchopiv jej zbožně, stane ve svatých dveřích, pohledí z nich ven (k lidu), a pak odchází k žertveníku, na který diskos postaví. Kněz, pokloniv se, vezme svatý kalich, činí jím kříž nad antiminsem, říkáje tiše:

Požehnaný jest Bůh náš.

Poté stane ve svatých dveřích a žehnaje svatým kalichem lidu, zvolá:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

A odejde k žertveníku, na který svatý kalich postaví, a přijav kadidelnici, třikrát jej okouří. Pak se postaví opět před svatým prestolem.

Věřící zpívají: Ať naplněna jsou ústa naše opěvováním slávy tvé a chválením tebe, ó Pane, že jsi uznal nás za hodné účastniti se svatých tvých Božských, nesmrtelných a oživujících Tajin. Zachovej nás v posvěcení svém, abychom po celý den učili se pravdě tvé. Alleluja, alleluja, alleluja.

Povznesme se! Přijavše Božské...

Прѡстѣ прїѣмше бж҃ееѣтвенныхъ, сѣѣхъ,
пречѣтыхъ, безмѣртныхъ, небесныхъ ѿ живо-
творѣцѣхъ, страшныхъ Хр҃тоѣхъ тѣхъ, до-
стоѣннѡ благодарѣмъ Гда.

Дѣкх: Гдѣ, помѣлѣ.

Застѣпѣ, спасѣ, помѣлѣ ѿ сохрани нѣхъ Бж҃е
твоѣю бж҃оудѣтѣю.

Дѣкх: Гдѣ, помѣлѣ.

Дѣнь всѣхъ совершѣхъ, сѣхъ, мѣренъ ѿ
безгрѣшенъ испросѣхъ, самѣ себѣ ѿ дрѣхъ
дрѣхъ, ѿ всѣхъ живѡтѣхъ нѣхъ Хр҃тѣ Бг҃хъ
предѣдѣмъ.

Дѣкх: Тѣбѣ, Гдѣ.

Іерѣѣ же прѣмѡ держѣ ѣѣлѣ, сохрѣхъ ѣнтѣмѣнѣхъ,
творѣтѣхъ нѣдѣ нѣмъ крѣхъ.

Возгласѣтѣ:

Гдѣ ты ѣсѣ ѡсѣѣѣнѣе нѣше, ѿ
тѣбѣ слѣвѣ возсылѣемъ, ѡѣѣ, ѿ бнѣ,
ѿ сѣѣѣмъ дѣѣ, нынѣ ѿ прѣсѣнѡ, ѿ во
вѣкѣ вѣкѣѣхъ.

Гдѣ мѣромъ...

Kněz skládá antimins. Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaviv se před svaté dveře, pronáší ektenii:

Povzneme se! Přijavše Božské, svaté, přečisté, nesmrtelné, nebeské a oživující strašné Tajiny Kristovy, důstojně děkujeme Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Celý den dokonalý, svatý, pokojný a bezhříšný vyprosivše, sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme!

(Pokřižovav se a pokloniv se, odstoupí před ikonu.)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz drží zpřímá svaté evangelium, činí jím nad složeným antiminsem kříž a praví hlasitě:

Kněz: **N**eboť tys posvěcení naše, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Odejďme v pokoji...

Věřící: Amen.

Kněz, požehnáv se, políbí svaté evangelium a vychází svatými dveřmi za ambon, řka:

Odejděme v pokoji.

Věřící: Ve jménu Páně.

Diákon, obrácen mírně ke svatým dveřím:

K Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz, postaviv se pod ambonem, modlí se za ambonovou modlitbu (nahlas):

Hospodine, jenž blahoslovíš ty, kdož dobrořečí tobě, a posvěcuješ ty, kdož doufají v tebe, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, proslav je Božskou mocí svou, a neopouštěj nás, doufající v tebe. Uděl pokoj světu svému, církvím svým, kněžím, vlasti naší a všemu lidu svému. Neboť všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest, sestu-

-pující od tebe, Otce...

ѸтѡмѸ дѸѸ, нынѣ ѿ прїенѡ, ѿ во вѣки
вѣкѡвѸ.

Дїакъ: ѿмїнь.

Тѣже: БѸди ѿмѡ Гдѣ: трїжды.

ѿ ѸаломѸ лг: Благословлю Гдѡ:

Моли́твѣ же глаго́лемѣй,
дїа́конѸ стои́тъ на десне́й
стѣнѣ предъ Ѹбразомъ вѣки
хр҃та, держа́ Ѹра́рь сво́й,
главѸ прикло́нь, до соверше́-
нїѡ мл́твы: се́й же сконча́в-
шейсѡ, сщ҃енникѸ оѹбѡ вхо́дитѸ сщ҃ы́ми
дверьми, ѿ ѡше́дѸ вѸ предложѣ́нїе, глаго́летѸ
настоѡщи́ю мл́твѸ:

Мл́тва, глаго́лемаѡ внемда́ потребнѣ́ти сщ҃ѡ:

Исполне́нїе зако́на ѿ проро́кѡвѸ сѡмѸ
сы́й, Хр҃тѣ Бж҃е на́шѸ, испо́лнникы́й все́
Ѹч҃еское смотре́нїе, испо́лни ра́достѸ ѿ
весѣлїѡ сердца́ на́ша, всегда́, нынѣ ѿ
прїенѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвѸ.

Дїа́конѸ же вше́дѸ ѿ сѡмѸ сщ҃верною стѣрано́ю, по-
треба́етѸ сщ҃ѡ со стѣ́хомѸ, ѿ со всѡ́кнмѸ
оутѣрежде́нїемѸ.

Благослове́нїе Гдѣ...

pující od tebe, Otce světél, **a tobě chválu, díky a čest vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

Věřící: Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno... **(Tříkrát)**

Nyní je možno číst žalm 33. / 34. a rozdávat antidor. (U nás se nekoná.)

Diákon při zaambonové modlitbě stojí před ikonou Spasitele, drže orar svůj a hlavu skloněnou do ukončení modlitby. Na konci jejím se pokřizuje spolu s knězem a odejde severními dveřmi k žertveníku, aby zde požil zbylé svaté Dary s bázní a velkou úctou.

Kněz po ukončení modlitby vejde do oltáře svatými dveřmi a říká nad diákonem modlitbu ke spotřebování svatých Darů:

Ty jediný jsi naplněním Zákona a proroků, Kriste Bože náš, vyplniv veškerý úmysl Otcův, naplň radostí a veselím srdce naše, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Kněz vychází a rozděluje lidem antidor (u nás se to většinou nekoná).

Požehnání Hospodinovo na vás...

[Зрѣ] Сщїенникъ же ѿзшѣдъ, даѣтъ людемъ
антїдωръ.

По скончанїи же ѿаммà, ѿ раздаѣнїи антїдωра,
глаголетъ:

Благословѣнїе Гд̑не на всѣхъ, тогѡ
блгодѣтїю ѿ члвѣколюбїемъ, всегда,
нынѣ ѿ прїснѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвъ.

Дикъ: ѿмїнь.

Сщїенникъ: Слава тебѣ, Хр̑тє Бже, оупованїе
наше, слава тебѣ.

Дикъ: Слава, ѿ нынѣ: Гд̑н, помїлѡй, **трижды.**
Благословї.

Сщїенникъ: Хр̑тосъ истинный Бг̑хъ нашихъ, мѣт-
вами пречтыа своеа Мтр̑е (ѿ прѡчѡмъ), ѿже
во ст̑ыхъ Ѿца нашего архїепїкпа Кωνстан-
тїна града ѿѡанна Златоустѡга: ѿ ст̑агѡ
ѿмкъ (ѣгѡже ѣсть храмъ), ѿ ст̑агѡ ѿмкъ (ѣгѡже
ѣсть дѣнь), ѿ ст̑ыхъ праведныхъ бгѡѡцъ
ѿѡакїма ѿ ѿнны, ѿ всѣхъ ст̑ыхъ, помїлѡ-
тъ ѿ спасѣтъ насъ, ѿакѡ блгъ ѿ члвѣко-
любїецъ.

Нынѣ ѡпѡцїешн...

Po dokončení čtení žalmu a rozdání antidoru
kněz (stoje ve svatých dveřích) žehná věřícím.

Požehnání Hospodinovo na vás,
blahodatí a lidumilností jeho,
vždycky, nyní i příště, až na věky
věkův.

Věřící: Amen.

Kněz (čelem ke svatému prestolu):

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje
naše, sláva tobě!

Věřící: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu,
i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.
Hospodi, pomiluj (*třikrát*). Požehnej!

Kněz vezme naprestolní žehnací kříž, vychází před
svaté dveře a pronáší propuštění, žehnaje lid:

(Vstavší z mrtvých) **K**ristus, pravý Bůh
náš, na přímluvy přečisté Matky své, sva-
tých slavných a všechvalných apoštolů,
svatého otce našeho Jana Zlatoústého, ar-
chiepiskopa cařihradského, svatých ... (*je-
jichž jest chrám tento a jejichž památku dnes
slavíme*) a svatých spravedlivých (bohorod-
-dičů) *Jáchyma i Anny...*

ДѢКЪ ЖЕ МНОГОЛѢТСТВУЕТЪ ПАТРІАХА
(ИМПЕРАТОРА).

И СВЯЩЕННИКЪ, ВШЕДЪ ВО СЪВѢТЪ ОЛТАРЬ,
СОБЛАЧИТЕСЯ СВЯЩЕННЫМЪ ОДЕЖДОЮ, ГЛАГОЛЕУЩЪ
БЛАГОДѢТЕЛСТВЕННЫМЪ МОЛИТВАМЪ.

ТАЖЕ: НЫНѢ ѾПЩАЕШИ: ТРИСОУЕ. И ПО ОУЧЕ
НАШУ:

ѾПЩЕТЕЛЕННЫЙ ТРОПАРЬ (ГЛАГОЛЪ И):

ОУЩЕ ТВОИХЪ ЯКОЖЕ СВѢТЛОСТЬ ОГНѦ
ВОЗСІАВШИ БЛАГОДАТЬ, ВСЕЛЕННЮ ПРОСВѢТИ: НЕ
СРЕБРОЛЮБИМЪ МИРОВИ СОКРОВИЩА СНИСѦ, ВЫСОТЪ
НАМЪ СМЕРНОМУДРІА ПОКАЗѦ. НО ТВОИМИ
СЛОВЕСЫ НАКАЗѦ, ОУЧЕ ІОАННЕ ЗЛАТОУЩЕ: МОЛИ
СЛОВА ХРІСТА БГА, СПАСИТЕСЯ ДУШАМЪ НАШИМЪ.

СЛАВА (КОНДАКЪ, ГЛАГОЛЪ Ѣ):

Ѿ НЕБЪ ПРИАЛЪ СЕИ БЖЕСТВЕННЮ БЛАГОДАТЬ, И
ТВОИМА ОУЩНАМА ВЕЛѦ ОУЧИШИ ПОКЛАНЯТЕСЯ ВЪ
ТРЦѢ СДІНОМУ БГУ, ІОАННЕ ЗЛАТОУЩЕ,
ВСЕБЛЖЕННЕ ПРПЕНЕ, ДОСТОИНО ХВАЛИМЪ ТѦ:
СЕИ БО НАСТАВНИКЪ, ЯКО БЖЕСТВЕННАМЪ
ЯВЛѦ.

Предстательство хрестіанъ...

dičů) Jáchyma a Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Věřící u nás většinou přistupují pro požehnání a políbit svatý kříž. (V některých krajích se zpívá mnoholetí biskupům apod..)

Kněz se vrací do svatého oltáře. Zavírají se svaté dveře a zatahuje opona. Kněz svléká posvátná roucha. Čtou se modlitby po svatém přijímání.

Po tom říká kněz (může říkat žalmista):

Nyní propouštíš... **Trisagion až po Otčenáš**

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvítila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. (8. hlas)

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici je-

-dinému Bohu...

И нынѣ (ѿгѣорѣдиченх):

Предстѣтельство хрїстїанх непостыдное, ходатайство ко творцѹ непелѣжное, не прѣзри грѣшныхъ молѣній гласы: но предвари, ѿкѡ благѡ, на поможь насъ вѣрнѡ зовѹщихъ тѣ: оуѣкори на молїтвѹ, и потщїеѡ на оумолѣнїе, предстѣтельствующи прїеиѡ бѣе, чтѹщихъ тѣ.

Или ѡцеиши, рцы и днѣ тропарь.

Гдї, помїлѹи, **ѿ.** Честнѣйшю: Слава, и нынѣ:

И твори́тъ ѿпѣетъ.

Потреби́шъ же дїаконѹ еѣла со всѣкнмъ ѡпасѣнїемъ, ѿкѡ ничемѹ ѿ сѣла дробнѣйшихъ пѣсти крѣпїцъ, или ѡстѣтїеѡ, налїавъ во еѣшю чашѹ ѿ вїна и воды, и потреби́хъ, и сопрѣтавъ гѣкою всю мокротѹ. Тяже слагѣетъ еѣѡа сосѣды вкѣпѣ, и ѡбвѣзѡвъ ѿхъ, полагаѣтъ на ѡбычномъ мѣстѣ, глагола: Нынѣ ѿпѣѡеши: и прочѡа, ѿкоже и сѣѣнникх. И ѡмыкѣетъ рѣки на ѡбычномъ мѣстѣ, и поклонїеѡ вкѣпѣ со сѣѣнникомъ, твори́тъ ѿпѣетъ, и бѣгодарѡце бѣ ѡ вѣѣхъ нѣходѡтъ.

Конѣцъ бѣжѣтвеннѡа лїтѣргїи
еѣѡа ѿѡанна Златоѹстаѡа.

dinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejbláženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. (6. hlas)

»I nyní ...« (Závěrečný kondak, 6. hlas)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývajícím. Pospěš k přimluvě, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Může se zpívat i tropar dne.

Hospodi, pomiluj (12×). Tebe nad cherubíny ctěnější... Sláva... I nyní... **A propuštění.**

Diákon spotřebuje svaté Tajiny s velkou opatrností, aby ve svatém kalichu nezůstal nebo nevypadl ven ani nejmenší drobeček, vlévaje do něj trochu vína a pak vody, opatrně jimi vyplachuje svatý kalich, požívaje vše. Poté vytře veškerou vlhkost ze svatého kalicha svatou houbou (a svatým ubrouskem). Potom skládá všechny liturgické nádoby k sobě, pokrývá je (či zabaluje) a ukládá je na patřičné místo.

Říká spolu s knězem: Nyní propouštíš... A následu-

**ѠпѠсты
днѣвнїи во всю
седмїцѠ, по Ѡбычаю
сѣтъѧ востѠчныѧ цр҃кве.**

Вх недѣлю на оѣтрени:

Воскресѣй ѡз мѣртвыхъ Хр҃тѠсъ ѡстинный Бг҃ъ
нашъ, молїтвами пречѣтыѧ своеѧ Мѣре,
сѣтыѧ славныхъ ѡ всехвалныхъ аплѧ, (ѡ сѣтыѧ
храма, ѡ днѣ:) (ѡже во сѣтыѧ Ѡтсѣцъ нашихъ
Медодїѧ ѡ Рѡріѧ, оучїтелей словѣнскихъ:
сѣтѧ равноапѣстольнаго великаго кнѣзѧ Рас-
тислава: ѡже во сѣтыѧ сѣртѣтерпецѧ кнѣзѧ
Вачеслава ѡ кнѧгїни Людмїлы: прѣбныхъ ѡ
вѣносныхъ Ѡтсѣцъ нашихъ Іѡанна чѣскаго
ѡ Прокѣпѧ сѣзавскаго: свѣщенномѣченника
Горѣзда: сѣнителя ѡповѣдника Ілѣгїѧ карпа-
торѣскаго) ѡ прѡчаѧ, ѡкоже вѣше пїсано.

jící. Umývá si ruce (i ústa) na obvyklém místě (stejně jako kněz to činí hned po svatém přijímání), klaní se spolu s knězem a po propuštění odcházejí, za všechno vzdávající díky Bohu.

Konec Božské liturgie sv. Jana Zlatoústého.

Zakončení liturgie pro jednotlivé dny v týdnu

V neděli:

Vstavší z mrtvých, Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, archiepiskopa cařihradského, svatých ... *(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)* (i svatých otců našich Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, sv. Rostislava, knížete moravského, sv. knížat a mučedníků Václava a Ludmily, ctihodných a bohonosných otců našich Ivana Českého a Prokopa Sázavského, světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, světitele vyznavače Alexije Karpatského) a svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Въ недѣлю вѣчера, ѿ въ понедѣльникъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, мѣтвами
пречистыа своеа Мѣре, предстательствы
честныхъ нбныхъ силъ безплотныхъ: стыхъ
славныхъ ѿ всехвалныхъ апл: ѿ прѡчаа.

Въ понедѣльникъ вѣчера, ѿ во вторникъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами
пречистыа своеа Мѣре, честнаго славаго
пророка, предтечи ѿ крестителя Иоанна, стыхъ
славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчаа.

Во вторникъ вѣчера, ѿ въ срдѣ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами
пречистыа своеа Мѣре, силою честнаго ѿ
животворящаго крста, стыхъ славныхъ ѿ все-
хвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчаа.

Въ срдѣ вѣчера, ѿ въ четвертокъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами
пречистыа своеа Мѣре, стыхъ славныхъ ѿ
всехвалныхъ апостолъ, ѿже во святыхъ Оца
нашего Николаа архіепископа, мѣлакиа
чдотворца: ѿ прѡчаа.

V pondělí:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, úctyhodných nebeských mocností beztělesných, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V úterý:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, svatého slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve středu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímlyvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve čtvrtek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Likejských, divotvůrce...
(Dále jako v neděli.)

Въ четвѣртѣхъ вѣчера, ѿ въ пѣтѣхъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своеа Мтрѣ, еілою честнагѡ ѿ животворѣщагѡ крѣта, стѣхъ славныхъ ѿ всехвалъныхъ апостѡлъ: ѿ прѡчаа.

Въ пѣтѣхъ вѣчера, ѿ въ сѣбѣотѣ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа своеа Мтрѣ, стѣхъ славныхъ ѿ всехвалъныхъ апостѡлъ, стѣхъ славныхъ ѿ добродѣльныхъ мѣчениковъ, прѣбныхъ ѿ бгонѡсныхъ ѡцъ нашихъ, [ѿ стѣгѡ храма ѿ дне] ѿ прѡчаа.

ѿ ко всю седмицу на стѣхъ литургіахъ бывають ѡпѣсты, ѿкоже предписана, на вечерни ѿ на оутрени по днѣхъ: точию прилагаета ѿ стѣгѡ ѿма, ѣгѡже ѣсть литургіа, еіце: ѿже ко стѣхъ ѡца нашихъ ѿ ѡанна, архіеѣпа константина града, златѡсѣтагѡ. — Вѣдомо бѣди ѿ ѡ сѣмъ: ѿко ѿдѣже ѣсть храмъ ѡпа Христа, рѣтѡ, ѿлѣ бѣомвлѣніе, ѿлѣ вознесѣніе, ѿ прѡчаа, въ седмицѡмъ ѡпѣстѣ не возглашаюта никогда прѣздничныхъ ѡпѣстѣ, точию возглашаюта прѣздничный ѡпѣстѣ въ дѣнь прѣздника, ѿ до ѡданіа: ѿ ко весь годъ токимѡ, Христосъ истинный Бгъ нашъ: ѿ прѡчаа по днѣ.

V pátek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečistě Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přimluvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V sobotu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečistě Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých vítězoslavných mučedníků, ctihodných a bohonosných otců našich...

(Dále jako v neděli.)

V průběhu celého týdne se používá na svaté liturgii stejné propuštění, jako je předepsáno na ten den pro večerní a jitřní bohoslužbu, avšak s tím rozdílem, že při liturgii se do propuštění vkládá jméno svatého otce, jehož liturgie se právě konala: „svatého otce našeho Jana Zlatoústého, arciepiskopa...

Známo budiž: v chrámech zasvěcených svátku Kristově se při propuštění v obyčejném týdnu nepoužívají se sváteční propuštění. Pouze v den svátku a v následujících dnech až do opuštění svátku se mohou pronášet propuštění náležející k danému svátku. V průběhu roku se říká jenom: (Vstavši z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš... (A dále podle dne v týdnu a dne v roce.)

**ѦпѦсты влчннх прѦздниковх
глагóлемѦн вх вѦчѦрню, во оѦтреню,
Ѧ вх лѦтѦргію по чѦнѦ**
(приложѦніе: вхóдное).

На РѦткò ХрѦтоко:

(вхóдное: Ѧз чрѦка прѦжде денницы родѦх тѦ, клѦтсѦ ГдѦ Ѧ не расклѦтсѦ: тѦ ѦерѦй во вѦкх по чѦнѦ МелхѦседекѦвѦ.)

Ѧже вх вѦртѦпѦ роднвыѦсѦ, Ѧ вх ѦслѦхх возлѦгѦй, нѦшегѦ рѦдн спѦсѦнѦ, ХрѦтòсѦ Ѧстинный БѦх нѦшх: Ѧ прòчѦе до концѦ.

На БѦгѦвлѦнїѦ:

(вхóдное: БѦгѦсловѦнх градѦй во ѦмѦ ГдѦне, бѦгѦсловѦхѦмх вѦ Ѧз дѦмѦ ГдѦнѦ, БѦх ГдѦ Ѧ ѦвѦсѦ нѦмх.)

Ѧже во ѦрдѦнѦ крѦстѦтсѦ ѦзвѦлнвыѦ Ѧ ѦѦнна, нѦшегѦ рѦдн спѦсѦнѦ, ХрѦтòсѦ Ѧстинный: Ѧ прòчѦе до концѦ.

S verši, které na malém vchodu říká kněz či diákon ihned po „Velemoudrost, povznesme se!“

Na Narození Páně:

(Verš na malém vchodu: Z lůna před jitřenkou zrodil jsem tebe, přísáhl Hospodin a nebude toho želeť; ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova!)

Jenž pro naše spasení v jeskyni se narodil a v jesle se položil, Kristus, pravý Bůh náš...

(Dále jako v neděli.)

Na Zjevení Páně:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně; žehnáme vám z domu Hospodina. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

На ѿрѣченіѣ:

(Ехѡ́дноѣ: Сказà Гдѣ спасеніе своѡ, предъ ѡзыки ѡкры прàвдѡ своѡ.)

Иже во ѡбѣтѣхъ прѣнагѡ ѡмѡна носѣтеле
извѣликий, нашегѡ ради спасеніа, Хрѣ́тосъ
и́стинный: и́ прочее до конца.

Въ недѣлю Цѣлѣтнѣю:

(Ехѡ́дноѣ: Бл҃гословѣхъ градъи во ѡмѡ Гдѣне,
бл҃гословѣхомъ въ и́з до́мѡ Гдѣна, Б҃гъ Гдѣ, и
ѡбѣща намъ.)

Иже на жребѣти ѡли сѣсти извѣликий, на-
шегѡ ради спасеніа, Хрѣ́тосъ и́стинный: и́ прочее
до конца.

Въ недѣлю Пáсхи, и во всю свѣтлѡю седмицу:

(Ехѡ́дноѣ: Въ цѣрквахъ благословѣте Б҃га, Гдѡ ѡ
истѡчникѡ изр̀анлекихъ.)

Хрѣ́тосъ воскресый и́з мѣртвыхъ, смѣртїю
смѣрть попрáвый, и сѣщымъ во гробѣхъ
живѡтъ дарова́вый, и́стинный Б҃гъ нашъ:
и́ прочее до конца.

Jenž pro naše spasení v Jordáně od Jana křtíti se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš...

(Dále jako v neděli.)

Na Obětování Páně (Setkání Pána se Simeonem):

(Verš na malém vchodu: Zvěstoval Hospodin spasení své, před pohany odkryl spravedlnost svou.)

Jenž pro naše spasení na loktech spravedlivého Simeona nositi se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na neděli Květnou:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně. Žehnáme vám z domu Hospodinoва. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení na oslátko se posaditi ráčil, Kristus, pravý Bůh náš...

(Dále jako v neděli.)

V neděli Paschy a po celý Svatý světlý týden:

(Verš na malém vchodu: Ve chrámech dobrořečte Bohu, Hospodinu, kdož pocházíte z vyvoleného lidu jeho!)

На Вознесѣніе:

(Входное: Взыде Бѣхъ възкликновѣніи, Гдѣ во славѣ трѣбѣ.)

Иже во славѣ възнесыйсѧ ѿ насъ на небо, и ѡдеснѣхъ сѣдый Бѣа и Ѡца, Христосъ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Пятдесятую:

(Входное: Вознесѣсѧ Гдѣи силѡу твоѡю, воспоѡмъ и поѡмъ силы твоѡ.)

Иже възвидѣніи Ѡгненныхъ ѡзыкъ съ нбѣхъ низпослѡвый пресѣго Дѡха, на стѣхъ своѡхъ ѡученикѣхъ и апѡлы, Христосъ истинный: и прочее.

На Превращеніе:

(Входное: Гдѣи, послѣ свѣтъ твоѡхъ, и истиннѡ твоѡ, тѡ ма настѡвнѣста, и введѡста ма въз горѣ стѣхъ твоѡхъ.)

Иже на горѣ двѡрстѣхъ превращѣвыйсѧ во славѣ, предъ стѣхъми своѡми ѡученикѣхъ и апѡлы, Христосъ истинный: и прочее до конца.

Vstavší z mrtvých, Kristus, jenž smrtí smrt překonal a jsoucím ve hrobech život daroval, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Ve svátek Nanebevstoupení Páně:

(Verš na malém vchodu: Vznese se Bůh s jásotem, Hospodin za zvuku rohu.)

Jenž se slávou od nás na nebesa vystoupil a po pravici Boha Otce sedí, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

O svátcích Svatodušních:

(Verš na malém vchodu: Povstaň, Hospodine, ve své moci. Budeme zpěvem oslavovat sílu tvou!)

Jenž ve způsobu ohnivých jazyků s nebe seslal přesvatého Ducha na svaté své učedníky a apoštoly, Kristus, pravý Bůh náš...

(Dále jako v neděli.)

Na Proměnění Páně:

(Verš na malém vchodu: Hospodine, sešli světlo své a pravdu svou, abych byl poučen jimi a uveden na svatou horu tvou!)

Jenž na hoře Tábor před svatými svými učedníky i apoštoly slavně se proměnití ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

**Всемірное Воздѣиженіе
честнѣгѡ ѡ животворѣщагѡ Крътѣ:**

(Входное: Возносѣте Гда Бга нашего, ѡ поклонѣйтеся поднѡжїю нѡгѹ ѿгѡ, ѡакѡ свѣто ѿсѣтъ.)

Хрътѡсъ истинный Бгъ нашъ, моли́твами пречисти́ла своеѡ Мѣре, си́лою честнѣгѡ ѡ животворѣщагѡ крътѣ, стѣихъ сла́вныхъ ѡ всехвѣльныхъ апѡстѡлхъ: ѡ прѡчаа.

Zakončení svaté liturgie na svátky přesv. Bohorodice:

(V neděli: Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoustého, archiepiskopa města Konstantinova i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Dodatek – svátek Povýšení svatého Kříže:

(Verš na malém vchodu: Vyvyšujte Hospodina, Boha našeho, a kořte se u podnoží jeho, neboť svaté jest!)

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímlyvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Poznámka:

Sváteční propuštění se používá pouze v den svátku a ve dnech následujících až do opuštění svátku. Pokud mají některé večerní nebo jitřní bohoslužby (např. ve dnech Velkého týdne) své zvláštní propuštění, je uvedeno v řádu těchto bohoslužeb (viz v Trio-du bohoslužby Velkého týdne a večer neděle svatodušní).

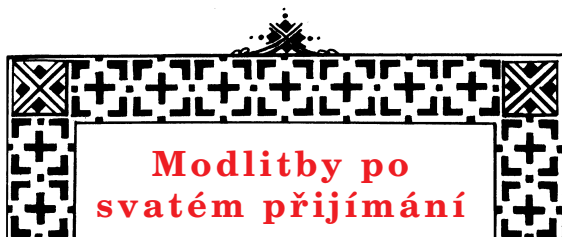
Б҃гдà полѹчиши дѡбрагѡ
 причащєніѧ животворѧщихъ
 таинственныѡ дарованій,
 воспѡй ѡбѣе, бѣгодарн вельми,
 ѡ сѣѧ теплѣ ѡ дѹши
 Б҃гѹ глаголи:

(Ѣрѣй: Бѣгословєнъ Б҃гъ нашъ...)

Слава тебѣ, Б҃же. Слава тебѣ, Б҃же. Слава тебѣ,
 Б҃же.

Таже бѣгодарствєннѹ сѣѧ мѣтвѹ:

Бѣгодарю тѧ Гдѣ Б҃же мой, ѡакѡ не ѡринѹла
 мѧ сѣѧ грѣшнагѡ, но ѡбщєнника мѧ быти
 стѣѡнь твоѣхъ сподѡбля сѣѧ. Бѣгодарю тѧ,
 ѡакѡ менѣ недостоѣнаго причастїи тѧ
 пречїстѡхъ твоѣхъ ѡ нѣѡныхъ дарѡвѡхъ
 сподѡбля сѣѧ. Но, бѣко члѣвколюбче, насъ
 радн оумѣрыѡ же ѡ воскресѣѡн, ѡ дарѡвѡвѡѡ
 намъ стѣѡшла сѣѧ ѡ животворѣща таин-
 стѡ, во благадѣѡнїѣ ѡ ѡсѡщєнїѣ дѹшѡ ѡ
 тѣлѣсѡ нашѡхъ: даждѡ быти сѡмѡ ѡ мнѣ во

Poté, co jsi obdržel účast na životodárných a tajemných Darech, zapěj ihned s velkými díky a z duše své vroucně rci Bohu:

(***Kněz:*** Blahosloven Bůh náš...)

Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože.

Děkuji tobě, Pane Bože můj, že jsi neodmítl mne hříšného, ale uznal jsi mne za hodna býti účastníkem Svátostí tvých. Děkuji tobě, že jsi mně nehodnému dal přijmouti přecisté tvé nebeské Dary. Avšak, lidumilný Vládce, jenž jsi pro nás zemřel a pak z mrtvých vstal a nám strašné tyto a oživující Tajiny daroval k prospívání a posvěcení duším i tělům našim, dejž, aby ony byly i mně k uzdravení duševnímu i tělesnému, k odpuzení všeho zlého, k osvíce-

и́сцѣлѣніе ду́шѣи же и́ тѣла, во ѿгна́ніе
 вса́кагѡ сопроти́внагѡ, въ просвѣще́ніе
 ѿчи́ю се́рдца моего́, въ ми́ръ ду́шевныхъ
 мои́хъ сна́х, въ вѣрѹ непосты́дну, въ лю́бовь
 нелицеме́рну, во и́сполне́ніе премѹдрости, въ
 соблюде́ніе за́повѣдей твои́хъ, въ прило-
 же́ніе бѣ́жественныхъ твоєѡ бѣ́годѣти, и́
 твоегѡ црѣ́тва призво́е́ніе: да во сѣ́йни
 твоєѣи тѣ́ми сохрани́емь, твоѡ бѣ́годѣть
 помни́ю всегда́ и́ не ктомѹ себѣ́ живѹ, но
 тебѣ́ на́шемѹ влѣ́цѣ и́ бѣ́годѣтелю. и́ та́кѡ
 сегѡ́ житіѡ́ и́зше́дъ ѡ́ наде́жди живо́та
 вѣ́чнагѡ, въ приносѹ́щный дости́гнѹ
 поко́й, и́дѣ́же прѣ́зднѹ́щихъ гласъ непре-
 ста́нный, и́ безконече́наа сла́дость зра́щихъ
 твоегѡ́ лица́ добро́тѹ́ неизрече́ннѹю. Ты́ бо
 ѣ́си и́стинное жела́ніе, и́ неизрече́нное весе́ліе
 лю́бви́щихъ тѣ́, Хрѣ́те́ бже́ на́шихъ, и́ тѣ́ поѣ́тъ
 всѣ́ тѣ́вь во вѣ́ки.

Вели́кагѡ Васи́ліа, ѿ:

Влѣ́ко Хрѣ́те́ бже́, црѣ́ю вѣ́кѡ́въ, и́ содѣ́телю
 всѣ́хъ, благода́рю́ тѣ́ ѡ́ всѣ́хъ, ꙗ́же мѣ́ ѣ́си

ní očí srdce mého, k pokoji duševních sil mých, k víře nezahanbitelné, k lásce neli-coměrné, k naplnění moudrostí, k zachová-vání přikázání tvých, k účinkování Božské tvé blahodati a k získání království tvého; abych Tajinami těmito jsa v posvěcení zachován, stále byl pamětliv tvé blahodati a nežil sobě, ale tobě, Vládci našemu a Dobrodinci, a tak abych život tento dokon-al v naději života věčného a dosáhl věčné-ho pokoje tam, kde hlas slavicích zní bez přestání a cítí nekonečné štěstí ti, kdož zří nevypravitelnou krásu tváře tvé. Neboť tys pravá touha a nevýslovná radost milujících tebe, Kriste Bože náš, a tebe opěvá veškeré stvoření na věky. Amen.

Vládce, Kriste Bože, Králi věkův a Učini-teli všeho, děkuji ti za všechno, co jsi mně poskytl dobrého, i za účast na přechýlých tvých a oživujících Tajinách. Prosím tebe, Blahý a Lidumile, zachovej mne pod zášti-tou svou a zastiň křídly svými, a dejž mně až do posledního dechu mého s čistým svě-domím hodně přijímati Svátosti tvé na od-

ПОДА́ЛЪ, БЛЃНХЪ, ꙗ́ко ꙗ́ко при́чащеніи прѣ́чтыхъ ꙗ́ко
 жи́вотворѣ́щихъ тво́ихъ та́инствѣхъ. МОЛЮ
 ѡ́убо тѣ́, блже ꙗ́ко члвѣ́колю́бче, сохрани́ ма
 ПОДЪ кро́вомъ тво́имъ, ꙗ́ко въ сѣ́ни крнлѣ́
 тво́ею, ꙗ́ко да́рѹи ми́ чи́стою со́вѣстію да́же до
 послѣ́днаго моего́ ѡ́здыха́ніа, досто́йно
 при́чаща́тиса сѣ́нь тво́ихъ, во ѡ́ставленіе
 грѣ́хѡвъ, ꙗ́ко въ жи́знь вѣ́чнѹю. Ты́ бо ѣ́си
 хлѣ́бъ жи́вотный, и́сточникъ сѣ́ни,
 ПОДА́тель блѓнхъ, ꙗ́ко тебѣ́ сла́вѹ возсыла́емъ,
 со Ѡ́цѣмъ, ꙗ́ко Сѣ́и́мъ Дѣ́хомъ, ны́нѣ ꙗ́ко
 при́сно, ꙗ́ко во вѣ́ки вѣ́кѡвъ, а́минь.

Метафра́ста по стѣ́хѡмъ, ѿ:

ДА́вый пи́щѹ ми́ѣ плоть твою́ во́лею, Ѡ́гнь
 сы́й, ꙗ́ко ѡ́пала́хъ недосто́йнымъ, да не
 ѡ́палѣши мене́, содѣ́телю мой. Па́че же
 пройди́ во ѡ́уды моѣ́, во всѣ́ соста́вы, во
 ѡ́утрѡбѹ, въ се́рдце: Попали́ че́рнѣе вѣ́хъ
 мо́ихъ прегрѣ́шеній. Дѹшѹ ѡ́чи́сти, ѡ́святи́
 помы́шленіа. Соста́вы ѡ́утверди́ съ ко́стми
 вкѹ́пѣ. Члвѣ́къ просвѣ́ти́ просвѣ́лю па́те-
 ри́щѹ. Всегѡ́ ма́ спрингвозди́ стра́хъ тво́емѹ.

puštění hříchů a k životu věčnému. Neboť ty jsi Chléb živý, pramen posvěcení, Dárce všeho dobra, a tobě chválu vzdáváme, s Otcem i Svatým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. *(Od sv. Basila Velikého)*

Stvořiteli můj, jenž jsi dobrovolně dal mně za pokrm Tělo své, ty jsi oheň pálicí nehodné; nesežehni mne, pronikni spíše v údy mé, vstup do všech částí mé bytosti, do útrob i v srdce mé. Spal trní všech prohřešení mých; očist' duši, posvěť myšlení; upevni vnitřní síly mé spolu s kostmi; osvěť patero smyslů; připevni mne celého k bázni před tebou. Stále chraň, střež a zachovej mne od veškerého díla a slova dušehubného. Očist', omyj a ozdob mne; polepši mne, daruj mi poznání a osvěť mne. Učiň mne sídlem jediného Ducha svého, a nikoliv již sídlem hříchu. Jelikož stal jsem se příbytkem tvým, když vstoupilo do mne svaté Přijímání, nechť prchá ode mne jako před ohněm každé řádění zla, každá vášně. Za přímlovce své si před tebou, Milosrdným, volám všechny svaté, náčelníky

Прїишо покрый, соблюди же и сохрани ма ѿ
 всѣакогѡ дѣла и слова дѡшестлѣннагѡ.
 Ѽчиисти, и ѡмый, и оукраси ма: Оудобри,
 вразуми, и просвѣти ма. Покажи ма твоє
 селѣніе єди́нагѡ дѣа, и не ктомѹ селѣніе
 грѣхѡ. да ѣакѡ твоегѡ дѡмѹ, вхѡдомъ
 причащенїа, ѣакѡ ѡгнѡ менѣ бѣжитъ всѣхъ
 злодѣй, всѣа стѣастъ. Молїтвенники тебѣ
 приношѹ всѧ стѣа, Чиноначалїа же без-
 плѣтныхъ, Предтечѹ твоегѡ, премѹдрыхъ
 аплы, въ сїмъ же твоємъ несквѣрнѡмъ, чїстѡмъ
 мѣрѣ: Ѣхже мольбы бѣгѡтробне, прїими
 Хрїте мой, и сыномъ свѣта содѣлай твоегѡ
 слѹжїтеля. Ты бо єси ѡсѡщенїе, и єдиный
 нашѣхъ бѣже дѹшъ и свѣтлостъ: и тебѣ
 лѣпоподобно. Ѣакѡ бѣ и влцѣ, слава вси
 возсылаемъ на всѣхъ дѣнь.

Мѣтка иная:

Тѣло твоє стѡе, Гдїи їисе Хрїте бѣже нашѣ, да
 бѣдетъ мнѣ въ живѡтъ вѣчный, и кровь
 твоѡ чїстѡа во ѡсѡвленїе грѣхѡвъ. Бѣди
 же мнѣ благодарѣніе сїе въ радость, здравїе и

řádů beztělesných, Předchůdce tvého, moudré apoštoly a s nimi i neposkvrněnou, čistou Matku tvou, jichž prosby přijmi, Kriste můj, a synem světla učiníš služebníka tvého. Neboť tys jediný dobrý, posvěcení a světlo duší našich, a tobě jako Bohu a Vládci, jak se náleží, slávu každodenně všichni vzdáváme. Amen. *(Od sv. Metafrasta)*

Tělo tvé svaté, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, budiž mně k životu věčnému a drahocenná Krev tvá na odpuštění hříchů; budiž mně tedy svatá večeře tato k radosti, zdraví a veselí. Ve strašný pak a druhý příchod svůj, Pane, dejž mně hříšnému státi po pravici slávy tvé, na přímluvy přecisté Matky tvé i všech svatých. Amen

Přesvatá Vládkyně, Bohorodice, světlo zatemnělé duše mé, naděje, záštito, útočiště, útěcho, radosti moje – děkuji ti, že jsi mne nehodného uznala hodným státi se účastným přecistého Těla a drahocenné Krve Syna tvého. A tak ty, porodivší Světlo pravé, osvět' duchovní oči srdce mého; porodivší pramen nesmrtnosti, oživiž mne,

всёлїе: въ стꙋрашное же ѿ второе пришествїе
твоє сподоби мѧ грѣшнаго стати ѡдеснꙋ
славы твоеѧ, мѣтвами пречїстыа твоеѧ
мѣре, ѿ всѣхъ стꙋхъ.

Мѣтва ѿнаѧ, ко престѣнѣ Бѣе:

Престѧѧ вѣще Бѣе, свѣте помраченныа
моеѧ дꙋшѣ, надеждо, покрѣве, прибѣжище,
оꙋтѣшенїе, радованїе моє: благодарю тѧ,
ѣкѡ сподобила мѧ еси недостѡйнаго,
причастника быти пречїстагѡ тѣла, ѿ чт-
ныа крѣве сѧ твоегѡ. Но рѡждаша ѿ истин-
ный свѣтъ, просвѣтѣ моѧ оꙋмныа очѣ
сѣрдца: ѣже ѿсточникъ безсмертїа рѡж-
даша, ѡживотвори мѧ оꙋмерщвлѣннаго грѣ-
хѡмъ: ѣже мѣтвагѡ Бѣа лювоблагоꙋтрѡб-
наѧ мѣти, помѣлѣ мѧ, ѿ дѣждь мѣ оꙋмн-
ленїе, ѿ сокꙋшенїе въ сѣрдцѣ моѣмъ, ѿ
смирѣнїе въ мыслехъ моѣхъ, ѿ воззванїе въ
плѣненїихъ помышленїихъ моѣхъ, ѿ сподоби
мѧ до послѣднѡгѡ ѿздыханїа неѡсꙋжден-
нѡ прїимати пречїтыхъ тѧннъ ѡсѡщенїе во
ѿсцѣленїе дꙋшѣ же ѿ тѣла: ѿ подаждь мѣ

umrtveného hříchem; a jsouc milostivého Boha láskyplná milosrdná Matka, smiluj se nade mnou a vlož dojetí a zkroušenost do srdce mého, daruj pokoru uvažování mému a osvobození zajatým myšlenkám mým; i učiň mne hodným do posledního vzdechu mého neodsouzeně přijímat posvěcení přechistých Tajin k uzdravení duše i těla. A dejž mi slzy pokání a vyznání, abych opěvoval a chválil tebe po všechny dny života svého, neboť blahoslovená a velebená jsi na věky. Amen.

Zakončení děkovných modliteb po účasti na svaté eucharistii

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji. Neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí: světlo ke zjevení pohánům, a slávu lidu svého israelského.

слѣзы показанїа ѿ исповѣданїа, во ѣже
пѣти ѿ слѣвити тѣ во всѣ днї животѣ
моегѡ, ѿакѡ бѣгословѣнна ѿ препрославленна
ѣси во вѣки. ѿмїнь.

Конѣцъ молитвъ по сѣѣмъ причащенїи.

Нынѣ ѡпѣцаеши: Трисѣѡе. ѿ по Ѣѣе наші:

Ѣѣтнѣтельный тропарь, гласъ ѿ:

Ѣѣтъ твоихъ ѿакѡже свѣтлостъ ѡгнѣ
возсѣавши бѣгодѣтъ, вселеннѣю просвѣти: не
сребролюбїа мїрови сокровища снискѣ, высотѣ
нашѣ смиренномѣдрїа показѣ. Но твоими
словами наказѣа, Ѣѣе ѿѡанне Златоѣѣте: моли
слова Хрїста бѣа, спастїсѣа дѣшамъ нашимъ.

Гласъ: Кондакъ, гласъ Ѣ.

Ѣ неѣхъ прїалѣхъ ѣси бѣжѣтвеннѣю бѣгодѣтъ, ѿ
твоими Ѣѣтнѣама всѣ Ѣѣниши поклонѣтсѣа въ
Трїцѣ ѣдїномѣ бѣѣ, ѿѡанне Златоѣѣте,
всѣбѣжѣнне прѣбне, достѡйно хвалїмъ тѣ:
ѣси во наставникъ, ѿакѡ бѣжѣтвеннаа
ѣвѣла.

**Následuje: »Trojsvatá píseň« až po
»Otče náš«**

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvítila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. *(Hlas 8.)*

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici jedinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejblaženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. *(Hlas 6.)*

»I nyní ...«

(Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývající. Pospěš k přímlově, pros za nás horli-

И нынѣ, вѣтородиченхъ:

Предстѣтельство хрїстїанхъ непостыдное,
ходатайство ко творцѹ непреложное, не
прѣзри грѣшныхъ моленїй гласы: но предварї,
ѣкѡ благѡа, на поможь насъ вѣрнѡ зовѹ-
щихъ тн: оускорї на молїтвѹ, и потщїея на
оумоленїе, предстѣтельствующи прїеиш Бже,
чтѹщихъ тѡ.

Или ѣще хощеши, рцы и днѹ тропарь.

Гдн помнїи, вѣ. Честнѣйшю: Глава, и нынѣ:

и творїтх ѡпѣтх.

Ѡ раздробленїи сѣгѡ агнца.

Подобѣтх тебѣ вѣдати, Ѡ іерее, ѣкѡ
раздроблѡа сѣгѡ агнецъ, полагай чѣсти крест-
нымъ знаменїемъ дола ко сѣомѹ діаскоу,
закланїемъ же горѣ ѣкоже прѣжде сѣда
закалѡшея.

vě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Chceš-li, zapěj i tropar toho dne.
Následuje ukončení:

»Hospodi, pomiluj.« (*Dvanáctkrát*)

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

»Tebe nad cherubíny ctěnější ...« (*2. hlas*)

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

»Sláva ... I nyní ...«

»Hospodi, pomiluj« (*tříkrát*). Požehnej!

Kněz pronáší malé propuštění.

O drobení svatého Beránka

Náleží se, abys věděl, ó knězi, že při rozlamování svatého Beránka máš jej držet obráceného tou částí, kde je rozříznut ve znamení kříže (při proskomidii naříznut se slovy: „Obětuje se Beránek Boží...“), dolů ke svatému diskosu; kdežto ránou po probodnutí kopím (učiněnou při proskomidii se slovy: „Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl“) nahoru, aby Beránek byl v té poloze, jako

ИҢС, оубо полагаи на вышней странѣ сѣаго
дїскаго, ꙗже сѣтъ на востощѣ: ХС же, ѿ долъ
сѣтъ сѣтъ на западѣ: а сѣтъ, НІ, ѿ северныхъ
страны: Вѣ же, из полуденныхъ страны, ꙗкоже
здѣ нꙋобразна.

ИҢС, оубѣ часть взѣмъ, исполнаи стѣю чашѸ.
ХС же, часть, раздробляи екащенникомъ и
дїакonomъ. Тыа же двѣ части стѣа, ѣже ИІ,
и ѣже, КІ, причастникомъ да раздроблѣши
на части малыа, елико бѣдетъ доволно по
разсмотрѣнію твоемѸ. а ѿ части преестѣа
бѣы, или девастихъ чиновъ стѣихъ, или иныхъ
елико во стѣмахъ дискорѣ сѹтъ, никакоже
кого да причастниши: точию ѿ двоѹ частию,
оставшею стѣагѡ агнца, да причащѣши.

Въ томѣже тебѣ вѣдомо бѣдетъ и ѿ сѣмъ,
ѣкѡ ѣгда растворѣши сѣтымъ оукрѣпцемъ
бжественнѹю крѣвь влчню, тогда да влиѣши
изъ разсмотрѣнїемъ, елико быти доволно
всѣмъ хотѣщимъ причастїи. Такоже и
ѿ вина и воды, ѣгда проведѣши сѣй ѡгнецъ,
тогда да влиѣши толнко, елико быти
доволно всѣмъ: послѣдї же никакоже что да

když byl dříve (při proskomidii) proboden. Částici s písmeny »IS« položíš na vrchní stranu svatého diskosu, která je na východ; částici s písmeny »CHS« pak položíš dolů, na stranu k západu; tu, jež má písmena »NI«, kladeš na severní stranu (vlevo) a tu s písmeny »KA« dáš (vpravo), na stranu polední (jižní), jak je zde zobrazeno.

Část s písmeny »IS« vezmeš a naplníš jí svatý kalich (tj. vložíš ji do kalicha). Část s písmeny »CHS« rozdrobíš pro přijímání kněží a diákonů. Ty zbylé dvě svaté části, na nichž jsou písmena »NI« a »KA«, jsou pro přijímající lid; rozdrob je dle své úvahy na maličké částčky, aby jich bylo dosti. Z částček přesvaté Bohorodice nebo devíti řádů svatých či jiných, jež jsou na svatém diskose, nikdy nikomu nedávej přijímat – pouze z těch dvou částí ze svatého Beránka (»NI« a »KA«) nechť podáváš přijímání.

A ještě věz toto. Když ředíš svatou vodou Božskou Krev Vládce, nechť ji vléváš uvážlivě, aby bylo dosti pro všechny, kteří chtějí přijímat. To samé platí už při nalévání vína a vody do kalicha (při proskomidii), když probodáváš svatého Beránka; vlévej tolik, aby pak stačilo pro všechny. Později už nic nepřilévej, leč jediné při ředění (horkou vodou) konaném po „Svaté svatým“. Takto podávej všem přijímání těchto (svatých Darů).

вѣнчаеши, но то́чию ѿ растворѣнїа ѣди́ною,
ѣ́же на свѣта свѣ́тымъ, и́ такѡ прича́иѣ вѣ́хъ
ѿ нѣхъ.

Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii

Kněz vezme třetí prosforu, vyřízne z ní postupně
devět částek na památku devatera řádů
andělských.

V řecké liturgii je zvykem při vykrajování první
částeky vzpomínat anděly:

„Ke cti a na památku blažených vůdců
andělských Michaela a Gabriela i všech
nebeských beztělesných mocností.“

Jana Křtitele vzpomínají Řekové až při vyjímání druhé částčky, a to jako prvního ze svatých proroků.

Zde je ponechán postup slovanské liturgie (vzpomenout na archanděly může kněz např. když žehná kopím třetí prosforu před vyřezáváním devatera částček).

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částčku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částčku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všechvalných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů a všech apoštolům rovných.

A vzav třetí částčku, klade ji pod druhou
a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Jana Milostivého Alexandrijského, Mikuláše Myrlijského; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta. — Michala Kyjevského, Petra, Alexije, Jóny a Filipa Moskevských; Nektária Pentapolského. — Jana Kronštadtského i Alexije Karpatského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částčku klade ji do řady vedle
té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků ruských i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Fotinie, Mariny, Euthymie a Paraskevy, Kateřiny, Iriny, Ludmily i všech svatých mučednic. — Světitele mu-

čedníka Polykarpa ze Smyrny, Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i všech světitelů mučedníků. A všech vyznavačů.

A vzav pátou částčku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného, Theodosia Kinoviarcha; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského. — Sergije Radoněžského, Varlaama Chutynského; Jova Počájevského a Serafíma Sarovského, Nikodéma a Paisia Svatohorců i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod pátou.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

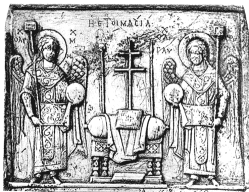
A vzav sedmou částěčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých bohorodičů Jáchyma i Anny a svatého (jméno) *(jehož jest chrám)* a svatého (jméno) *(jehož je den)* i všech svatých, na jejichž přímluvy navštiv nás, Bože.

A vzav osmou částěčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatoústého, archiepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částěčku, klade ji zbožně pod osmou.

Obsah

Předmluva	2
Proskomidie	5
Řád liturgie katechumenů	53
Řád liturgie věrných.	109
Zakončení liturgie (propuštění) ve všední dny.	205
Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně	211
Modlitby po svatém přijímání	219
O drobení svatého Beránka	231
Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii	234

Toto je upravené kapesní vydání (A6). Kalendárium, doslov a překladatelské poznámky najdete v základní verzi tohoto vydání (ve formátu A5).

Dokončeno v cyrilometodějském roce
2012—2013 I.P.

Věnováno zvěčnělé památce svatého našeho vladyky mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského k 70. výročí jeho mučednického svědectví o Ježíši Kristu a o pravoslavné víře.

S vděčností a nehynoucí úctou připisuji zvláštní poděkování prot. Miroslavovi a Darji Mužíkovým. Nechť je toto vydání liturgie spojeno s jejich světlou památkou. (*Jan Baudiš, editor*)

V PDF jsou různé verze tohoto vydání ke stažení na internetové adrese: pravoslavi.cz/liturgie

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého.

Bilingue – církevně-slovanské a české znění

Český překlad dle „Sborníku modliteb a zpěvů...“

(sv. biskupa mučedníka Gorazda) a „Služebníku...“

(prot. Čestmíra Kráčmara); upraveno a rozšířeno dle církevně-slovanského (a místy i řeckého) znění.

Připravil prot. Jan Baudiš s kolektivem duchovních a teologů.

Jazyková spolupráce a hlavní korektura: Darja Mužíková

V Jihlavě 2013—2019 I.P. — v. 1.35